ИНТЕРВЮ
Драгомир Стойнев и Милко Багдасаров за вота и бъдещия кабинет 11

ПРОБЛЕМ
Близо 600 военни напуснали през първите три месеца на годината 5

ПОЛИТИКА
ДПС подкрепя правителство начело с Пламен Орешарски 4

СКАНДАЛ
Холандците се изпокараха заради наши роми 9

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК
1 лв.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК | 16 МАЙ | 2013 ГОДИНА/23 | БРОЙ 111 (6515)

С 10% се увеличиха за година трайно безработните

Безработицата стигна нивата от 2003 г.

Хората, които повече от година са безработни, са 250 800 през първото тримесечие на годината, отчита НСИ. В сравнение със същия период на 2012 г. те са 10.6% повече. Поголям е процентът на продължително безработните мъже, отколкото при жените.

Безработните, търсещи първа работа, се увеличават с 1.9% и през първото тримесечие на 2013 г. и са над 72 хил. души.

За година нараства и коефициентът на безработица сред 15-29-годишните и достига 23,6% като ръстът е по-голям при жените.

Безработицата в последните месеци от управлението на ГЕРБ нараства значително и достига нивата от второто тримесечие на 2003 г., като след този период до средата на 2009 г. намалява. В сравнение с първото тримесечие на 2012 г. броят на безработните се увеличава с 8.3%, отбелязва статистиката. Без работа в първите месеци на годината са били над 456 хил. души, от които близо 268 хил. (58.6%) са мъже, а почти 189 хил. (41.4%) - жени.

5

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Случаят с бюлетините в Костинброд е престъпление, стана ясно вчера от пресконференцията на главния прокурор Сотир Цацаров

2 и 3

Как ГЕРБ оскъпи тока - по години

2

Европейската нощ на музеите предизвиква ентусиасти

2

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Друг икономически модел е възможен

13

НЯКОЛКО ДУМИ

Ева КОСТОВА

ВЗРИВООПАСНО!

Над 250 000 продължително безработни от една или повече години отчете вчера статистиката. Специалистите ги наричат обезкуражени хора, които дори не се регистрират в бюрата по труда, защото не вярват, че ще си намерят работа. И къде ли биха я намерили при катастрофалния спад на българската икономика, изчезващото селско стопанство, ликвидацията на големи печеливши предприятия. Стига само да споменем ВМЗ-Сопот. Закриването на работни места - над 400 000 през мандата на ГЕРБ, още повече очертава апокалиптичната картина на един разлюлян пазар на труда, който няма да се успокои поне още десетина години.

Четвърт милион души без работа и без доходи за живот. Това води до революция! До взривоопасни социални напрежения, които се подклаждат от заложени цъкащи бомби на безхаберието и още по-лошо - целенасочени досега опити да се извие вратът на "златната кокошка" на родното производство. От немарливост, глупост или в угода на незнайно чии интереси. А пролетариатът нали няма какво да губи освен двете си работни ръце... Но пролетариатът, както показва световният опит, е сила и не трябва непременно да си учил марксизъм-ленинизъм, за да го знаеш.

На следващото правителство ще се разчита да осигури нови работни места, да намери пари за увеличаване на заетостта, намаляване процента на безработните, създаване на работещи програми. Тоест за всичко онова, което днес е приоритет на почти всички европейски държави. Но не и за отишлото си правителство. Затова и взривът го отнесе...

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 | USD: 1.52039 | GBR: 2.31076 | CHF: 1.56479

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 16 МАЙ 2013

Прокуратурата за престъпление

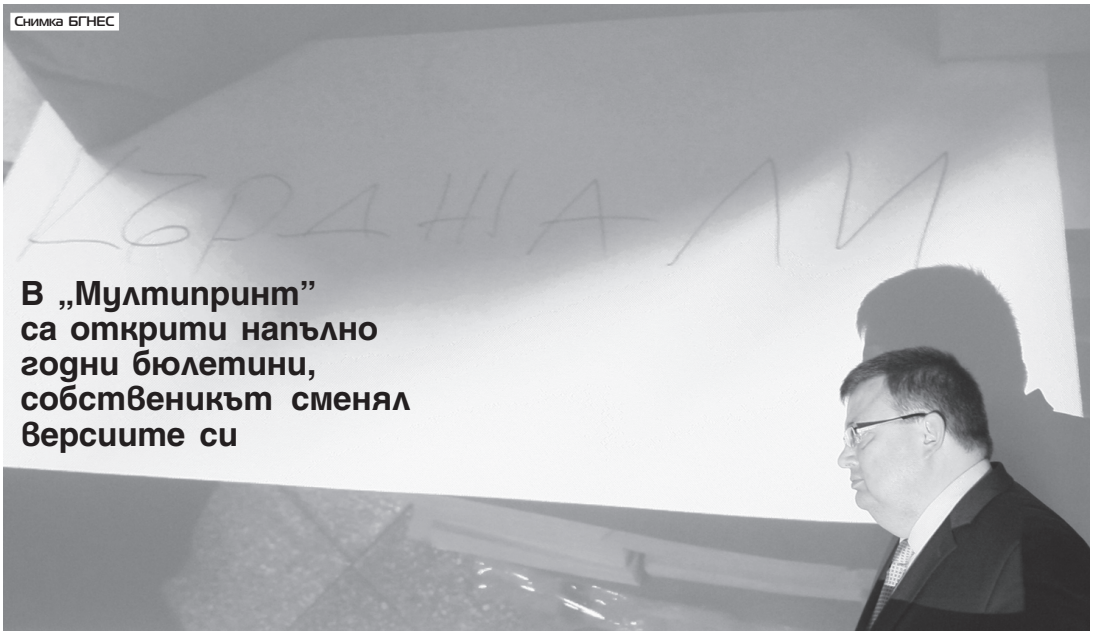
Главният прокурор Сотир Цацаров категорично заяви вчера, че зад допълнителните бюлетини, открити в печатницата на общинския съветник от ГЕРБ Йордан Бончев в Костинброд, има престъпление.

Все още няма привлечени обвиняеми. Разследването се води срещу "неизвестно лице". "Не можете да образувате досъдебно производство срещу известен извършител при тези броени минути", обясни Цацаров.

Зам. главният прокурор Борислав Сарафов подчерта, че главният секретар на МС е сключил обществената поръчка за отпечатване на бюлетините, с което загатна, че може да се търси отговорност от Росен Желязков. Тепърва ще се проверява нормативната документация, служебните задължения, длъжностните характеристики. Сотир Цацаров бе категоричен, че е установено безспорно едно обстоятелство - "по отношение на отпечатване на бюлетините, както и на съхраняването на това, което ви показахме, независимо как ще бъде наречено то, не е бил упражнен абсолютно никакъв контрол от страна на възложителя".

"Чух едно изказване на главния секретар на МС, не мога да потвърдя дали е действително, но то беше в смисъл, след като договорът е изпълнен, с останалите бюлетини изпълнителят може да прави каквото си иска. Ако иска да си напечата тапети и да си ги залепи, а матрицата си е негова. Само ще допълня, че матрица няма, има диск. Това е компютризирана машина, тя не работи с матрици. Що се отнася до фототапетите, ако главният секретар счита, че може да си облепи дома с фототапети с бюлетини, това ясно показва, че контролът е 0.01%", възмути се Цацаров.

На пресконференцията главният прокурор обяви, че в "Мултипринт" тримата експерти от ДАНС, изпратени на

Оказва се, че имаме брак за всеки избирателен район, възмути се Сотир Цацаров

Павлета ДАВИДОВА

ПЕЧАТАЛИ, БЕЗ ДА ИМАТ ДОГОВОР С МС

"Мултипринт" е започнала да бълва бюлетини преди още да има договор с Министерския съвет, категоричен бе вчера Борислав Сарафов. Той обяви, че официалното възлагане на поръчката е с дата 27 април. Четири дни преди това, на 23 април, "Мултипринт" започва печатането на изборните книжа.

Анонимното писмо на „доблестните прокурори" - донос от ДАНС

Павлета ГЕОРГИЕВА

Сотир Цацаров опровергава възможността течът на информация по разследването на печатницата в Костинброд, който се получи от група "достойни прокурори", да идва от звеното, което оглавява. Главният прокурор категорично насочи подозренията върху ДАНС.

Цацаров бе категоричен, че не прокурори са автори на писмото, в което се говори за натиск върху обвинението и което съдържа документи от разследването в Костинброд. Той сравни оригиналните документи с разпратените до медиите. Един от тях е подписан от специален агент на ДАНС, че го е получил на ръка. В оригинала на прокуратурата това липсва, а идентичен лист е върнат от ДАНС малко преди вчерашната пресконференция на прокуратурата. "Документите от разследването за откритите бюлетини в печатница "Мултипринт", които бяха разпратени до медиите тази нощ, са били последно в ДАНС. Преди половин час тези оригинали се върнаха в прокуратурата при нас, но те бяха предадени преди това на специален агент в ДАНС на ръка", обясни вчера обвинител номер едно. Според него целта на имейла е била да опровергае това, което евентуално е щяло да бъде съобщено на пресконференцията.

"Прокурорите, които са достойни, не са анонимни, а тези, които не са достойни, са програмотни от автора на писмото", коментира Цацаров. Той обясни, че не вижда нищо притеснително в мейла, и добави, че документацията не е фалшифицирана, но е подбрана избирателно само част от проверката, възложена на ДАНС. Главният прокурор посъветва доносника да чете внимателно, защото е пропуснал, че в един от листовете се четат показанията на собственика Йордан Бончев, който освен за палетите брак признава и за "напълно годни бюлетини, представляващи надтираж".

В писмото се говори за "три вещици" - Делян Пеевски, БСП и Цацаров, които се опитвали да манипулират целия скандал. Цацаров определи като "странна" появата на писмото в момент, когато прокуратурата възнамерява да даде пресконференция, а някой заявява, че тя е смъкнала изборния му резултат с 5-6%. "Някакси това писмо се вгражда доста добре", отбеляза той.

На въпрос на кого може да разчита прокуратурата, след като ГДБОП и ДАНС са пробити, Цацаров саркастично отговори "на противопожарната охрана".

МАЯ МАНОЛОВА:

ГЕРБ сами се припознаха като фалшификатори на вота

Александър СИМОВ

ГЕРБ сами се идентифицираха като политическата сила, която стои зад готвеното фалшифициране на изборните резултати. Това обяви вчера Мая Манолова. По повод оплакванията на Бойко Борисов, че скандалът с незаконните бюлетини е отнел от ГЕРБ проценти на изборите, тя посочи, че стои и въпросът какво са му донесли изнесените от печатницата в Костинброд бюлетини. Социалистите напомниха, че печатницата, разследвана от прокуратурата, е собственост на общински съветник от ГЕРБ и лично Цветан Цветанов й е прерязал лентата. Това е все едно да знам за подготвян банков обир и след това обирджията да ме обвинява, че не е станал милионер, пошегува се Манолова. По думите й трябва да се обяснят тези, които са готвили гигантска фалшификация на изборите.

"До днес се чудех откъде Цветанов знаеше, че съм подала сигнала за готвената фалшификация на изборите. Най-вероятно го е научил в ДАНС", отбеляза социалистката. Според нея акцията на "достойните прокурори" цели да отклони вниманието от искането на имунитета на Цветанов и предстоящото свикване на Народното събрание.

Манолова ще сезира прокуратурата за телефонния тормоз, на който е станала жертва в късните часове на вторник. Тя разказа и за това как е подала сигнала. Изпълних дълга си на гражданин, на юрист и на политик, каза Манолова и добави "който иска честни избори, трябва да направи всичко възможно да предотвратява фалшификациите своевременно".

Михаил Миков изтъкна, че по закон броят на отпечатваните бюлетини трябва да е равен на избирателите плюс още 10 на сто. Очевидно е, че става дума за нарушение на Изборния кодекс, обяви той и добави, че ЦИК трябва да установи как се е стигнало до нарушение и кой носи отговорност.

Мая Манолова коментира пред журналисти, че ГЕРБ са тези, които трябва да дават обяснения за скандала с бюлетините

разследва „група" в Костинброд

проверка, открили 4 палети с намачкани и изцапани бюлетини, очевидно брак. В друго хале обаче е имало още 10 палети с напълно годни за гласуване книжа. Към справката на ДАНС е приложен и експертен доклад на вещото лице Божидар Василев, в който пише: "Беше ни показано складово помещение с неизвестен брой отпечатани бюлетини, представляващи брак от сгъване и лепене, и напълно годни бюлетини, представляващи надтираж, по думите на г-н Бончев". Отбелязано е, че бракът и годните бюлетини трябва да се съхраняват под строг контрол до разрешение за унищожение от МС. Те обаче са без контрол, в помещенията лиспват и ключалки. "Общото количество на намерените бюлетини в печатницата в Костинброд е 22 палета", обяви малко по-късно и.д градски прокурор на София Роман Василев.

Версията на собственика Бончев обаче се променя "след няколко телефонни разговора" и всички бюлетини се превръщат в технологичен брак, отбеляза Цацаров. Той не издаде с кого е разговарял собственикът на печатницата с аргумента, че това е "висока следствена тайна".

На безпрецедентна 2-часова пресконференция пред журналистите бяха разпечатани пликове с доказателствен материал, разписан бе и приемо-предавателен протокол, за да не се компрометира следствието. Стана ясно, че видима разлика между сочените за брак бюлетини и книжата в ЦИК няма. Тепърва експертиза ще установи дали изсетите бюлетини са брак или не. Цацаров обаче бе категоричен, че отбелязване на конкретна партия няма.

ТРАНСПОРТНАТА ФИРМА, ОТЪРВАЛА РАЗСЛЕДВАНЕ, Е НА АНДРЕЙ ИВАНОВ

Разследването, за което Сотир Цацаров призна, че се е провалило заради медийния шум, касае фирма на бившия шеф на Столичния общински съвет и съветник от ГЕРБ Андрей Иванов, научи ДУМА. Сигналът, подаден от юрисконсулта на БСП Аглика Виденова, е срещу транспортната фирма "Карина СПС", собственост на скандалния общинар. Фирмата е ангажирана за пренасянето на бюлетините. В сигнала са посочени опасения, че автомобили на компанията са с двойни дъна. От прокуратурата са установили автомобилите и шофьорите, но до реални действия не се е стигнало заради големия медиен шум около скандала в Костинброд.

След като информацията по разследването изтече, прокуратурата нямаше физическата възможност и смисъл да използва СРС или други средства, обясни Цацаров. Според него благодарение на установяването на въпросните автомобили евентуалният превоз на бюлетини е бил предотвратен.

Цацаров недоумява защо при наличието на печатницата на БНБ и възможности за осигуряване на разнасянето на бюлетините до РИК, с които разполага държавата, се стига до многобройни подизпълнители. "Защо ни е обществена поръчка за бюлетини, когато държавата спокойно може да предвиди къде се печатат бюлетините, кой ги разнася, а не МС да сключи договор с Х, Х да си купи хартия още преди да му са възложени бюлетините, след това Х да намери Y, който да вози бюлетините", обобщи главният прокурор.

Прокурорите показаха снимки от складовото помещение, в което са съхранявани бюлетините. На кадрите на палетите, за които се твърди, че са брак, са обозначени избирателни райони - Хасково, Благоевград, Кърджали, Пазарджик, Кюстендил, Шумен, Варна и Външно министерство, което разпределя бюлетините за чужбина. "Ако приемете, че това е брак, проверяващият екип трябва да приеме, че имаме брак за Кюстендил, брак за Кърджали, брак за Пазарджик, брак за Шумен, брак за Варна, т.е. брак, предвиден за всеки многомандатен избирателен район. Тези данни бяха смущаващи и бяхме длъжни да изолираме тези бюлетини от избирателния процес", коментира Цацаров.

Смущаващото е, че от посочените за брак бюлетини са изсети мостри за ЦИК, два пъти са допълвани и бройки в различни избирателни райони. Сарафов обясни, че при проблеми с бюлетините се взима от резерва, който е на съхранение в РИК. Според Цацаров е "съмнително" защо комисиите се обръщат директно към печатницата. Икономическият директор на "Мултипринт" разказал, че Иво Цонков от администрацията на МС му поискал 335 бюлетини за община "Триадица". Подписан е констативен протокол с дата 8 май, въпреки че е изготвен в късния следобед на 10 май. На 7 май, отново по искане на Цонков, са предоставени 2000 бюлетини по искане на Софийската областна управа, защото ГРАО променила избирателните списъци. Всички допълнителни бюлетини са от палетите с "технологичен брак".

82 иззети камери на територията на предприятието и 7 записващи устройства ще установяват имало ли е охрана на бюлетините. От ръководството на МВР се изискват документи по охраната, разпитан е началникът на РУ на МВР в Костинброд. Експерт от БНБ ще разследва времето на отпечатване на книжата и кога е работено на печатарската машина.

Цацаров се изненада от трудностите, от които се оплака Цветан Цветанов при подаването на сигнал в прокуратурата. Според него в цялата страна е имало дежурни прокурори, а Мая Манолова е подала своите сигнали за печатницата и за нарушения в "Информационно обслужване" в работен ден и в информационното бюро на СГП.

Прокурорът Ангел Попколев, който е подписал постановлението за образуване на проверка в Костинброд, е разкомандирован и е върнат в СРП. Причината е, че напуснал местопроизшествието в 20 ч., докато следователите са работили в печатницата до 5.20 ч. "Дежурният прокурор трябва да стои там до момента, до който следователите приключат. В противен случай мястото му не е в прокуратурата, а в някоя агенция на държавната администрация", категоричен бе Цацаров. Той обеща разследването да стигне докрай.

За арестуваните листи кабинетът нямал вина и отговорност

Веселка ВЕНКОВА

Служебното правителство няма вина и пряка отговорност във връзка с казуса с бюлетините. Така служебният премиер разчете основната констатация на Главната прокуратура, наричайки извода "категоричен". И благодари, че "заедно с ДАНС те са предотвратили едно потенциално нарушение".

"Ако и когато досъдебното производство установи, че има достатъчно данни за нарушения по договора във връзка с отпечатването на бюлетините, и ако, в ролята ни на възложител по този договор, за това има отговорни служители на администрацията на МС, аз ще реагирам при доказана вина". Марин Райков припомни, че в една правова държава действа презумпцията за невинност и от съществено значение било да се изчисти въпросът кой, на кой етап от установените нарушения носи отговорност. "Важно е много ясно да се дефинира степента на отговорност, за да бъдет разсеяни всякакви съмнения, че по някакъв начин някой умишлено е искал да повлияе на изборния процес", бавно и отчетливо произнесе Райков. Отново с нетърпение той очаквал "окончателното произнасяне на ЦИК по този въпрос с надеждата това са стане максимално бързо".

Недопустимо е изтичането на информация от страна на институции, които са призвани да опазват реда и законите в държавата. Аз съзнателно не споменавам конкретни институции, заяви Марин Райков. Той има спешна среща сутринта с председателя на ДАНС Константин Казаков, който го уверил, че изтеклите до медиите документи не били разпространени от службата. "Независимо от това съм разпоредил вътрешна проверка по случая и до края на деня да бъде подготвен писмен доклад с резултатите", посочи премиерът.

Борисов прати отворено писмо на Цацаров

Отворено писмо, адресирано до главния прокурор, ОССЕ, ПАСЕ, ЕК, ЕП, до Алианса на либералите и демократите, ЕНП, Партията на европейските социалисти и ЦИК, но разпространено надлежно чрез медиите, изпрати вчера лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов. Това стана час след като Главната прокуратура подробно обясни скандала с допечатаните изборни бюлетини, а Сотир Цацаров обяви: "Ще си свършим работата докрай!" Борисов благодари за публичността на информацията по "случая Костинброд" от свое и от името на партията, удовлетворен от волята на прокуратурата да има прозрачност при разследванията. "Това е важно както за всички български граждани, така и за международната общност, която наблюдава процеса по провеждането на парламентарните избори. Това беше важно и за авторитета на всички български политически партии, участвали в изборния процес", се казва в писмото.

Снимка Мариета ТОМОВА

Плевнелиев свиква консултации в петък

Юлия КУЛИНСКА

Президентът Росен Плевнелиев обяви, че в петък ще разговаря с лидерите на четирите парламентарно представени партии в 42-то Народно събрание, за да решат кога ще е първото заседание на парламента. Срещите ще започнат в 10 часа с ГЕРБ и ще продължат с БСП, ДПС и "Атака", като ще бъдат в интервал от 1 час.

"След консултациите ще издам указ за свикване на Народното събрание, като е важно да намерим консенсус за точната дата. Не по-късно от края на май аз вярвам и се надявам, и съм сигурен, че ще имаме тържествено откриване на 42-то Народно събрание. В деня на тържественото откриване ще направя обръщение към Народното събрание", съобщи Плевнелиев. Президентът допълни, че след това ще започне консултации за съставяне на правителство и ще връчи първия мандат на най-голямата парламентарно представена сила.

Държавният глава обяви, че не вижда причина за касиране на изборите. ЦИК потвърди нормално протичане на изборния ден, отбеляза той. Все пак Плевнелиев призна, че е имало нарушения по време на изборната кампания. "Създаде се допълнителна доза недоверие към институциите, но лично аз съм доволен от работата на служебния кабинет по организацията и провеждането на вота. Вярно е, че имаше извънредна ситуация в деня за размисъл, но очаквам случилото се да бъде разнищено докрай", заключи президентът.

ПОСЛЕДНО: ГЕРБ - 97 МАНДАТА, БСП - 84

Централната избирателна комисия е готова с разпределението на мандатите в 42-то Народно събрание след обработване на резултатите от изборите на 12 май, съобщи говорителят на Централната избирателна комисия Бисер Троянов. ГЕРБ ще има 97 мандата в бъдещото Народното събрание, Коалиция за България - 84, ДПС - 36, Атака - 23.

ЦИК описа пътя на бюлетините следизборно

Веселка СПИРИДОНОВА

ЦИК сметна за необходимо да направи уточнения по изборните бюлетини и разпределението им след пресконференцията на Главната прокуратура вчера. Образецът се приема от Централната избирателна комисия като част от изборните книжа, а макетът на бюлетините за всеки от 31-те изборни райони в България и извън страната се одобрява от ЦИК, след което започва отпечатването им. Разпределението на бюлетините по изборните райони се извършва от Министерския съвет като орган, зает с организационно-техническата подготовка на изборите. Съгласно Изборния кодекс готовите бюлетини трябва да бъдат изпратени от печатницата към областните администрации, които ги разпределят по общините на своята територия. В деня за размисъл общинските администрации ги разпределят по секциите.

Снимка Мариета ТОМОВА

БЧК съвместно с Държавно-обществената консултативна комисия по проблемите на безопасността на движението по пътищата, КАТ "Пътна полиция", СБА и други партньори отбеляза вчера Втората глобална седмица на ООН по пътна безопасност, посветена на безопасността на пешеходците. Доброволци демонстрираха оказване на първа долекарска помощ и тестваха специалните "алкохолни очила", които пресъздават ефекта от наличието в кръвта на определени промили алкохол

МЕЖДУНАРОДНИ НАБЛЮДАТЕЛИ ИСКАТ ДА присъстват НА ДЕЛОТО СРЕЩУ МИРОСЛАВА ТОДОРОВА

Международни наблюдатели изявиха желание вчера да присъстват на делото за уволнението на съдия Мирослава Тодорова. "Нейното уволнение е пряк резултат от нейната критика към бившия министър на вътрешните работи и към ВСС", се посочва в становището на Американската асоциация на юристите "Център за правата на човека", представено официално вчера.

ДУМА припомня, че днес 5-членен състав на ВАС ще гледа делото за уволнението на Тодорова и се очаква на заседанието да присъстват и международни наблюдатели от различни организации.

Според Уилям Майер през последните години системата за налагане на дисциплинарни санкции и наказания в рамките на българската съдебна система е нещо, с което се злоупотребява с политическа цел. По думите му налагането на дисциплинарни санкции на съдии именно с цел отмъщение е по-скоро инструмент, който има за цел да охлади тяхната критика и да ги накаже за легитимното изразяване на мнение. Подобно ползване на системата за дисциплинарни наказания с цел отмъщение подкопава независимостта на съдебната власт, което е в противоречие с Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, категоричен е Майер.

Той посочи, че особена тревога буди отстраняването на съдия Мирослава Тодорова. Като председател на Съюза на съдиите тя често е изразявала мнението си, припомни Майер.

ДПС подкрепя правителство начело с Пламен Орешарски

Сидеров пак повтори, че не иска коалиция с ГЕРБ, а желае ревизия на тяхното управление

ДПС подкрепя правителство на интелекта с предложения от БСП за премиер Пламен Орешарски. "Аз избирам интелекта пред интуицията, избирам "ние", което е в устата на г-н Орешарски. Той казва "ние", а не "аз" - аз построих магистрали, аз направих детски градини и метрото", заяви лидерът на ДПС Лютви Местан в интервю вчера. Той бе категоричен, че след изборите трябва да се случи това, което поискаха българските граждани с вота си, а първото е, че моделът ГЕРБ е отречен.

Еднопартийният кабинет ще има достатъчно кратък живот, както и класическа коалиция между две или три партии, каза Местан. Той призова да се изчака дали ще падне заветният 37-ми мандат за ДПС, с което би се преодоляла патовата ситуацията. "Дори и това да стане, ние няма да си променим мнението, че сега е време за намирането на друга, надпартийна формула, за управлението на страната. Ние избираме правителство на интелекта пред правителство на интуитивното начало", заяви лидерът на ДПС.

Местан бе категоричен, че ГЕРБ са в тотална изолация, което е и заслужено. Верният прочит на вота заслужава да се търси бързо сформиране на кабинет, подчерта Местан. Той отново заяви, че в коалиция с "Атака" под каквато и да е форма ДПС няма да участва.

Лидерът на ДПС по никакъв начин не признава, че от изминалите избори ГЕРБ са излезли победители. "Победителят в изборите не е победителят, защото в лицето на ГЕРБ имаме тотално нелегитимен политически субект, и практически верният прочит на вота е формула на управление извън ГЕРБ", категоричен бе той.

От "Атака" съща коментираха следизборната ситуация. "Категорично казвам, че коалиция няма да правим с ГЕРБ, а що се отнася до програмен кабинет нека първо видим каква ще е неговата конфигурация", заяви Волен Сидеров. Той поясни, че партията му може да подкрепя само предложения, съвпадащи с тяхната визия. По неговите думи такова поведение не може да бъде окачествено като коалиране.

Сидеров обяви, че в следващото НС ще държи на ревизия на правителството на ГЕРБ и негови представители да отговарят пред Комисията по корупция. Държа да има осъдени от управлението на ГЕРБ, както и от служебното правителство, което е форма на ГЕРБ, заяви той. Ръководството на ГЕРБ търси оправдания, за да избяга от отговорност, но няма да успее този път, едно от първите неща в парламента ще бъде свалянето на имунитета на Цветан Цветанов, добави лидерът на "Атака".

ОБЛАСТНИЯТ ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДПС В СОФИЯ СЕ САМОУБИ

Областният лидер на ДПС в София Кънчо Боков се самоуби във вторник през нощта в столичния квартал "Разсадника". 65-годишният Боков е сложил край на живота си със законно притежаван пистолет. Основната версия е битова трагедия. Според близки на загиналия той е страдал от тежка форма на раково заболяване, което го е тласнало към фаталната крачка. От пресцентъра на партията изразиха почит към паметта на починалия, който според съобщението е загубил битката с болестта.

КОЗМЕТИЧНИ ПОДОБРЕНИЯ ЗА 13,5 МЛН. ЛВ. ОКОЛО НДК

Козметични подобрения за 13,5 млн. лв. ще бъдат направени на пространството около НДК през следващите две години. Още не е ясна съдбата на паметника "1300 години България", тъй като той не е предвиден в проекта, който получи европейско финансиране. За него предстои да бъде направено обществено допитване. Проектът на Столичната община е един от общо 36-те одобрени по оперативна програма "Регионално развитие". Безвъзмездната помощ за него е 5 млн. лв., а останалите ще бъдат осигурени от бюджета. Проектът за реконструкцията на парковото пространство е направен от общинското предприятие "София-Проект" и "Софпроект ОГП". Идеята е пространството да си върне бляска и да стане притегателно място за културни прояви и събития. Новият облик на НДК трябва да е факт до края на 2015 г., а четири години покъсно София се готви да бъде културна столица на Европа. Около 160 декара парково пространство и още 25 декара тротоари ще бъдат подновени и освежени. Не се предвижда драстична промяна във визията на парка.

Пред централния вход на НДК е планирано да се наредят 400 кв. м гранитни плочи. Цялостно ще се подменят ивиците от бял врачански мрамор. Запустелият детски кът, в който навремето имаше водна каскада с изкуствена река, прагове, водопади и езерца, ще бъде възстановен. Рекичката ще се захранва от нов водопровод. Всички настилки от червен паваж ще бъдат пренаредени. Киното и кафето обаче е предвидено да бъдат премахнати.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Броейки от 1 до 12 група абитуриентки от Добрич си направиха импровизирана репетиция в централната пешеходна зона за предстоящите балове

www.duma.bg

ВАС обяви за незаконен нов лифт в Пирин

Според съда има сериозно противоречие между площта по договора за концесия за ски зоната и устройствения план на защитената територия

Върховният административен съд обяви за незаконен построения през 2011 г. нов лифт на Платото в ски зона Банско на Национален парк Пирин. Природозащитници обжалваха даденото от Министерството на околната среда и водите съгласуване за строителството на лифта, защото не е извършена оценка за въздействие върху околната среда, а трасето му, включително горната и долната станция, са извън площта на концесията и навлизат в зони от Националния парк, където всякакво строителство е абсолютно забранено.

В решението си съдът подчертава, че изграденият лифт не представлява ремонт, подмяна или реконструкция на съществуващо съоръжение, както го представя инвеститорът, а е изграждане на ново спортно съоръжение с дължина над 1 км, с различен капацитет и ново трасе с полагане на нови, различни от съществуващите фундаменти на двата стари влека. Заради това е следвало да се подложи на задължителна оценка за въздействие върху околната среда, каквато няма.

Концесионната площ е не повече от 99,5 ха и не може да се разтяга безкрайно чрез позоваване на териториално-устройствения план на ски зона Банско, е тезата в мотивите на Върховния съд. Това показва, че правната дирекция на МОСВ и външните адвокатски кантори, на които плаща МОСВ, тълкуват и прилагат закона напълно погрешно.

Според природозащитници решението е ключов прецедент, който изяснява напълно тълкуването на уж неясния концесионен договор за ски зона Банско. Коалицията "За да остане природа в България" продължава да настоява за разваляне на концесията за ски зона Банско в Национален парк Пирин, за наказания за всички нарушения, извършени в нея, както и за недопускане на промени в плана за управление на Национален парк Пирин, които да позволят ново строителство в него.

ПРОТЕСТ В КАВАРНА СРЕЩУ ГРАДЕЖА В РЕЗЕРВАТ „ЯЙЛАТА"

Дана РУСЕВА

Недоволни граждани се събраха вчера на протест пред общината в Каварна с искане за премахването на скандалния строеж при резерват "Яйлата". Демонстрациите се организират от художника Владимир Руменов, който подаде първия сигнал за интензивно изливане на бетонни плочи непосредствено на брега до местността "Яйлата" в навечерието на изборите. Руменов създаде и група "Свободен Камен бряг" във Фейсбук.

Строежите бяха спрени временно в началото на седмицата със заповед на кмета на община Каварна Цонко Цонев. Тя важи до приключването на проверките дали строежът е законен.

Междувременно от вчера до 1 октомври се забранява строителството в морските селища на община Балчик. Забраната е на кмета Николай Ангелов. През този период се забраняват монтажни дейности в зона "Двореца" - Балчик, кк "Албена", зоната за отдих на с. Кранево, територии в община Балчик, попадащи в зона "А". Ограничава се и движението на едрогабаритна строителна техника. Санкциите са от 1000 до 10 000 лв., при груби нарушения стигат до 50 000 лв.

Снимка БГНЕС

Отборът на СОУ "Никола Й. Вапцаров" от Хаджидимово спечели областното състезание "Млад огнеборец" в Благоевград. Втори са представителите на село Микрево, община Струмяни, а трети са учениците от Разлог

Уволниха директор, сам увеличил заплатата си

Красимир КРЪСТЬОВСКИ

Шефката на бургаския инспекторат Виолета Илиева е уволнила дисциплинарно директора на Природо-математическата гимназия "Акад. Н. Обрешков" Станчо Славов. Крайната мярка е заради резултатите от проверка в счетоводството на гимназията, която установила, че в продължение на 4 години Славов е получавал поголяма заплата от допустимата за длъжността, съгласно Кодекса на труда. Илиева обяви, че срещу директора не е имало сигнал, а проверката била редовна. Нарушението е свързано с липсата на допълнително споразумение, което да определи с колко точно може да бъде увеличена директорската заплатата, а случаят е предаден на прокуратурата за груби финансови нарушения, и на други компетентни органи, без да се уточнява кои точно. До провеждане на конкурс за директор временно изпълняващ длъжността ще бъде помощник-директорът Красимир Стоянов.

От гимназията пък твърдят, че Славов е уведомил Виолета Илиева за несъответствие между полагащото се и действителното му възнаграждение, но не е входиран в деловодството на инспектората. Уволненият ще търси правата си в съда.

Безработицата най-висока от 10 години

Аида ОВАНЕС

Коефициентът на безработица от януари до март 2013 г. е 13.8%, което е с 0.9 процентни пункта повече в сравнение със същия период на 2012 г., показват данните на Националния статистически институт. Подобни нива у нас е имало през второто тримесечие на 2003 г., когато е била 13,7%, и първото тримесечие на 2004 г. - 13,3%. За споменатия 10-годишен период по-висока е била безработицата само през първото тримесечие на 2003 г. - 15,6%.

Обезкуражените на 15-64 г. през първите 3 месеца на т.г. са 233 хил. души - 14.5% от икономически неактивните лица в същата възрастова група, сочат данните на НСИ. В същото време и коефициентът на заетост за населението между 15-64 навършени години е 57.7%, като в сравнение с първото тримесечие на 2012 г. се увеличава с 0.8 процентни пункта. Процесът на едновременно увеличаване и на заетостта, и на безработицата не е неестествен - увеличението на заетостта се дължи на програмите за субсидирана заетост, а увеличаването на безработицата - на икономическия спад и закриването на работни места, обясниха за ДУМА експерти по проблемите на пазара на труда.

Коефициентът на икономическа активност за населението на 15-64 г. е 67% и е с 1.6 процентни пункта по-висок в сравнение с първото тримесечие на м.г. Сред факторите за този ръст е и увеличаването на възрастта за пенсиониране. В сравнение с първото тримесечие на 2012 г. коефициентът на заетост за населението на възраст 55-64 г. през първото тримесечие на 2013 г. се увеличава с 1.6 процентни пункта. През първото тримесечие на 2013 г. общият брой на заетите над 15 години е 2 855 000, а относителният им дял от населението на същата възраст - 45.6%. Делът на заетите лица с висше образование достига 30.7%. Със средно образование са 59.3%, с основно или по-ниско - 10%. От общия брой заети 107 300 са работодатели, 195 800 (6.9%) са самостоятелно заети, 2 532 900 (88.7%) души са наети, а 19 хил. души са неплатени семейни работници. От наетите лица 1 803 400 (71.2%) работят в частния сектор, 729 600 (28.8%) - в обществения. На временна работа са 4.6%.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15-29 г. е 35.4%; коефициентът на заетост на 20-64-годишните е 61.7%, а заетите на 55-64 г. са 473 700 души (45.5% от населението в същата възрастова група).

БЛИЗО 600 ВОЕННИ НАПУСНАЛИ ОТ ЯНУАРИ ДО МАРТ

Близо 600 военни са напуснали въоръжените сили за първите три месеца на годината, съобщиха от Министерството на отбраната. Според данните на ведомството от освободените 596 души 162-ма са напуснали по собствено желание или поради навършване на пределна възраст. От освободените военнослужещи 588 са без право на пенсия. За сравнение, през цялата минала година напуснаха 1607 военнослужещи, от които по собствено желание - 1390. От тях без право на пенсия бяха 799. Тази година бяха блокирани плановете за продължаване на съкращенията в армията, а миналата седмица за пръв път от четири години се заклеха нови военни.

В отчета на Министерството на отбраната за първото тримесечие се посочва и тревожното състояние на сградния фонд и съоръженията във формированията на Сухопътните войски. "Анализите показват, че в определени войскови райони инфраструктурата е силно амортизирана и не отговаря на повишените изисквания за спецификата в дейността им. Своевременното отпускане на целеви средства за реконструкция, модернизация и основен ремонт би намалило значително необходимите финансови средства за в бъдеще", посочват от МО.

Икономиката спря

За първото тримесечие на 2013 г. БВП е спаднал с близо 5 млн. лв.

През първото тримесечие на тази година икономиката на България нараства с 0.4% спрямо периода януари-март миналата година и с 0.1% спрямо четвъртото тримесечие на 2012 г. Това на практика означава, че икономиката е спряла.

Данните показват задълбочаване на кризата на фона на политическите сътресения и протестите на населението в края на мандата на ГЕРБ. За сравнение през последните три месеца на миналата година брутният вътрешен продукт на страната нарасна с 0.5 процента.

А за да може икономиката да създава достатъчно работни места, за да започне да намаляват безработицата в страната, е необходим темп на растеж от най-малко 2%. В унисон с тези данни НСИ отчете рекордна безработица от близо 14 процента.

В номинално изражение според експресните оценки на НСИ за първото тримесечие на 2013 г. БВП достига 16 161 млн. лв. Спрямо последното тримесечие на 2012 г. БВП е намалял с близо 5 млн. лв., тогава той е бил 21 085 млн.

През първото тримесечие на 2013 г. създадената от отраслите на националната икономика брутна добавена стойност (БДС) е 13 708 млн. лв., което е намаление от близо 5 млн. лв. спрямо последните три месеца на 2012 г., когато тя е била 18 356 млн. лв. Най-голям дял в БДС формира секторът на услугите - 63.4%, следван от индустриалния - 31.9%, и аграрния сектор - 4.7%.

Инвестициите отбелязват лек ръст от 2.4%, до 2910 млн. лв. Колективното потребление се увеличава с 0.9%, а износът на стоки и услуги нараства с 1.8%, като външнотърговското салдо е отрицателно.

Увеличение на годишна база е регистрирано в аграрния, индустриалния сектор и сектора на услугите съответно с 3.3, 1.3 и 0.3%.

На месечна база обаче тези сектори отчетоха поредно намаление.

4,2 млрд. лв. фискален резерв в края на март

Размерът на фискалния резерв към 31 март е 4,2 млрд. лв., съобщи вчера пресслужбата на Министерския съвет.

Припомняме, че в началото на март резервът падна до критичните 3 млрд. лв. Депозираните средства в централната банка възлизаха на 2.7 млрд. лв., а в търговските банки бяха други 300 млн. лв.

Нарастването на резерва идва от възстановяване на евросредства. В началото на април Европейската комисия възстанови на България авансираните с национални средства плащания за земеделските производители в размер на 829,9 млн. лв., които кабинетът "Борисов" плати през февруари 2013 г. Друг принос към нарастването на резерва е възстановяването на разходите по Програмата за развитие на селските райони от декември 2012 г.

Бюджетно салдо на касова основа за първото тримесечие на 2013 г. е отрицателно в размер на 795,6 млн. лв. и се формира от дефицит по националния бюджет в размер на 474,8 млн. лв. и по европейските средства в размер на 320,9 млн. лв.

Съпоставено със същия период на 2012 г., дефицитът по консолидираната фискална програма е нараснал със 108,4 млн. лв., основно вследствие на по-високите разходи за здравноосигурителни плащания, лихвени разходи, по-високите разходи за издръжка, по-високия размер на вноската в общия бюджет на ЕС. На месечна база дефицитът за март 2013 г. е в размер на 63,6 млн. лв. при 125,9 млн. лв. за март 2012 г.

Постъпилите приходи и помощи за първото тримесечие на 2013 г. са 6 154,5 млн. лв., или 20,1 на сто от годишните разчети за 2013 г. За сравнение, изпълнението на приходите и помощите спрямо годишния разчет за първото тримесечие на 2012 г. бе 20,7 на сто. Разходите по консолидирания бюджет заедно с вноската на България в бюджета на ЕС към 31 март възлизат на близо 7 млрд. лв., което е 21,9 на сто от годишния разчет.

Големите депозити в банките идвали от чужбина

Светлана ВЕЛЕВА

Маргарита Петрова-Кариди

Митът, че българинът забогатява заради отчетения от БНБ рекорден ръст на депозитите, беше окончателно разбит от група икономисти на форума "Шумът на парите" вчера.

Според Маргарита Петрова-Кариди, генерален директор и член на Съвета на директорите на Банка Пиреос България, голяма част от ръста на депозитите през последните 6 месеца е формирана от вложения, идващи от чужбина. Припомняме, че по данни на БНБ само за първото тримесечие на 2013 г. депозитните милионери в страната са се увеличили с 65. Същевременно малките влогове до 1000 лв., които са близо 80% от всички депозити, са намалели през последната година.

Според Кариди привлекателността на българските банки за чуждите вложители идва както от сравнително високите лихвени нива, така и от стабилността на системата. Тя припомни, че капиталовите изисквания на Българската народна банка са по-високи от тези в еврозоната, и увери, че въпреки високите нива на проблемните кредити банковата система е стабилна и добре капитализирана.

Друга причина за нарастване на депозитната маса в банките е, че българинът се въздържа от потребление и предпочита да заделя "бели пари за черни дни". Тази тенденция се наблюдаваме особено през последната година. Това стана ясно от думите на Радослав Велков, директор "Банкиране на дребно" в Societe Generale Експресбанк.

РАЗРЕШАВАТ НОЩНИЯ РИБОЛОВ В ОСЕМ ЯЗОВИРА

Със заповед на министъра на земеделието и храните проф. Иван Станков се разрешава любителски риболов през тъмната част на денонощието в периода от 1 юни до 1 декември 2013 г. в осем водоема в страната, съобщиха от Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури.

Нощен любителски риболов може да се извършва в язовирите "Жребчево", "Искър", "Пясъчник", "Тракиец", "Огоста", "Александър Стамболийски", "Сопот" и "Тича", както и в някои участъци на река Дунав при Силистра, Русе, Свищов, Никопол, Оряхово, Лом и Видин.

МРРБ получи 500 хил. лв. за кадастрални карти на плажове и дюни

Правителството предостави 500 хил. лв. на Министерството на регионалното развитие и благоустройството за 2013 г. за създаването на кадастрална карта и кадастрални регистри и на специализирани карти и регистри за морски плажове и пясъчни дюни. Това съобщиха от правителствената информационна служба. Министърът на регионалното развитие и благоустройството чрез Агенцията по геодезия, картография и кадастър (АГКК) ще възложи изпълнението по реда и процедурите от Закона за обществените поръчки.

Необходимите разходи за възлагане изпълнението на дейностите са общо 700 хил. лв. Остатъкът от сумата над отпуснатите 500 хил. лв. ще бъде разплатен от бюджета на АГКК за 2014 г. след изтичане на гаранционните срокове по изпълнение на договорите.

Отчуждават частни имоти за строежа на „Хемус"

Правителството отчужди имоти и части от имоти - частна собственост, необходими за изграждането на автомагистрала "Хемус" в участъка Белокопитово-Каспичан. Това съобщиха от правителствената информационна служба вчера. Имотите се намират в землищата на Шумен и шуменското с. Панайот Волово. Финансирането на отчуждителната процедура се осигурява от Агенция "Пътна инфраструктура".

Решението на Министерския съвет може да бъде обжалвано в 14-дневен срок от обнародването му в "Държавен вестник".

Проблемът на нашите превозвачи отива в Европейската комисия

Проблемът с българските превозвачи на турската граница ще бъде отнесен до Европейската комисия, обяви вчера директорът на ИА "Автомобилна администрация" Валентин Божков, цитиран от "Фокус". Смятаме да отнесем въпроса с помощта на министерството на транспорта до Европейската комисия, тъй като касае страна членка и друга, която е кандидат за присъединяване към Европейския съюз, каза Божков.

По негови думи турската страна не е отговаряла на всички молби за съдействие от българска страна. Постигнатото разбирателство от миналата седмица очевидно не се спазва от турска страна. Затова българската страна в лицето на "Автомобилна администрация" предприема реципрочни мерки спрямо товарния чуждестранен трафик през България, по-специално върху турски автомобили, заяви Валентин Божков.

Над 1 млрд. евро инвестирани в СПА индустрията у нас

В последните години само в СПА индустрията у нас са инвестирани над 1 милиард евро. Това заяви Стефан Шарлопов, президент на Българския съюз по балнеология и СПА туризъм, по време на 18 годишен конгрес на Европейската СПА асоциация (ЕСПА), който се провежда в Поморие. В него участват над 100 делегати - хотелиери, туроператори, представители на здравни каси, предаде БГНЕС.

Това е първият конгрес на ЕСПА, който се прави в България, и е най-важното събитие в родния туристически бранш тази година, информират организаторите. Домакин е община Поморие, която е известна с находищата си на минерални води и лечебната кал от Поморийското солено езеро.

Според Благой Рагин, председател на Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация, СПА индустрията отбелязва растеж въпреки кризата. Заместник-министърът на икономиката Иво Маринов посочи, че приходите от СПА туризъм в България са 10% от общите в туристическия бранш.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Малко сделки на зърнения пазар

В началото на месец май зърнените пазари продължават да бъдат изключително слаби. В края на седмицата беше отчетено движение в активността в някои райони на страната, но като цяло сключените сделки са малко. В Югозиточния район на страната по-активен беше пазарът на слънчоглед предвид износа към Турция. На порт Варна също се товарят три кораба с пшеница, царевица и слънчоглед.

Липсата на търговия преди Великденските празници остави изкупните цени на ценова позиция от края на месец април.

Прогнозата е за активизиране на зърнения пазар до края на месец май.

СЪСТОЯНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР - АКТУАЛНА ЦЕНОВА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ 13.05.2013 г.

Цената на пшеницата с високи хлебопекарни качества през изтеклия период запази равнището си от предходната седмица и сделки се сключват в ценовия диапазон 430-440 лв./т. Най-високи ценови равница се отчитат логично в областите Варна и Пловдив - търговията се осъществява на нива до 460 лв./т. В Русе, Силистра и Разград се отчитат най-ниските цени - 400-410 лв./т. Средната цена за седмицата остава 423 лв./тон без включено ДДС.

За същия период на миналата година средната цена на пшеницата е била значително по-ниска - 356 лв./т без ДДС.

При пшеницата с ниски хлебопекарни качества също не се отчитат значителни ценови промени. Ценовият диапазон, на който се сключват сделки, е 390-420 лв./т. В голяма част от страната вече не се предлага фуражна пшеница. В областите Пловдив и Пазарджик се осъществяват сделки за малки количества на цена от 440 лв./т. Средната цена за страната е 413 лв./т без включено ДДС. Вероятно няма да има промяна в цените до нова реколта предвид ограничените количества, които се предлагат на пазара.

За сравнение, през миналогодишната реколта средните цени на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 330-360 лв./т без ДДС, а средната цена за страната е била 348 лв./т без ДДС.

Цените на фуражния ечемик също запазват нивата си от предходната седмица. Средната цена за страната е без промяна - 428 лв./т без ДДС. Само в шест области на страната има търговия с фуражен ечемик, като най-висока стойност е отчетена в област Хасково - 450 лв./т. Не се очаква промяна в цените поради факта, че свободни количества за търговия фуражен ечемик няма в страната.

За сравнение, през миналогодишната реколта средните цени на фуражния ечемик бяха в рамките на 340-360 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 353 лв./т без ДДС.

Пивоварен ечемик почти не се предлага и на практика той е изчерпан. Средната цена страната е статистическа и в началото на месец май остава 404 лв./т без ДДС.

За същия период на миналата година средната цена на пивоварния ечемик е била 357 лв./тон без ДДС.

При черния маслодаен слънчоглед изкупните цени продължават да се движат в широки граници: от 760 до 950 лв./т без ДДС. Средната цена за страната остава на ниво от 803 лв./т без ДДС. В област Варна цената, на която се осъществяват сделки, не надхвърля 850 лв./т, а в област Пазарджик тя достига до 950 лв./т без ДДС. По всяка вероятност до прибирането на новата реколта цената ще достигне до 830 лв./тон без ДДС.

За сравнение, през миналогодишната реколта средните цени на слънчогледа бяха също в рамките на 700-800 лв./т. Средната цена за страната е била 767 лв./т без ДДС.

Цените на царавицата - зърно не отчитат промяна спрямо предходната седмица. Сделки се сключват в ценовия диапазон от 350 до 450 лв./т. Средната цена за страната остава без промяна - 383 лв./т без ДДС. Най-високи цени се отчитат отново в областите Пазарджик и Пловдив - 450 лв./т без ДДС. Не се очаква през следващите седмици съществена промяна в цените.

През същия период на предходната година средните цени на царевицата реколта 2011 г. са били в границите на 340-370 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 356 лв./т без ДДС.

Цените на рапицата остават без промяна. Средната цена за страната в началото на месец май е 810 лв./т без ДДС. Пазарът не е активен и значителните количества, които се складират, подтискат цената надолу.

МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ

В началото на месец май ценовата динамика на международните зърнени пазари беше низходяща. Движението на цените надолу започна от борсата в Чикаго, но за кратко време обхвана и европейските пазари. Основна причина за това състояние на пазара трябва да се търси в климатичния фактор. Важно е да се отбележи подобрената агрометеорологичната обстановка в САЩ, а също така и в основните страни-производителки в Европа. Изненадваща беше и новината за значително по-големите площи, засети с пшеница, в Канада.

В рамките на седмичния период цената на пшеницата в Чикаго се понижи с 5 долара - 254 дол./т, а на борсата в Париж мелничарското зърно поевтиня с 7 евро - до 239,75 евро/т за доставка през май. Стремително надолу се плъзнаха и котировките на физическия пазар в Евросъюза. В началото на месец май търговците и преработвателите предлагаха за френска мелничарска пшеница 1 клас (11-12,5% протеин), докарана до складовете в Руан, цена от 231-233 евро/т, а на експортния пазар зърното с това качество се търгуваше по 243 евро/т FOB, в сравнение с 241 евро/т CPT Руан и 251 евро/т FOB Руан на 17 април. Силен натиск върху европейските котировки оказаха актуализираните прогнози за производството на пшеница в Русия и Украйна през 2013/14 г. Горната летва в оценките за бъдещата руска реколта беше качена до 57-59 млн. т в сравнение с 54-55 млн. т, очаквани в средата на март (38 млн. т - 2012/13 г.). Прогнозите за добива от пшеница в Украйна през 2013/14 г. в момента се движат в границите 20-21 млн. т, в сравнение с 19,5-20,0 млн. т през март и 14,2-14,7 млн. т, ожънати през 2012/13 г.

АНАЛИЗИ

Financial Times: Аграрната индустрия на България е фокусирана върху зърното

Селскостопанският сектор в България започва да се възстановява след години липса на инвестиции и раздробяване, пише в. Financial Times в свой репортаж. Според изданието експортно ориентираният аграрен сектор в страната се справя все по-добре, като дори по-дребните фермери се ориентират към износ на качествена продукция в чужбина. Financial Times обаче изтъква, че щетите от разрухата през 90-те години все още далеч не са възстановени, което пречи на земеделците да постигнат потенциала си.

Аграрната индустрия на страната е фокусирана върху зърното, най-вече в региона Добруджа, който от хилядолетия е житница на региона. Според FT България изнася 2.5 млн. тона зърно годишно, което "не е лошо за малка държава". От друга страна, едрият рогат добитък е намалял двойно след падането на комунизма - от 632 359 глави през 1989 г. до 314 900 през миналата година. Това понижение е симптом на цялостното западане на животновъдството и обезлюдяването на части от провинцията по време на тежкия икономически преход.

Financial Times цитира данни на Българската народна банка, според които през 2011 г. аграрният сектор е генерирал 3.64 млрд. лв., или 5.6% от брутния вътрешен продукт. Тези данни обаче подценяват важността на сектора извън основните населени места в България, особено предвид изчезването на много индустрии в малките градове.

Един от негативните резултати от разпадането на ТКЗС-тата от комунистическата епоха през 90-те е раздробената собственост върху земята. С някои изключения, през това десетилетие земеделието, както и много други сектори, беше лишено от инвестиции - както публични, така и частни. През последните десетина години ситуацията започва да се подобрява на фона на възстановяването на икономиката и достъпа до европейските фондове, като конкурентните предимства на българското земеделие започват да дават резултат. Много дребни фермери обаче продължават да се борят за оцеляване, а ниското ниво на усвояване на европейските средства продължава да затруднява възстановяването.

ЛИПСАТА НА КОМАСАЦИЯ ПРЕЧИ

"Природното богатство на България е земята", коментира пред вестника израелски инвеститор, пожелал анонимност. "Страната също така има много подходящо разположение за износ заради Черно море и Дунав, както и добри земеделски традиции. Най-големият проблем обаче е консолидацията на собствеността - земята е разделена на малки парцели и е много трудно да купуваш на едро", добавя той.

Израелският инвеститор също така изтъква, че 90-те са "загубени години", от които България все още се възстановява. "Приватизацията беше извършена изключително неефективно в икономическо отношение. Повечето кооперативни сдружения бяха много уредени, но почти всичко е унищожено - макар няколкото, които бяха запазени, да са много успешни", заявява той.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ", издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ" ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Може да премахнат монетите от 1 и 2 евроцента

След януари 2002 г. страните от еврозоната са емитирали над 45,8 милиарда от тези монети - по 137 на глава от населението

Съвсем скоро монетите от 1 и 2 евроцента може да нямат никаква стойност и да бъдат изтеглени, предаде "ЕУ-обзървър". Причината не е в себестойността на монетите, колкото в сумата, която плаща еврозоната за тяхното сечене - около 1 милиард и 400 милиона евро. Европейската комисия (ЕК) предлага четири възможни сценария за монетите - запазване на статуквото, по-евтини техни варианти, бързо или поетапно изтегляне. Ако това стане, има потенциална инфлация, ако малките монети, които представляват около половината от всички монети в обращение, бъдат премахнати, защото цените може да се вдигнат.

Еврокомисията ще обсъди въпроса с държавите-членки, за да разбере кой вариант може да се използва за основа на проектозакон. Освен монетите от 1 и 2 евроцента има и такива от 5, 10, 20 и 50 евроцента. След януари 2002 г. страните от еврозоната са емитирали над 45.8 милиарда монети от 1 и 2 евроцента, което се равнява на 137 на глава от населението според еврокомисията.

За подвеждаща реклама фирма връща $40 млн.

Компания Skechers ще трябва да плати 40 млн. долара на хора, които са закупили техните маратонки, за които компанията твърдеше, че "тренират мускулите", предаде profit.bg. Заведените дела срещу компанията са 520 000. Съдът реши, че рекламата на продукта е подвеждаща.

Марката, чието рекламно лице беше Ким Кардашиян, твърдеше, че само с ходене с техните маратонки, краката на клиентите ще се "тонизират и оформят". Според рекламата от маратонките се отслабва и се стягат ханша, краката и дори коремните мускули. Клиентите ще получат обезщетение в размер на между 40 и 84 долара. Рекламите бяха пуснати преди 2 години, а маратонките се продаваха като топъл хляб в САЩ.

Рекламата бе обявена за една от 14-те най-лъжливи реклами на всички времена. Маратонките все още се продават на сайта на компанията, но вече без твърдението, че с тях се отслабва.

30 МЛН. ДОЛАРА ЗА НАЙ-ЖЕЛАНИЯ АПАРТАМЕНТ В МАНХАТЪН

Звездата от американското автомобилно състезание НАСКАР (NASCAR) Джеф Гордън покорява нови висини - този път на имотния пазар на САЩ. Любимецът на цяло поколение продава луксозния си апартамент в меката на "Голямата ябълка" (град Ню Йорк) - район Манхатън. Това информира интернет базираното издание "Бизнес Инсайдър".

Обявената цена е повече от впечатляваща - 30 милиона щатски долара. В суровия си вид имотът е струвал на Джеф и съпругата му Ингрид далеч по-скромните 9,76 милиона долара. След това те са похарчили още няколко милиона, за да обзаведат и аранжират жилището по свой вкус.

Ако се съди по оценките на експертите в бранша обаче бъдещият собственик на апартамента няма да съжалява за покупката си - стига да може да си я позволи. Регистрационната агенция Halstead Properties нарича брокерската перла "най-желаната етажна собственост" в Манхатън, най-вече заради перфектния изглед към Сентрал Парк.

Жилището е снабдено с три спални, три бани, официална трапезария и офис. Всичко това на площ от малко повече от 3400 квадратни фута (близо 316 кв.м). Характеристиките му включват още суши бар от черен гранит, италиански керамични плочки в кухнята и дървена подова настилка от бразилска череша и махагон в останалата част от дома. Луксозната сграда включва 20 архитектурно аналогични апартамента. Комплексът разполага със собствен фитнес салон, винарна изба и басейн, чиято локация, по последна мода, е на самия покрив.

9 МАЙКИ МИЛИАРДЕРКИ

В света има едва 108 майки милиардерки, пише сп. Форбс. По-малко от една дузина от тях са натрупали парите си сами, а не чрез наследствено или брак. Бащите милиардери са около 3300. Дали е лесно да си заета бизнес дама и майка? Понякога се стига до доста неприятни моменти, като това децата ти да те съдят за пари.
Ето някои от най-богатите майки в света:

ТОРИ БЪРЧ
46-годишната Тори Бърч е американска модна дизайнерка. Тя има нетно състояние от около 1 млрд. долара, които е натрупала със собствен бизнес. Тя е разведена. Има трима сина и три доведени дъщери.

САРА БЛЕЙКЛИ
Става милиардерка с основаната от нея компанията Spanx, която продава вталяващо бельо. Тя е най-младата милиардерка в света (42 г.), която е забогатяла самостоятелно. Има едно дете.

МЕГ УИТМАН
Шефката на Hewlett Packard е натрупала парите си, докато е била начело на eBay. На 56 години е. Има двама сина, за които казва, че са нейното вдъхновение. Те са студенти в Принстън, където е учила и тя.

ЛОРЪН ПАУЪЛ ДЖОБС
Лорън е вдовицата на основателя на Apple Стив Джобс. На 39 години е. Има три деца, най-голямото е вече студент в Станфорд.

РОЗАЛИЯ МЕРА
Тя е бивша съпруга на Аманасио Ортега. Заедно с него е основател на Zara и Inditex Group. Има един син, който за съжаление има умствени проблеми. Тя е основала фондация, която помага за интегриране в обществото на деца с умствени и физически увреждания.

ЛИЛИАН БЕТЕНКУР
90-годишната Бетенкур е наследница на L'Oreal. Състоянието ѝ се изчислява на 30 млрд. долара. Има една дъщеря, с която не е в добри отношения.

КРИСТИ УОЛТЪН
Наследява огромен дял в Wal-Mart, когато съпругът ѝ Джон умира в самолетна катастрофа през 2005 г. Тя е на 57 г. Състоянието ѝ се оценява на 29 млрд. долара. Има един син.

ДЖИН СУК
Тя е основател на модната компания Forever 21 заедно със съпруга си До Уон Чанг. Имат две деца - Линда и Естер, които заемат важни постове в компанията.

ДЖИНА РАЙНХАРТ
Австралийката наследи миннодобивната компания от баща си. Тя е най-богатата жена в азиатско-тихоокеанския район. На 59 години е. Има четири деца, три от които я съдят в момента.

Снимка БГНЕС

В Атина се стигна почти до бой за продукти, след като на пазара започна раздаване на безплатна храна. Съюзът на гръцките фермерски пазари обяви стачка в знак на протест срещу либерализацията на пазара

Холандци се изпокараха заради наши роми

Заради разследване на „Хрътките", разкриващо как наши имигранти източват социалната система на страната, заместник-министърът на финансите Франс Веекерс щеше да загуби поста си

Огромен скандал избухна в холандския парламент заради разследване на "Хрътките", в което Би Ти Ви разказа как български имигранти точат социални помощи от щедрата към бедните държава. Цялата нощ срещу сряда холандските депутати са се карали дали от поста да си отиде заместник-министърът на финансите със социален ресор. В крайна сметка стана ясно, че той остава.

Скандалът започва, след като при интервю на заместник-министъра на финансите Франс Веекерс местният репортер му показва репортаж на Би Ти Ви, в който се разкрива как български роми точат социални помощи от Холандия. Скандалът можеше да доведе до оставката на ресорния зам.-министър на Кралство Нидерландия Франс Веекерс.

Историята доведе в България журналисти от водещи холандски медии. "Много хора реагираха гневно и цинично. Те имат усещането, че някои групи българи използват Холандия като банкомат", обясни един от тях. "Нашият ресорен заместник-министър е в трудна ситуация в момента. Парламентът иска да знае как е възможно това да се е случвало безнаказано толкова дълго време. Медиите в кралството продължават да развиват историята чрез пратениците си в България", коментира журналистът Йост ван Егмонд.

Дори да не се стигне до оставки, скандалът, започнал след разследване на "Хрътките", ще промени завинаги начина, по който в Холандия се дават социални помощи. Промяната означава усложняване на начина на даване на социални помощи в страната.

Големият отзвук вероятно ще затвърди и негативното обществено мнение срещу правото на българите и румънците да работят свободно в Холандия след края на тази година. А може би не, защото публичното разкриване на схемата с точенето на холандски помощи идва от България, а не от Холандия, коментират от Би Ти Ви.

В своето разследване "Хрътките" разкриват как български роми източват социални помощи в Холандия. Запознати със схемите се възползват от системата и така правят достъпа до нея труден за хората, които искат да живеят по правилата. За холандските власти обаче българите там са невидими и не са смятани за проблем, разкри "Хрътките".

Провокацията за разследване идва от информация от декември 2012 г. Според нея двама роми от Шумен са задържани, защото организирали други да се регистрират в Холандия и да взимат социални помощи. На месец те получавали около 600 евро. Накрая обаче организаторите взимали дебитните им карти, а за тях оставала минимална част от парите. Холандските власти не забелязват източването, но случаят излиза на светло заради един от ощетените роми, който проговаря.

Франция изпадна в рецесия

Франция изпадна в рецесия след спада с 0,2% на брутния вътрешен продукт през първото тримесечие, който се добавя към същия спад в последното тримесечие на 2012 г., съобщи Националният институт за статистика и икономически изследвания (INSEE). Технически рецесията се изразява в спад на БВП в две последователни тримесечия. За цялата 2012 г. INSEE потвърждава данните си за нулев растеж, след като ревизира към понижение растежа през третото тримесечие на 2012 г. на 0,1% вместо 0,2 на сто. Очаква се икономиката на Франция да се свие с 0,3% през тази година.

МОСКОВЧАНИ ХАРЕСВАТ ПУТИН

Проучване на руския фонд "Обществено мнение" посочва, че 50% от жителите на Москва биха гласували отново за действащия президент Владимир Путин, ако изборите бяха тази неделя.

За милиардера Михаил Прохоров биха гласували 11% от анкетираните, за комуниста Генадий Зюганов - 6%, за националиста Владимир Жириновски - 5%, а 11% от московчаните не биха гласували изобщо.

По-голямата част от анкетираните са заявили, че не биха излезли на митинг в подкрепа на Путин, нито против него, съобщи ИТАР-ТАСС.

Заловеният агент на ЦРУ разследвал атентата в Бостън

Предполагаемият служител на ЦРУ, който бе заловен, докато се опитваше да вербува руски таен агент в Москва, е търсил информация във връзка с разследването на атентата в Бостън, предаде АФП. Американецът Райън Фогъл се е опитал да установи контакт с руски агент от Кавказ, където живее семейството на братята Царнаеви, които досега са единствените заподозрени като организатори на атентата по време на Бостънския маратон.

През април американска делегация посети столицата на Дагестан вследствие на споразумението между държавните глави на Русия и САЩ за сътрудничеството на специалните служби на двете страни при разследването на атентата.

Междувременно американският посланик в Русия Майкъл Макфол отново е бил привикан от руското външно министерство. Посланикът обаче отказа да коментира повода за посещението си в министерството.

4-ГОДИШЕН СТАНА КМЕТ

В американският щат Минесота кмет на населеното място Дорсет стана четиригодишно момче на име Роберт Тафтс. Детето бе избрано за градоначалник по твърде куриозен начин: името му бе изтеглено от шапка, в която са били сложени листчета с имената на претендентите за поста. След избирането му победителят заяви, че той е "голям любител на градчето си, обича да общува с неговите жители, да пее, да танцува, както и да ходи на риболов".

кратки

Увеличават със 7,3 млрд. бюджета на ЕС

Финансовите министри от ЕС се споразумяха за увеличение на бюджета на общността за 2013 г. със 7,3 милиарда евро. По данни на Европейската комисия дефицитът в 130-милиардния бюджет за тази година е 11 милиарда евро.

Арести в Италия

В южната италианска област Апулия е бил арестуван ръководителят на администрацията на провинция Таранто Джовани Флоридо с обвинения за взимане на подкуп. Обвинения са предявени на още трима чиновници от администрацията на Флоридо.

Атина мобилизира преподаватели

В Гърция правителството нареди гражданска мобилизация на преподаватели, за да предотврати провала на изпитната сесия и кандидат-студентската кампания заради планирана стачка на учителите. От понеделник 85 хил. учители започнаха да получават известия за мобилизация. В случай, че не се явят на работа, те са заплашени с арест.

„Turkish Airlines" стачкува

Служителите на най-голямата турска авиокомпания "Turkish Airlines" обявиха стачка. Те поставиха искания за подобряване на условията на труд, както и гаранции и връщане на работа на уволнените им колеги.

Фич повиши рейтинга на Гърция

Международната рейтингова агенция Фич повиши дългосрочния кредитен рейтинг на Гърция от "CCC" до "B-". Повишаването на рейтинга е свързано с успеха на Гърция в борбата с бюджетния дефицит.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Шестима души са загинали и повече от 30 са били ранени при срутването на сграда в североизточната част на Руанда

Вашето
ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" N 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

Обама пак говори за „рестартиране”

Американският президент писа на Путин да се разберат за договор за звездните войни

Президентът на САЩ Барак Обама е изпратил на руския си колега Владимир Путин писмо, в което му предлага Вашингтон и Москва да изработят съвместно, юридически обосновано споразумение за обмен на информация в областта на противоракетната отбрана (ПРО), предаде РИА “Новости”. Така всяка от страните ще гарантира на другата, че нейната система за ПРО не е насочена срещу ядрения арсенал на другата.

Посланието било предадено на Путин от съветника на Обама по въпросите на националната сигурност Томас Донилън. В писмото също така са засегнати въпросите за ядрените арсенали на двете велики сили, както и предложение за развитието на търговско-икономическите връзки между Вашингтон и Москва. Путин казал, че подготвя отговор на предложенията на Обама и се надява в близко време да се срещне лично с американския президент.

Томас Донилън е най-високопоставеният представител на американската администрация, посетил Москва от началото на втория президентски мандат на Обама.

Плановете на САЩ за създаване на европейска система за ПРО разгневиха Москва, която гледа на тях като на заплаха за ефективността на доктрината си за ядрено въздържане. Досега Вашингтон отказваше да даде юридически гаранции за ненасочеността на европейската ПРО срещу руския ядрен арсенал.

В писмото си Обама предлага и договарянето на нови съкращения на ядрените арсенали на двете страни, като основните елементи по него могат да бъдат уточнени до края на настоящата година. Представител на руското външно министерство коментирал, че Москва може да приеме предложението на САЩ, доколкото прозрачността в областта на ПРО е инструмент за укрепване на доверието между двете страни. Но направи уговорката, че обмяната на техническа информация не дава възможност на Москва да реагира, ако прецени, че плановете на Вашингтон застрашават доктрината й за ядрено сдържане.

Атина се сдобива с първата си джамия

Гръцкото правителство ще финансира изграждането на първата джамия в атинския квартал “Вотаникос”, но тя няма да има минаре. Това съобщи гръцкият външен министър Димитрис Аврамопулос в специално писмо до парламента, съобщава МИА.

Писмото на Аврамопулос е в отговор на доклада на независимия депутат Никос Никопулос в който се твърди, че джамията ще има минаре. Аврамопулос повтори, че джамията ще бъде направена във вече съществуващ обект, която е изоставена военноморска база, която ще трябва да бъде ремонтирана. По неговите думи минарето няма да бъде в “синхрон” с околната среда, заради което властите няма да одобрят неговото изграждане.

“Строежът на джамията притеснява държавните органи от дълго време, така че вече бе намерено най-доброто решение за поддържане на интегралния баланс и сигурност”, се казва в отговора на министъра.

Мюсюлманите в Гърция от години оказват натиск върху правителството за изграждане на джамия. Строежът на джамията стана причина гръцките власти да извършат проверки на около 120 места, за които се твърди, че незаконно работят като джамии в гръцката столица. Смята се, че въпросните импровизирани помещения обслужват около 30 000 мюсюлмани, които законно живеят в столицата, и още хиляди нелегални жители на Атина.

Снимка БГНЕС

Намиращият се в Мексико вулкан Попокатепетъл изхвърлил стълб от пара, газове и пепел на височина 3 км и властите имат готовност за евентуална евакуация на населението в района. Учени твърдят, че всеки момент вулканът може да изригне отново. Попокатепетъл се намира на 55 км югоизточно от столицата Мексико и проявява активност от миналата седмица, когато покри с пепел няколко града, включително столицата на щата Пуебла

Горещи пари

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Елена КУКОЛ

Руската икономика расте по-бавно, отколкото би могла, смята помощникът на президента Елвира Набиулина. Според сметките й, ние бихме могли да покажем ръст от 3-4% годишно.

А Централната банка трябва да отчита тенденциите в икономиката при приемането на решения в сферата на парично-кредитната политика, каза Набиулина пред журналисти. Още през юни т. г. тя ще заеме поста председател на ЦБ. Сега всички гадаят как ще се промени с идването й политиката на ЦБ, мнозина очакват в този план смекчаване на политиката. И дори вече предричат, че към есента ЦБ ще започне да намалява лихвите. Експертите на “Российская газета” прогнозират, че заради поддържането на ръста фокусът ще бъде насочен в други посоки.

Трябва обаче да се признае, че засега оценки на Набиулина за възможните темпове на ръст се разминават с мнението на представителите на ведомството, в което тя скоро ще отиде. Икономиката се намира на границата на възможностите си - мощностите са близки до претоварване, безработицата е на ниско ниво, казваха по-рано представителите на ЦБ. И ако заедно с това се включат паричните “постове”, нищо добро няма да се получи - само ще се развихри инфлацията. Такива оценки, уточни Набиулина, бяха верни до края на миналата година. Сега положението се е променило. Инфлацията намалява. Безработицата, обратно, е започнала леко да расте. А и не е факт, че нивото на безработицата от 5,4 процента е таванът за Русия, тя би могла да е и по-ниска.

В същото време потенциалът за ръст на икономиката до 3-4 процента, уточни помощникът на президента, съществува дори при сегашното състояние на институциите и ненарастващите цени на петрола.

За това обаче, призна тя, трябва да се задействат стимулиращи мерки. Може би, за подкрепя на вътрешното потребление. За какви конкретни мерки може да става въпрос Набиулина не уточни. Ръководителят на Министерството на икономическото развитие Андрей Белоусов неотдавна каза, че стимулиращите мерки скоро ще се обсъждат на среща при президента. Министерството намали икономическите си прогнози от 3,6 на 2,4 процента, но Белоусов предупреди: към края на годината съществува риск от рецесия.

Как ще се впише в плановете за ускоряване на растежа политиката на Централната банка? Банката, подчерта Набиулина, има свои приоритети: контрол върху инфлацията, подкрепа на финансовата стабилност. “Трябва ли ЦБ да отчита тенденциите на икономическия ръст, взимайки решения в сферата на парично-кредитната политика? Аз смятам, че да”, каза тя. Веднага обаче уточни, че е против подгряването на икономическия ръст с цената на инфлацията.

Само намаляване на лихвите няма да даде нищо, казва главният икономист на Центъра за развитие на Висшата школа по икономика Валерий Миронов. В същото време за ниските темпове на ръст са виновни не само институциите, но и проблемите в макроикономиката, твърди той. Проблемът е в това, че ЦБ сега на взима предвид особеностите на Русия като суровинна страна, уточнява той. Например заради намаленте цени на петрола пада курсът на рублата, това води до увеличаване на инфлацията, в това число заради голямото количество вносни стоки. Действайки според сегашната логика, при повишаване на инфлацията ЦБ е длъжен да увеличи лихвата. Това обаче води до влошаване на положението. Освен това инфлацията силно зависи и от цените на естествените монополи, върху които ЦБ не влияе по никакъв начин, припомня Миронов.

В Русия като в страна, чиято икономика силно зависи от външната конюнктура, ЦБ, взимайки решение за лихвата, трябва да се ориентира не от потребителските цени, а от друг индикатор, предлага експертът. Например от цените на вътрешните производители. За това ще трябва да се реформира работата на Росстат, да се задължат статистиците да събират такива данни в предприятията, продължи експертът. А в бъдеще трябва да се задължи Централната банка да отговаря не само за инфлацията, но и за нивото на безработицата и за икономическия ръст, смята той. В същото време трябва да се запази самостоятелността на регулатора, за да може никой да му диктува как точно да подкрепя ръста.

Данъчни проверки предизвикаха голям скандал в САЩ

Републиканците в САЩ обвиниха администрацията на Барак Обама, че целенасочено създава проблеми на несъгласните с неговата икономическа политика. В страната е започнало разследване дали проверката на федералната данъчна служба върху дейността на консервативни групи е била политически мотивирана, предадоха световните агенции, като се позоваха на съобщение на министерството на правосъдието. Главният прокурор и министър на правосъдието Ерик Холдър каза, че неговото ведомство, заедно с с ФБР, ще разследва дали са нарушени законите във връзка с проверката на Вътрешната служба по приходите.

Миналата седмица федералната данъчна служба реши да подложи на щателна ревизия някои организации с идеална цел по подозрение, че са свързани с т. нар. Чаено парти - консервативно политическо движение, което ратува за намаляване на бюрократичния апарат и е против политиката на президента демократ Барак Обама в областта на здравеопазването, данъците и бюджетния дефицит.

Това беше, според мен, както всеки ще се съгласи, ако не криминално, но със сигурност нещо възмутително и недопустимо, каза Холдър по адрес на данъчните чиновници.

По думите му следствието на министерството на правосъдието и ФБР ще проучи фактите, за да установи дали има престъпни действия в проверката. За петък в Конгреса са насрочени изслушвания по повод скандалната проверка.

Републиканците обвиняват администрацията на Обама, че целенасочено извършва проверки и създава проблеми на несъгласните с неговата икономическа политика.

Белият дом твърди, че данъчните са независима служба и техните действия не се диктуват от правителството. Самият Обама обеща пълно разследване по обвиненията. Все още не се знае колко данъчни служители и по каква причина са атакували бизнесмени и компании, несъгласни с политиката на Белия дом.

www.duma.bg

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ:

Страхът на хората донесе първото място на ГЕРБ при вота

Ако не се спре досегашната политика към младите семейства, до 15-20 години ще се промени и социалният, и политическият ни модел, казва водачът на листата на КБ в Хасково

Интервю на Аида ПАНИКЯН

Снимка Мариета ТОМОВА

Г-н Стойнев, как оценявате отминалите избори?

- БСП удвои своя резултат като брой мандати, което е много голям успех за партията. За съжаление тези избори за мен лично бяха доминирани от страха. Позицията на ГЕРБ като първа политическа сила се дължи на натиска, който упражняваха върху българските избиратели. В област Хасково се натъкнах на случаи, недопустими за държава членка на ЕС. Всички служители в областната и в общинските администрации, където кметовете са от ГЕРБ, са били заплашени, че ако те и членовете на семействата им не гласуват за ГЕРБ, ще останат без работа. Хората от Тополовград, които работят по програми за временна заетост, не са получавали месеци наред заплатите си и им е заявено, че ако не гласуват за ГЕРБ, няма и да ги получат. Кметът на Димитровград си е позволил да събира всички кметски наместници и да им казва, че ако не покажат добър резултат в малките населени места, ще бъдат уволнени. Хора на ГЕРБ ходеха по селата и по списък питаха хората за кого ще гласуват. Страхът е основният фактор, който донесе първото място на ГЕРБ.

Хората се обединяваха около конкретните ни предложения в сферата на социалната политика. БСП ще замрази увеличаването на стаж и възраст за пенсия и ще даде възможност на всички български граждани, на които не достигат до 2 г., да могат предсрочно да се пенсионират. Ще върнем швейцарското правило за индексиране на пенсиите. За това ще трябва да се изчака новата бюджетна процедура. БСП е подготвила програма за преодоляване на демографската криза - проблем, свързан с националната сигурност. Ако през 2050 г. населението на света ще е 9 млрд. души, то българите ще сме 4,5 млн., ако темповете на раждаемост са като сега. Много млади хора привлече проектът ни за гарантиране на първо работно място. Пакетът от мерки в подкрепа на хората с увреждания, чиито проблеми бяха забравени през последните 4 години, също привлече мнозина. С голямо съжаление ще отбележа, че на тези избори имаше скандали, но нямаше дебати по икономически и социални проблеми.

Удвояването на БСП-мандатите "наказателна акция" спрямо политиката на ГЕРБ ли е, или хората припознаха партията, която би могла да им донесе социална справедливост?

- Смятам, че е съвкупност от двата фактора. Макар че част от хората, разочаровани от ГЕРБ, гласуваха за малки партии. За 3 години и половина почти нищо добро не се случи у нас. Когато Бойко Борисов спечели изборите през 2009 г., обещаваше европейски доходи и стандарт на живот, европейски инвестиции, но хората бяха излъгани. БСП е единствената политическа сила в лявото пространство, която представи конкретна управленска програма, представихме и бъдещия министър-председател, който буди огромно доверие. Той не е член на БСП, но е изключително компетентен, разумен и лоялен. Показахме, че БСП е готова да управлява, да носи отговорност и да изведе страната от кризата. Чудеса или промяна с магическа пръчка не обещаваме, но стъпка по стъпка може да бъде променен животът на хората.

Какви са най-големите проблеми в Хасковска област, където БСП е водеща партия?

- Областта бе забравена от управляващите повече от 3 години и резултатите са налице: безработицата е над средната за страната, а доходите са под средните, раждаемостта е спаднала. Регионът е с голям потенциал. По време на Тройната коалиция там бе създадена държавната компания "Индустриални зони". В момента тя е "на трупчета" и не работи, а можеха да се привлекат местни и чужди инвеститори, които да създадат работни места.

Проблем на региона е здравеопазването. В Ивайловград има нова болница със съвременно оборудване, която не работи. Тя е паметник на глупостта. Хората в града няма къде да се лекуват, има само една линейка, а пътят до Свиленград е много тежък. Парите за здраве за област Хасково са намалени с около 29% в периода на управление на ГЕРБ. Болниците в Тополовград работи по две клинични пътеки, а тази в Димитровград е пред фалит... Политиката по здравеопазване е приоритетна за БСП, малките общински болници, особено в граничните региони, ще получат целева субсидия, за да бъде подпомогнато съществуването им.

Имахте много законодателни инициативи в областта на социалната политика, които мнозинството в предишния парламент отхвърли. Ще се върнете ли към тях?

- Първата ми работа ще бъде да внеса трите законопроекта - за гарантиране на първо работно място за млади хора до 29 г., да се увеличи еднократната помощ за първокласници от 150 на 310 лв., както и за увеличаване на обезщетението за отглеждане на дете - да е равно на минималната заплата. Но това може да стане при актуализация на бюджета или при следващия бюджет. Пари за децата не трябва да се пестят. Спешно трябва да се въведе пакетът мерки за младите майки, които работят и се осигуряват. Ние сме за увеличаване на доходите, защото в следващите години основният фактор на икономическия растеж у нас ще бъде не износът, а потреблението. Затова и ще освободим минималната заплата от данък, за да може тези 350-400 млн. лв. да влязат в икономиката. Така ще се увеличи потреблението, което от своя страна ще доведе и до разкриване на нови работни места.

МИЛКО БАГДАСАРОВ:

Трябва да спасяваме България експертно, не да нищим коалиции

В нашия район основното е да вдигнем икономиката и да укрепим обучението по български език, казва водачът на листата на КБ в Кърджали

Интервю на Велиана ХРИСТОВА

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

За пръв път от 19 години насам БСП има спечелен депутатски мандат в Кърджали. Доволен ли сте от този резултат на изборите?

- Това е много сериозен пробив на БСП в Кърджали. За нас най-важното са надеждите на младите хора в този град, защото според мен резултатът е следствие от нашето много сериозно послание към младите хора в кампанията, която направихме, както и чрез нашата листа, която беше само с млади хора. И чрез всичко, което си говорихме с хората, където и да отидохме.

Прави впечатление обаче, че ГЕРБ остават втори след ДПС в Кърджали, а БСП е на трето място. На какво се дължи това?

- ГЕРБ имат този резултат от събирането на гласовете на хора, които по един или друг начин са били сплашени да гласуват за тях - в държавните институции със страх да не загубят работата си, на други места са гласували под натиск. Лично за мен обаче беше удоволствие да присъствам на няколко места пред избирателните секции и да виждам какво е отношението към нас и какво е към ГЕРБ. Мога да направя съпоставката и затова със сигурност мога да твърдя, че хората, които са гласували за ГЕРБ, най-меко казано, са били под натиск.

При вас имаше ли сигнали освен за контролиран вот, и за купуване на гласове, каквито има в цялата страна?

- Ако съдим по съобщенията, представители на ГЕРБ са давали и по-сериозни суми, това си е купуване на гласове. Много сигнали имаше, но това са неща, които много трудно може да бъдат доказани, плащането не става публично.

Прави впечатление доста ниската избирателна активност в Кърджали. На какво се дължи тя? Дали на раздвоение между ДПС и партията на Касим Дал?

- Касим Дал няма някакви сериозни пробиви в Кърджалийска област, това го показват самите резултати. По-скоро имаме съвсем различна тактика при ДПС. Те заложиха този път на работата с изселниците в Турция. Бяхме свикнали в последните години да посрещаме автобуси, този път тези автобуси ги нямаше или, ако ги имаше, бяха много малко. Това е причината според мен. В последните 23 години ДПС не е имало тук такъв слаб резултат - 46 000, което е с близо 21 000 по-малко от резултата, който имаха през 2009 г.

В момента е още трудно да се каже какво правителство ще се направи в новия парламент. Ако БСП и ДПС, евентуално и с "Атака", успеят да направят програмно правителство, как ще се отрази това в Кърджали?

- Голямата идея неколкократно вече я заяви Сергей Станишев - да се направи програмно експертно правителство. Не говорим за съвместно коалиционно управление, а за управление, което ще трябва да изправи България на крака. Колосалната цел, която ние като политическа партия трябва да реализираме, е хората да разберат истината за досегашното управление и за това как да излезем от последиците. А не да се залита по формули за коалиции и кой с кого. Излизането от една много тежка криза трябва да стане приоритет на цяла България, а не на две или три партии.

Ако говорим конкретно за Кърджали, кои сред многото проблеми са неотложни?

- Първото, което трябва да се направи, е да имаме отношение от страна на правителството. Защото в последните три години и половина нямаше никаква мисъл за района и държавата остави хората сами да се справят с кризата кой както може. Това беше измиване на ръцете от страна на ГЕРБ - едва ли не, че трябва да се противопоставят на ДПС, но те не разбраха, че правят това за сметка на хората. Другото, което трябва да направим, това е един сериозен анализ какво се случи през тези три години и половина във всички сфери и отрасли. Имаме идеи и за земеделието тук, и за икономиката, за съживяване на производства. Има модели, на които може да се разчита, за да се възроди икономиката. Не само на тютюна да се разчита, макар че ако се създадат добри условия и се плаща добре, и млади хора казват, че ще се ангажират с производството на тютюн. Трябва да върнем нешата такива, каквито бяха преди 4 години - имаше 18 000 производители, сега са само 4500, осигуровките им бяха вдигнати три пъти и пр. Задължително трябва да премахнем данъците върху европейските субсидии. А предстои и отварянето на прохода Маказа, това е много сериозна възможност тук да се възродят и да се направят нови производства. Защото основен проблем е безработицата. Отвори ли се Маказа, тук има възможности да се реализират и големи промишлени зони, и други проекти, свързани със самия град Кърджали, с направеното водно огледало - с малко повече работа наоколо може да се направят прекрасни неща. И Кърджали да се превърне в един най-хубав град за живеене. Което е нашата голяма цел.

А в образованието, където ви е сърцето? Сложен ви е районът, с малки села, пътуващи ученици...?

- В оптимизацията на училищната мрежа и в начина на финансиране много неща бяха направени. Големият проблем тук е българският език. На този терен са ни малко противоречията с ДПС, защото не майчиният език е водещ за развитието и реализацията на децата. Занемаряването в последните години на обучението по български език е пагубно, защото децата не са равностойни с останалите в конкуренцията след това. Основен приоритет е българският език, на който трябва да се заложи, за да искаме децата да бъдат добре.

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Свърши тая

Анатолий СТАНКУЛОВ

България цяла сега Цацаров гледа. Едва ли има човек, който не е чул или не е изчел казаното на пресконференцията на прокурора вчера. Още десетина такива българи и страната ни ще се оправи, избухна фейсбук. Поне от 14 години България не е виждала такова чудо - истински главен прокурор, затова го гледа с възторг, а блогър раздуха възторга, като обобщи: "Цацата е голяма риба!"

Така еуфорично токущо излезлият от избори българин реагира на прокурорската реакция за предотвратяване на безпрецедентна машинация преди вота. Бюлетини, печатани и преди, и след разрешения срок за това, не в държавна, а в частна печатница - на човек от ГЕРБ. Палети с 350 000 фалшиви бюлетини, маркирани по избирателни райони, където да бъдат изпратени. Собственикът обявява престъпната си продукция за брак, контролиращият главен секретар на МС пък ги пробутва като остарели тапети. Насред Европейския съюз.

И как реагира доскорошният премиер, излязъл от величавото си мълчание след три дни лизане на рани от изборната си победа? Ами, показа, че нищо старо не е забравил, нищо ново не е научил. Тоя номер го гледахме 4 години - завчера заплаши как "някой от прокуратурата трябва да изгори", щото тя му отнела 5-6%, вчера твърдо подкрепя прокуратурата за честната работа! "Прокуратурата не бива да бъде използвана за користни цели и интереси", вика човекът, който падна в капана на собствените си СРС-та и с гласа си показа на цял народ как се ползват прокуратура и прокурори. Но който продължава да нарича фактите компромати. ГЕРБ никога "не коментирал анонимни сигнали и класифицирани документи, за които нерегламентирано е изтекла информация". Боже, а какво бяха записите срещу лекарите от Горна Оряховица, какво бе размахването в НС на "сигнал", че Доган поръчал "мокро" за Борисов?!

И какво казва реално вчерашният премиер с гнева си, че в деня на размисъл изтекъл скандалът? Казва дословно: ние ще крадем, ще лъжем, ще мачкаме народа и ще подменяме гласа му, а вие си мълчете. Прокуратурата - пасивен наблюдател, медиите - сляп послушко. Дишайте, свърши тая!

Надежди и безверие

ДЕСИ ВЕЛЕВА

Най-после положителна новина за запазването на природата в българска защитена територия. Със свое решение Върховният административен съд обяви за незаконен лифт в Националния парк "Пирин". След демонстрации, протести и блокади срещу унищожаване на защитени гори се появи огънче на надеждата, че справедливост има. Дано не е единствено и да гори само символично в душите на заинтересованите от запазването на природата ни и да не запали ново недоволство сред онези, които смятат, че могат да просперират, нанасяйки поражения на околната среда.

И тъкмо бившите управляващи започнаха бавно, но сигурно и последователно да бъдат натиквани в ъгъла, и ето че съдебните решения започнаха да сгряват сърцата на природозащитниците. Но какво, ако не съвпадение е вчерашното решение на съда в полза на обществения интерес с падението на ГЕРБ от върховете на властта. Крайно време беше съдебната система да напомни на българите, че е безпристрастна, да се опита да възвърне доверието им и да покаже, че в този случай решението е ключов прецедент, който изяснява напълно тълкуването на уж неясния концесионен договор за ски зоната в Банско.

Колкото и да е впечатляващо решението на съда, едва ли някой все още вярва, че сега всичко ще тръгне по мед и масло, че концесионерът например ще бъде принуден да понесе санкции и да възстанови нанесените щети на природата. Компенсацията ще е трудна, независимо дали е под натиск или доброволна. По-лесно ще е да се повярва, че Министерството на околната среда и засегната страна ще измислят нови заобикалки на законодателството и ще пробият слабите текстове в него, за да продължат безчинствата си. Опитите да не остане никаква природа в България ще продължат - като най-новият скандален строеж в резервата Яйлата например. Жалко само, че съдът отново ще остава последната защитна стена.

Плачливо лицемерие

АЛБЕРТ АВРАМОВ

Европа по достойнство оцени същността на своите политици. Но този път негативно. По последни, отговорно проверени данни на европейските социологически институции, малко над 60 на сто от гражданите на водещите в политически, икономически и социален аспект 6-7 западни държави вече открито негодуват срещу разделението между богати и бедни. Странното в случая е, че негативизмът, проявяван от европейските ни "събратя", все по-често започва да се проявява като масовизираща се ксенофобия. Известни основания те сигурно имат, но как да разчетем набъбващия в пространството на Стария континент синдром, резултат от който бе например изселването на източноевропейските роми от гетата във Франция. Подобен нюанс засякохме и в страха на британското правителство от тяхното хаотично щъкане насам-натам из подредената им държава, както и в стресираните холандски власти - заради "източването" на иначе "щедрите" им социални фондове...

Не по-малко странно е, че чисто "етническият" (като начало на всеевропейската официализирана вече истерия) проблем се превърна с бързи темпове в антинационална, антибългарска кауза за редица правителства от свръхсамодостатъчния си иначе Запад. Намирисва на антибедняшка доктрина. А докато се усетим, бяхме подпъхнати под някакъв общ знаменател. С кого точно, сигурно се досещате.

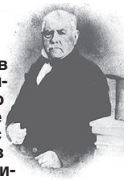
Обещаваха ни светли бъднини, но по същество, вместо да ни помогнат да се приобщим безболезнено в "единното" семейство, захванаха да ни дерат по три кожи, при това със завиден размах и стръв. Чрез банки и монополи засмукаха всичко, което има някаква стойност. И най-вече човешкия капитал, когото подмамиха да работи там, у тях и за тях. А останаха глухи към воплите на българите за реална помощ и слепи за крещящите политически безобразия у нас.

Явно е време за промяна на ценностните ни критерии, за да "рестартираме" националното си достойнство.

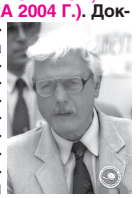
1831 - РАЖДА СЕ ДЕЙВИД ХЮЗ, ФИЗИК, СЪЗДАТЕЛ НА МИКРОФОНА (УМИРА 1900 Г.). Британецът е автор на изобретения в областта на електротехниката. През 1855 г. получава патент за печатащ телеграфичен инструмент. Въвежда термина микрофон. През 1878 г. проектира прототип на микрофон, станал основа за гласовата телефония.

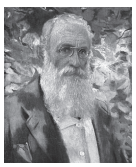
1861 - УМИРА ИВАН ДЕНКОГЛУ, БЪЛГАРСКИ ВЪЗРОЖДЕНЕЦ (Р. 1781 Г.). През 1844 г. основава в Московския университет стипендиантски фонд, с помощта на който получават висше образование много български младежи. Със средства на Иван Денкоглу през 1849 г. в София е построено училище. Подкрепя материално Габровското училище, Свищовското читалище и др. В завещанието си оставя големи суми за софийските училища и черкви и за други благотворителни цели.

1921 - РАЖДА СЕ ЧАВДАР КЮРАНОВ, СОЦИОЛОГ, ПОЛИТИК (УМИРА 2004 Г.). Доктор на философските науки, професор. Един от основателите на Клуба за подкрепа на гласността и преустройството (1988), зам.-председател на БСП, председател на Обединението за социална демокрация в социалистическата партия. Бил е представител на България в Икономическата комисия на Европа към ООН в Женева, зам.-председател на Международния съвет по социални науки към ЮНЕСКО, депутат в четири НС. Автор на научни публикации по социология на труда.

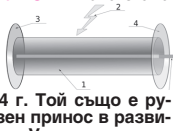

1938 - УМИРА ИВАН МЪРКВИЧКА, БЪЛГАРСКИ ХУДОЖНИК ОТ ЧЕШКИ ПРОИЗХОД (Р. 1856 Г.). Роденото му име е Ян Вацлав Мърквичка. През 1881 г. идва в България по покана на румелийското правителство и е назначен като учител в Пловдив. Там 15 години покъсно основава Рисувално училище, на което става пръв директор. Заедно с археолога и нумизмат Вацлав Добруски са автори на тогавашния герб на България.

1955 - УМИРА СВЕТОСЛАВ ОБРЕТЕНОВ, КОМПОЗИТОР (Р. 1909 Г.). Композира хорови песни, симфонични и вокално-инструментални творби. След 9 септември 1944 г. е пръв ръководител и диригент на Държавния радиохор, днес Българска хорова капела, носеща неговото име. Диригент на хор "Кавал". Известен с песните "Бий врага", "Борба за мир", с кантатите "Димитровска родина", "Запей, наш бащин край", "Радост иде", с ораторията "Партизани" и др.

1960 - АМЕРИКАНЕЦЪТ ТЕОДОР МЕЙМАН ДЕМОНСТРИРА ПЪРВИЯ ЛАЗЕР. Това става в лаборатория в Малибу, Калифорния. Лазерът е рубинов кристал с оптично напомпване. Първият лазер в България е пуснат четири години по-късно - през 1964 г. Той също е рубинов. България има сериозен принос в развитието на лазерната техника. У нас е пуснат първият лазер с пари на меден бромид от акад. Никола Съботинов.

1984 - УМИРА ЪРУИН ШОУ, АМЕРИКАНСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1913 Г.). Ъруин Гилберт Шамфороф е роден в Бронкс в семейство на руски емигранти от еврейски произход. Става известен с романа си "Младите лъвове". Световна популярност придобива с романите "Богат, беден" и "Вечер във Византия".

2010 - УМИРА РОНИ ДЖЕЙМС ДИО, АМЕРИКАНСКИ РОК ПЕВЕЦ И КОМПОЗИТОР (Р. 1942 Г.). Роденото му име е Роналд Падавона. Композира рок, хард рок и хеви метъл музика. По време на 53-годишната му активност на сцената е вокалист на групите "Елф", "Рейнбоу", "Блек Сабат", "Дио" и "Heaven and Hell". Според музикални критици "с гласа си може да обърне и товарен влак". На 23 октомври 2010 г. в Каварна бе открит паметник на Дио (на снимката).

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

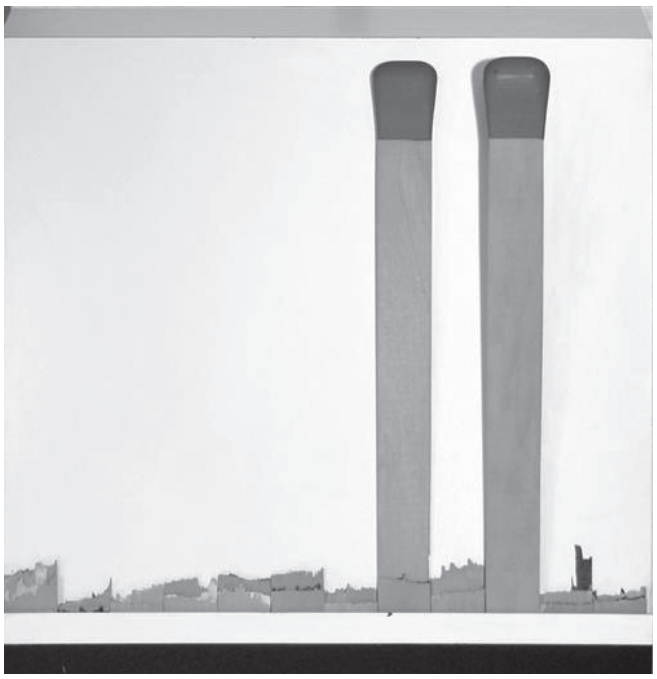
16 май 2013, година 10, брой 5 (102) - първа част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Неравенство, демокрация, суверенитет

Разум и безумие

Вече никой не вярва, че разумът ще надделее над безумната политика на строги икономии и че моралът ще предотврати скандалите, в които са замесени пари и власт. Надеждата за промяна на посоката вече се основава на прякото изобличаване на замесените интереси.

Серж Алими

RAYMOND HAINS, 1970

„Искам да знам откъде тръгвам да вървя, за да мога много надежда да съхраня.“ (Пол Елюар, *Непрекъсната поезия*)

НЯКОИ разкрития ни препращат към това, което вече знаем. Нима чак сега научаваме, че политиците са способни да обичат парите и да дружат с онези, които ги притежават, че понякога пръхтят като каста, стояща над законите, че данъчното облагане щади най-имотните, че свободното движение на капитали им позволява да пазят имането си в някой данъчен рай?

Разкриването на индивидуалните нарушения би трябвало да ни насърчи да поставим под съмнение системата, която ги поражда. Но през последните десетилетия светът се преобразува толкова бързо, че сякаш изгубихме способността си да го анализираме – падането на Берлинската стена, възходът на БРИКС (Бразилия, Русия, Индия, Китай, Южна Африка), новите технологии, финансовите кризи, арабските бунтове, европейският залез. Всеки път експертите обявяват един през друг края на историята или зараждането на нов световен ред.

Като оставим настрана тези преждевременни погребения и несигурни появи, общо взето се открояват три основни тенденции, на които на първо време трябва да направим равносметка: социалните неравенства нарастват, политическата демокрация се разлага, а националният суверенитет се свива. Като цирей на голямо болно туловище, всеки нов скандал позволява да видим как елементите на този триптих изникват отново и отново независимо един от друг и се припокриват. Общият фон може да се обобщи така: тъй като зависят основно от решенията на едно облагодетелствано малцинство (което инвестира, спекулира, наема на работа, уволнява, заема), правителствата се примиряват с олигархичната тенденция на политическите системи. Ако се разбунтуват пред невъзможността да изпълнят мандата си, даден им от народа, организираните пари оказват международен натиск, за да ги свалят от власт.

„Хората се раждат свободни и с равни права. Обществените различия могат да служат само на общата полза.“ Всеки знае, че първият член от Декларацията за правата на човека и гражданина никога не е бил стриктно спазван. Различията неизменно са били мотивирани от фактори, различни от общата полза: мястото, където човек има късмета (или нещастието) да се роди, статуса на родителите, достъпа до образование и здравеопазване и т.н.

Тежестта на тези различия понякога се омаловажава от идеята, че социалната мобилност противодейства на неравенството по рождение. Според Алексис дьо Токвил подобна надежда, която е по-разпространена в САЩ, отколкото на Стария континент, помага на американците по-лесно да се приспособят към сериозните различия в доходите, в сравнение с гражданите на други държави. Дребен счетоводител от Кливланд или млад калифорниец без диплома могат да мечтаят, че талантът и настървението им ще ги издигнат до положението на Джон Рокфелер или Стив Джобс.

„Неравенството само по себе си никога не е било голям проблем в американската политическа култура, която изтъква на преден план равенството по-скоро на възможностите, отколкото на резултатите, припомня и днес интелектуалецът консерватор Франсис Фукуяма. *Но системата остава легитимна само ако хората продължават да вярват, че работейки здраво и давайки най-доброто от себе си, и те, и децата им ще имат добри шансове да се издигнат. А също така ако имат сериозни основания да вярват, че богатите са станали такива, като са спазвали правилата на играта.“* (1) Тази успокояваща и упойваща вековна вяра вече се изпарява по целия свят. Шест месеца преди да бъде избран за президент Франсоа Оланд беше попитан за начините за *„морално възстановяване“*, за които говори в пожеланията си. Тогава той напомни за *„френската мечта. Тя отговаря на републиканската история, която ни позволи да вървим напред въпреки войните, кризите, разделенията. Допреди няколко години бяхме убедени, че децата ни ще живеят по-добре от нас.* Но кандидатът социалист добави: *Това убеждение се разсея.“* (2)

Клубът на милиардерите

МИТЪТ за социалната мобилност бе заместен от страха от декласиране. Вече няма никакви изгледи един работник да стане ръководител на предприятие, журналист, банкер, университетски преподавател, политик. Престижните учебни заведения са още по-затворени за народните слоеве, отколкото по времето, когато Пиер Бурдийо публикува *Наследниците*, през 1964 г. Същото се отнася и за най-добрите световни университети, чиито студентски такси рязко скочиха (3). Тъй като вече не била в състояние да плаща за висшето си образование, неотдавна млада жена се самоуби в Манила. Преди две години един американски студент разказа следното: *„Дължа 75 000 долара. Скоро няма да мога да си плащам дълговете в срок. И понеже баща ми е поръчител, ще трябва да изплати задълженията ми. Той също ще фалира. Разорих семейството си, защото исках да се издигна над класата си.“* (4) Той е искал да изживее американската мечта – „от дрипите до богатството“. Заради него семейството му ще извърви обратния път.

Когато „печелившият обира всичко“ (5), неравенството в доходите понякога се дължи на социална патология. Фамилията Уолтън, собственик на гигантската мрежа от супермаркети „Уолмарт“, притежаваше преди тридесет години 61 992 пъти по-голямо богатство от средностатистическото американско състояние. Това навярно не е било достатъчно, защото днес тя притежава 1 157 827 пъти повече средства. Семейство Уолтън вече са натрупали само за себе си толкова, колкото 48 800 000 най-бедни семейства (6).

Родината на Силвио Берлускони леко изостава от американските постижения, но през изминалата година Банката на Италия обяви, че *„притежателите на десетте най-големи национални богатства* [разполагали] *с толкова пари, колкото трите милиона най-бедни италианци.“* (7)

(На стр. 2-3)

(1) Francis Fukuyama, *Le Début de l'histoire. Des origines de la politique à nos jours* (Зората на историята. От зараждането на политиката до наши дни), Saint-Simon, Париж, 2012, с. 23.

(2) *La Vie*, Париж, 15 декември 2011.

(3) Вж. Кристофър Нюфийлд, „Студентският дълг – бомба със закъснител“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 6 септември 2012.

(4) Tim Mak, „Unpaid student loans top $1 trillion“ (Неизплатените студентски заеми надхвърлят 1 трилион долара), 19 октомври 2011, www.politico.com.

(5) Robert Frank, Philip Cook, *The Winner-Take-All Society*, Free Press, Ню Йорк, 1995.

(6) „Inequality, exhibit A: Walmart and the wealth of American families“ (Неравенство, експонат „А“: „Уолмарт“ и богатството на американските семейства), Economic Policy Institute, 17 юли 2012, www.epi.org

(7) „L'Italie de Monti, laboratoire des „mesures Attali“ (Италия на Монти, лаборатория на „мерките Атали“, *Les Echos*, Париж, 6 април 2012.

Разум и безумие

(От стр. 1)

Вече Китай, Индия, Русия и страните от Персийския залив си проправят път в клуба на милиардерите. По отношение на съсредоточаването на доходите в едни ръце и експлоатацията на работниците те няма какво да научат от западните държави, на които на драго сърце дават уроци по див либерализъм. (8) Индийските милиардери, които през 2003 г. притежаваха 1,8% от националното богатство, пет години по-късно вече си бяха присвоили 22% от него. (9) Междувременно те станаха малко по-многобройни, но 22% от богатството на страната за 61 човека не е ли твърде много в държава с население над един милиард души? Мукеш Амбани, най-богатият човек в страната, навярно си задава този въпрос от салона на своя луксозен двадесет и седеметажен дом, който се извисява над Бомбай – мегаполис, където повече от половината жители обитават мизерни жилища.

Стигна се дотам, че дори Международният валутен фонд (МВФ) се безпокои… След като дълго време тръбеше, че *„по-широкото разпределение на доходите“* е фактор за съревнование, ефективност, динамизъм, той установи, че през първата година с икономически подем 93% от печалбите от растежа в САЩ, са отишли при единия процент най-богати американци. Дори на МВФ това му се струва прекалено. Тъй като, ако оставим настрана моралните съображения, как да се осигури развитието на една страна, чийто растеж облагодетелства все по-тесен кръг от хора, които вече не купуват много, понеже разполагат с всичко? И които следователно трупат пари или спекулират, като така допълнително захранват вече паразитната финансова икономика. Преди две години, след едно проучване, МВФ свали оръжията и призна, че благоприятстването на растежа и намаляването на неравенствата са *„двете страни на един и същ медал“*.(10) Икономистите отбелязват впрочем, че промишлените сектори, зависими от потреблението на средните класи, във все по-голяма степен са лишени от пазари в този свят, в който глобалното търсене (когато не е задушено от политиката на строги икономии) отдава първостепенно значение на луксозните и нискокачествените продукти.

Според глашатаите на глобализацията задълбочаването на социалните неравенства произтичало преди всичко от бързия подем на технологиите, който ощетявал хората с най-ниско образование, най-уседналите, най-негъвкавите и най-неумелите. Така решението на проблема идвало от само себе си: образование и обучение (за изоставащите). Тази легитимираща легенда, в която политиката и корупцията липсват, бе обобщена през февруари т.г. от седмичника на международните „елити“ *Икономист* по следния начин: *„Доходите на единия процент най-богати хора скочиха изведнъж поради предимството, което глобализираната икономика, в чиято основа стоят високите технологии, дава на интелигентните хора. Аристокрацията, която някога харчеше парите си „за вино, жени и музика“, беше заменена от елит, получил образованието си в търговските училищата, чиито членове се женят помежду си, използват парите си разумно, пращат децата си да учат китайски и се абонират за* Икономист.“ (11)

Така че трезвата преценка, усърдието и мъдростта на внимателните родители, които образоват децата си, като ги карат да четат единствения вестник, способен да ги направи по-добри, обясняват рязкото нарастване на богатството. Е, можем да предложим и други хипотези. Например, следната: капиталът, обложен по-малко в сравнение с труда, заделя за укрепване на политическите си устои част от икономиите, осъществени благодарение на облагодетелстващите го решения – благоприятно данъчно облагане, спасяване на големите банки, взели за заложници дребните спестители, притиснати народи, за да се възстановят с предимство средствата на кредиторите, държавен дълг, който за богатите е обект на капиталовложения (и инструмент за оказване на натиск).

Тези безбройни политически съглашателства гарантират на капитала, че ще запази всичките си привилегии. През 2009 г. шест от 400-те най-състоятелни американски данъкоплатци не са платили никакви данъци; двадесет и седем са платили по-малко от 10% и никой не е платил повече от 35%...

Изводът е, че заможните използват богатството си, за да увеличават влиянието си, а впоследствие използват влиянието си, за да увеличават състоянието си. *„С времето*, обобщава Фукуяма, *елитите се научиха да защитават позициите си, като манипулират политическата система, като съхраняват парите си в чужбина, за да избегнат данъчното облагане, като предават тези предимства на децата си благодарение на привилегирования достъп до елитарните институции.“*(12) Става ясно, че евентуалното решение на този проблем ще изисква нещо повече от козметични конституционни поправки.

Глобализирана икономика, в която „печелившият обира всичко“, национални синдикати в плачевно състояние, слабо данъчно облагане за най-високите доходи – машината на неравенството преобразява целия свят. 63-те хиляди души (осемнадесет хиляди в Азия, седемнадесет хиляди в САЩ и четиринадесет хиляди в Европа) с над 100 милиона долара, притежават общо 39 900 милиарда долара. (13) Да се накарат богатите да плащат, вече не е просто символичен жест.

„Двете крила на една и съща граблива птица“

Икономическите политики, които облагодетелстват максимално едно малцинство, почти никога обаче не са прекрачвали демократичните форми – управлението на мнозинството. Това по принцип е парадокс. Луис Брандейс, един от най-известните съдии в историята на Върховния съд на САЩ, изтъква, че действително *„трябва да избираме. Можем да имаме или демокрация, или богатствата да са съсредоточени в ръцете на шепа хора, но не можем да имаме и двете.“* Истинската демокрация обаче не се свежда до спазване на формите (всеобщо гласуване, тъмна стаичка, урна). Тя предполага нещо повече от примирено участие в избори, които няма да променят нищо. Предполага интензивност, образован народ, политическа култура, правото да се търси сметка, да се отзовават народните избраници, които изменят на мандата си. Неслучайно през 1975 г., в период на политически вълнения, колективен оптимизъм, международна солидарност и социални утопии, интелектуалецът консерватор Самюъл Хънтингтън се показа обезпокоен. В известния доклад, публикуван тогава от Тристранната комисия, той изрази становището, че *„ефикасното функциониране на една демократична система изисква определено ниво на апатия и безучастност от страна на индивидите и групите от индивиди“*.(14)

Мисията бе изпълнена… Изключително реакционната Тристранна комисия неотдавна отпразнува своята четиридесета годишнина, като разшири кръга на участниците си с няколко бивши европейски министри социалисти (Питър Менделсон, Елизабет Гигу, Дейвид Милибанд) и с китайски и индийски представители. Тя може да е доволна от извървения път. През 2011 г. двама от членовете ѝ – Марио Монти и Лукас Пападимос (и двамата бивши банкери), бяха подкрепени от „тройката“ неизборни инстанции – МВФ, Европейската комисия и Европейската централна банка (ЕЦБ), за да застанат начело съответно на италианското и на гръцкото правителство. Случва се обаче народи, чието „ниво на апатия“ не е достатъчно високо, да продължават да изразяват недоволството си. Така например, когато Монти се опита да превърне резултатите от консенсусното гласуване в лоното на „тройката“ във всеобщо гласуване, той претърпя сериозно поражение. Френският философ Люк Фери заяви мрачно: *„Това, което ме натъжава, понеже съм демократ по душа, е постоянството, с което народът по време на криза избира неизменно, ако не най-лошите, то онези, които крият от него истината най-умело и в най-голяма степен.“* (15)

За да се предпазим от този род разочарование, най-простото е изобщо да не взимаме предвид присъдата на избирателите. Европейският съюз, който раздава уроци по демокрация на целия свят, превърна това отричане в свой специалитет. Няма нищо случайно. От тридесет години насам ултралибералите, които водят идеологическото хоро в САЩ и на Стария континент, действително се вдъхновяват от „теорията на обществените решения“ на икономиста Джеймс Бюканън. Тази интелектуална школа, поначално недоверчива към демокрацията, която за нея е тирания на мнозинството, застъпва позицията, че политическите ръководители са склонни да жертват общия интерес (свързан естествено с инициативите на шефовете на големите предприятия), за да удовлетворят „клиентелата“ си и да осигурят преизбирането си. Следователно суверенитетът на тези безотговорни лица трябва да бъде строго ограничен. Именно това е ролята на принудителните механизми, които вдъхновяват в момента европейското изграждане (независимост на централните банки, правилото за 3% бюджетен дефицит, пакт за стабилност), а в САЩ – автоматичното орязване на публичните кредити („бюджетно запориране“).

И все пак човек се пита от какви още действия на управляващите се страхуват либералите, при положение че икономическите и социалните реформи, които последните прилагат, неизменно съвпадат с изискванията на бизнес средите и на финансовите пазари. За сливането на насоките благоприятства прекомерното, екстравагантно наличие по върховете на държавата на представители на най-буржоазните социални категории и лекотата, с която те преминават от държавния в частния сектор. Като се има предвид, че в страна като Китай, където средногодишният доход едва надхвърля 2500 долара, в парламента има осемдесет и трима милиардери, става ясно, че на богатите китайци не им липсват добри адвокати по върховете на държавата. В това отношение американският модел си намери майстора, макар все още (поради липса на избори) Пекин да не раздава за награда така желаните посолства на най-щедрите дарители в предизборната кампания на победилия президент, както е във Вашингтон.

Съглашателствата (и конфликтите на интереси) между управляващите и милиардерите вече прехвърлят границите. Докато беше в Елисейския дворец, Никола Саркози направи на Катар отстъпки, сред които беше спогодба, освобождаваща емирството от данък върху принадената стойност от недвижими имоти. Сега именно с подкрепата на Доха Саркози възнамерява да се впусне в спекулативните финанси. *„Фактът, че е бивш президент, не означава, че трябва да се превърне в монах тръпист“*, изтъкна бившият му министър на вътрешните работи Клод Геан (16). Тъй като обетът за бедност не касае и бившите ръководители на изпълнителната власт Тони Блеър, Жан-Люк Деан и Джулиано Амато, британецът съветва „Джей Пи Морган“, белгиецът – „Дексия“, а италианецът – „Дойче банк“. Нима може да се защитава общественото благо, ако се внимава да не бъдат засегнати чуждестранни феодални режими или финансови институции, за които се мисли като за бъдещи бизнес партньори? Във все повече страни това положение засяга последователно двете основни партии, които в очите на народа се превръщат в онова, което писателят Ъптън Синклер нарича *„двете крила на една и съща граблива птица“*.

---

(8) Вж. „Антинароден фронт“, *Монд дипломатик в Дума*, 3 януари 2013.

(9) „India's billionaires club“ (Клубът на индийските милиардери), *Financial Times*, Лондон, 17 ноември 2012.

(10) „Income inequality may take toll on growth“ (Неравенството на доходите ще окаже негативно влияние върху растежа), *The New York Times*, 16 октомври 2012.

(11) „Repairing the rungs on the ladder“ (Да се поправят стъпалата на стълбата), *The Economist*, Лондон, 9 февруари 2013.

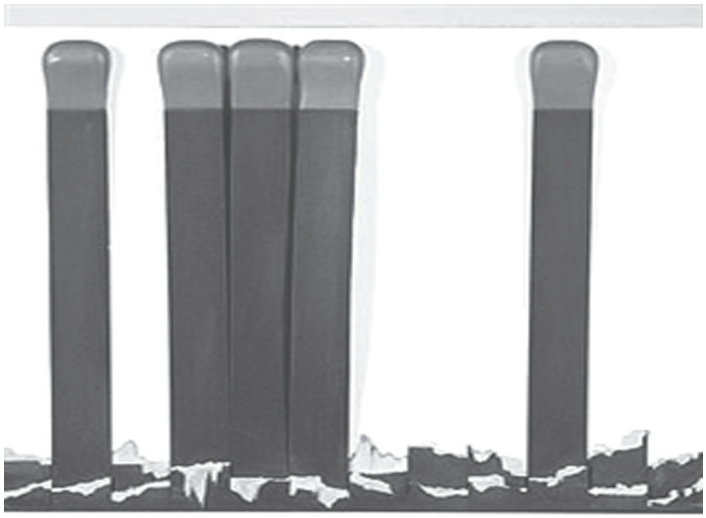
(12) Francis Fukuyama, *Le Début de l'histoire*, цит. съч.

(13) През 2011 г. брутният вътрешен продукт беше около 70 000 милиарда долара. Вж. Knight Frank, Citi Private Bank, „The Wealth Report 2012“ (Доклад за имущественото състояние за 2012 г.), www.thewealthreport.net

(14) Michel Crozier, Samuel Huntington, Joji Watanuki, *The Crisis of Democracy* (Кризата на демокрацията), New York University Press, 1975.

(15) *Le Figaro*, Париж, 7 март 2013.

(16) Anne-Sylvaine Chassany, Camilla Hall, „Nicolas Sarkozy's road from the Elysée to private equity“ (Пътят на Никола Саркози от Елисейския дворец до частен инвестиционен фонд), *Financial Times*, 28 март 2013.

RAYMOND HAINS, 1970

Институтът „Демос“ реши да оцени последиците от близостта между управляващите и икономическата олигархия. Преди два месеца той публикува изследване, което разкрива подробно *„как господството на богатите и на бизнес средите в политиката възпрепятства социалната мобилност в Америка“.* (17) Отговорът е, че в областта на икономическите и социалните политики, както и на трудовото право, най-облагодетелстваните постигат съгласие по приоритети, различаващи се значително от тези на мнозинството от съгражданите им. Освен това те разполагат с извънмерни средства, за да осъществят стремежите си.

Така например, 78% от американците смятат, че минималната заплата трябва да бъде индексирана в зависимост от разходите на едно семейство, а също така да бъде достатъчна, за да не тъне в бедност този, който я получава. Същото мнение споделят обаче едва 40% от най-заможните данъкоплатци. Те са по-малко благосклонни от останалите граждани към синдикатите и към законите в тяхна полза. Мнозинството от своя страна би желало капиталът да бъде облаган на равнището на труда. То поставя като главен приоритет борбата срещу безработицата (33%), и после срещу дефицитите (15%).

Какъв е резултатът от тези различия в становищата? Минималната работна заплата е загубила 30% от стойността си от 1968 г. насам. Нито един закон обаче (противно на обещанието на кандидата за президент Барак Обама) не облекчи голготата, която трябва да се извърви, за да се създаде синдикат в дадено предприятие. Капиталът продължава да плаща два пъти по-ниски данъци в сравнение с труда (20% срещу 39,6%). И накрая, Конгресът и Белият дом се надпреварват, кой да ореже повече бюджета в една страна, където делът на работещото население в активна възраст е паднал до почти рекордно ниско ниво.

Какво по-добро доказателство за това, че богатите оставят траен отпечатък върху държавата и политическата система? Те гласуват по-често, в по-голяма степен от останалите избиратели финансират предизборните кампании, а най-вече упражняват продължителен натиск върху народните избраници и управляващите. Скокът на неравенството в САЩ се обяснява до голяма степен с изключително ниския процент на облагане на капитала. Ниската данъчна ставка е благодарение на постоянното лобиране в Конгреса. В действителност 71% от тази данъчна тежест се поема от всички данъкоплатци, а е от полза за едва 1% от най-заможните американци.

Отказът от активна политика по заетостта се дължи на същия класов избор, подкрепян също от една олигархична система. През януари 2013 г. безработицата сред американците с поне едно тригодишно висше образование беше едва 3,7%. За сметка за това тя достигна 12% при хората без диплома, които са много повече. И мнението им не се зачита много във Вашингтон. За разлика от позициите на републиканците Шелдън и Мириам Аделсън, съпружеската двойка милиардери, която финансира миналогодишните избори с повече средства, отколкото всички жители на 12 американски щата… *„В повечето случаи*, заключава изследването на „Демос“, *предпочитанията на голямото мнозинство от населението изглежда нямат никакво влияние върху избраната политика.“*

Безсилие на националните правителства

Да подам оставка ли искате? Ако е така, кажете ми!“ По този начин кипърският президент Никос Анастасиадис прекъсна Кристин Лагард, генерална директорка на МВФ, когато тя настоя да се затвори незабавно една от най-големите банки на острова, която осигурява много работни места и доходи (18). Френският министър Беноа Амон изглежда също признава, че суверенитетът (или влиянието) на правителството бил строго ограничен, тъй като *„под натиска на германската десница се налага политика на строги икономии, която навсякъде в Европа се изразява в нарастване на безработицата“*(19).

При прилагането на мерките, които укрепват властта на капитала и рентата (според размера на богатството), правителствата винаги се оправдават с натиска на неживеещи в страната „избиратели“ с неустоима мощ, тоест с „тройката“, с рейтинговите агенции и с финансовите пазари. След като приключи националният изборен график, Брюксел, ЕЦБ и МВФ изпращат на новите управляващи „пътната им карта“, с цел последните да се отрекат от едно или друго предизборно обещание. Дори *Уолстрийт джърнъл* се развълнува от този факт през февруари т.г.: *„Откакто започна кризата преди три години, французите, испанците, ирландците, холандците, португалците, гърците, словенците, словаците и кипърците гласуваха по един или друг начин срещу икономическия модел на еврозоната. Икономическите политики обаче не се промениха след тези изборни превратности. Левицата замени десницата, десницата изгони левицата, дясноцентристите дори победиха категорично комунистите (в Кипър), но държавите продължават да ограничават разходите си и да вдигат данъците. (...) Проблемът, с който се сблъскват новите правителства е, че трябва да действат в рамките на институциите от еврозоната и да следват макроикономическите директиви, определени от Европейската комисия. (...) С други думи, след шумотевицата и страстите около изборите, полето им за икономическо действие е ограничено.“* (20) *„Имаме усещането*, въздъхва Амон, *че лявата или дясната политика дозира различно едни и същи съставки“.* (21)

Висш служител от Европейската комисия след среща между колегите му с ръководството на Държавната хазна на Франция коментира: *„Беше невъобразимо. Държаха се като учители, които обясняват на слаб ученик какво трябва да прави. Възхитих се от директора на Държавната хазна, който запази спокойствие“*(22). Случката напомня за съдбата на Етиопия или Индонезия по времето, когато ръководителите на тези държави бяха превърнати в изпълнители на наказанията, наложени на страните им от МВФ (23). Ситуация, в каквато днес е изпаднала Европа. През януари 2012 г. Комисията в Брюксел застави гръцкото правителство да ореже близо 2 милиарда евро от публичните разходи на страната. В срок от пет дни и с глоба при неизпълнение.

За сметка на това, никаква санкция не заплашва президента на Азербайджан, бившия министър на финансите на Монголия, министър-председателя на Грузия, съпругата на руския вицепремиер или сина на бившия колумбийски президент. Въпреки това, всички те изнесоха част от богатството си – придобито неправомерно или просто откраднато – в страни, представляващи данъчен рай. Като например британските Вирджински острови, където има двадесет пъти повече регистрирани дружества, отколкото жители. Или Каймановите острови, на които има толкова *хедж фондове* („спекулативни фондове“), колкото в САЩ. Да не забравяме Швейцария, Австрия и Люксембург в сърцето на Европа. Благодарение на тях Старият континент създава взривоопасен коктейл от политика на жестоки бюджетни икономии и консултантски кабинети, специализирани в избягване на данъчното облагане.

Не всички се оплакват от тази пропускливост на границите. Собственик на мултинационална компания за луксозни стоки и втори по богатство в света, Бернар Арно един ден дори изрази задоволството си от факта, че демократичните правителства са загубили влияние: *„Предприятията, най-вече международните, разполагат с все по-големи средства и в Европа имат капацитет да накарат държавите да си съперничат (...) Реалното влияние на политиците над икономическия живот в дадена страна е все по-ограничено. За щастие.“*(24)

За сметка на това натискът върху държавите нараства. И се упражнява едновременно чрез страните кредитори, ЕЦБ, МВФ, надзора на рейтинговите агенции и финансовите пазари. Жан-Пиер Жуйе, настоящ председател на Държавната инвестиционна банка, призна преди две години, че в Италия тези институции *„са оказали натиск върху демократичния процес. Това е третото правителство, което пада по тяхна инициатива заради прекомерния дълг. (...) Ръстът на лихвите по италианския дълг беше бюлетината на пазарите. (...) В даден момент хората ще се надигнат срещу тази фактическа диктатура“* (25).

„Фактическата диктатура“ обаче може да разчита на големите медии, които ще измислят теми за отклоняване на вниманието. Така ще забавят и после ще възпират колективните бунтове с теми, които превръщат в личностни, тоест деполитизират най-фрапиращите скандали. Ще бъдат необходими продължителни усилия за политическото образоване на народа, за да се разкрие какво се крои, какви механизми позволиха богатствата и властта да бъдат присвоени от едно малцинство, което контролира едновременно пазарите и държавите. Това ще припомни, че правителствата престават да са легитимни, ако позволят социалните неравенства да се задълбочат, ако спомагат за отслабването на политическата демокрация, ако приемат националният суверенитет да бъде поставен под опека.

Всеки ден има протести – по улиците, в предприятията, чрез избирателните урни, които показват отново и отново, че народите отхвърлят нелегитимните правителства. Въпреки мащаба на кризата, протестиращите търсят алтернативни решения, наполовина убедени, че такива не съществуват или че за тях ще трябва да се заплати висока цена. Това поражда едно отчаяно ожесточение. Ето защо трябва спешно да се намери изход от ситуацията.

(В следващ материал ще бъдат разгледани политическите стратегии, които са в състояние да предложат алтернативни пътища.)

Серж Алими

Le Monde diplomatique

Превод Павлина Колева

(17) David Callahan, J. Mijin Cha, „Stacked deck: How the dominance of politics by the affluent & business undermines economic mobility in America“ (Уредено – как господството на богатите и на бизнес средите в политиката възпрепятства социалната мобилност в Америка), Demos, 28 февруари 2013, www.demos.org. Информацията, която следва, е извадка от това проучване.

(18) „Chypre finit par sacrifier ses banques“ (В крайна сметка Кипър пожертва банките си), *Le Monde*, 26 март 2013.

(19) RMC, 10 април 2013.

(20) Matthew Dalton, „Europe's institutions pose counterweight to voters' wishes“ (Европейските институции действат в противовес на желанията на избирателите), *The Wall Street Journal*, Ню Йорк, 28 февруари 2013.

(21) RTL, 8 април 2013.

(22) „A Bruxelles, la grande déprime des eurocrates“ (В Брюксел – голямото уныние на еврократите), *Libération*, Париж, 7 февруари 2013.

(23) Вж. Joseph Stiglitz, „FMI, la preuve par l'Ethiopie“ (МВФ – доказателството от Етиопия), *Le Monde diplomatique*, април 2002.

(24) Bernard Arnault, *La Passion créative. Entretiens avec Yves Messarovitch* (Творческата страст. Разговори с Ив Месарович), Plon, Париж, 2000.

(25) „Jouyet: „Une dictature de fait des marchés“ (Жуйе: „Фактическа диктатура на пазарите“), *Le Journal du dimanche*, Париж, 13 ноември 2011.

Бърз напредък на военните технологии в Китай

Амбициите на Пекин нарушават космическото и ядреното статукво

Американските военни анализатори се безпокоят от модернизацията на китайската ядрена възпираща сила и от „скоковете напред“ в космическата област, осъществявани от Китайската народноосвободителна армия (КНА). Като се възползва от двойствения характер на тези тясно свързани дейности, Пекин увеличава обема, обхвата и ефикасността на своя арсенал, с риск да разстрои преобладаващия досега баланс в ядрената област.

Оливие Зажек*

Китай показа мобилните си ракетни установки DF-31A по време на военен парад през 2009 г.

ПЕКИН няма нито една статуя на американския сенатор антикомунист Джоузеф Маккарти. Това е донякъде признак на неблагодарност, тъй като той фактически е баща на китайската ядрена програма. Историята е най-малкото любопитна. Веднага след края на Втората световна война един млад инженер-емигрант от Ханчжоу – Цян Сюесън, работи по договор с Пентагона в Лабораторията за ракетни двигатели в Пасадена. Интуицията на пионер в космическата и балистичната област са високо ценени в американските ВВС. Армията толкова му се доверява, че го изпраща в Германия да разпита Вернер фон Браун – мозъка на германската балистична програма. Маккартизмът променя блестящата траектория на младия инженер: обвинен в комунизъм през 1950 г., поставен под домашен арест, Цян е грубо депортиран в маоистки Китай през 1955 г. Напразно Даниел Кимбол, заместник-държавен секретар по военноморския флот, заявява, че този *„гений“*, дипломиран в Масачузетския технологически институт, струва *„сам по себе си между три и пет дивизии“* и че би предпочел *„да го види по-скоро мъртъв, отколкото депортиран“* (1), но нищо не помага. В разгара на тогавашния „лов на вещици“ тези протести остават без отзвук. Последиците са съвсем логични – посрещнат от Мао Цзедун, Цян се поставя в услуга на режима и изгражда от нула първата китайска програма за балистични ракети…

През 1966 г., две години след основополагащия ядрен опит, инженерът-чудо ръководи първото изстрелване на ядрена ракета-носител в пустинята Синцзян. Именно на него се дължи успешното изстрелване на 24 април 1970 г. на първия китайски спътник „Дун Фан Хун“ (ДФХ-1), който през двадесет и шестте дни на престоя си в орбита излъчва непрекъснато патриотичната песен *„Изтокът е червен“*.

Тригодишна публична „майна“

ИЗПРАТЕН в пенсия през 1991 г., починал през 2009 г., обсипан с почести, Цян символизира изначалното преплитане на ядрената и космическата програма на Китайската народна република. От първия ядрен опит през октомври 1964 г. до славния 15 октомври 2003 г., когато подполковник Ян Ливей, на борда на космическия кораб „Шънчжоу“, нареди Китай на трето място сред нациите, извършили успешен пилотиран космически полет, Пекин умножи връзките между двете области, разчитайки на постоянна технологична, бюджетна и стратегическа оптимизация. Въпреки създаването през 90-те години на XX век на Национална космическа агенция и проектите за търговска експлоатация на ракетите-носители, военните от КНА играят повече отвсякога водеща роля в големите космически разработки на нацията.

Този мултиплициращ ефект на триъгълника ядрени средства – космос – балистика не е специфичен за Китай, той е добре познат на специалистите-инженери в САЩ и Франция. Но Китай се отличава с това, че много рано разработи своята ядрена доктрина да не „използва пръв“ ядрено оръжие, като допълни тази принципна декларация с тържественото обещание, че то никога няма да бъде използвано срещу неядрена държава. Освен това, Китай бързо се противопостави на всякаква милитаризация в космическата област. Тази тотално отбранителна позиция се потвърждава от ограничените военни разходи и отдавна чакащите модернизация други потенциални ядрени носители – бомбардировачи и ракетоносни подводници. Тези две характеристики превръщат Китай в най-дискретния член на международния клуб на държавите, които са едновременно космически сили и притежатели на ядрени оръжия: Франция, САЩ, Обединеното кралство, Русия и Китай, към които днес можем да добавим Индия.

Дискретен? Поне засега. Ще устои ли стремежът на Пекин да афишира сдържаност в условията на икономически възход, който води до нарастване на политическата и военната мощ, както личи от публикуваната на 16 април 2013 г. поредна Бяла книга за отбраната? Замразените отдавна параметри на ядреното уравнение са вече променени. Първи се разтревожиха американците.

„Знаем ли действително с колко ракети разполагат китайците днес?“ Когато зададе този въпрос през 2011 г., американецът Ричард Фишър – наблюдател, познат със своята бдителност и известна мнителност по отношение на Китай, член на Международния център за оценка и стратегия, знаеше много добре, че ще разбуни духовете в Пентагона и Конгреса (2). Защото количеството на китайския арсенал е почти напълно потънало в мъгла. Страната е единственият член на P5 (3), който не декларира колко ядрени оръжия притежава. Според Стокхолмския международен изследователски институт за мир (SIPRI) общият им брой възлиза през 2009 г. на 186 ядрени бойни глави в оперативна готовност. Международният панел по радиоактивни материали (IPFM) (4) говори за 240 броя. Ако се сравнят тези оценки с хилядите ядрени оръжия, притежавани от двойката Москва – Вашингтон, американските тревоги изглеждат прекомерни. През май 2010 г. САЩ официално заявиха, че притежават 5000 ядрени бойни глави – тактически, стратегически и неразгърнати. 1700 са готови за употреба на междуконтинентални балистични ракети (ICBM), ракетоносни подводници (SLBM) или стратегически бомбардировачи (5).

През 2011 г. доклад на американския университет в Джорджтаун неочаквано разтревожи специалистите по ядреното въоръжение на Китай (6). В продължение на три години под ръководството на професор Филип Карбър, бивш служител на Пентагона, студентите събирали нови незасекретени данни, които предизвикали изумлението на експертите: Китай притежавал всъщност… 3000 ядрени бойни глави! Проучването „разкрило“ също 5000 километра тунели за транспортиране и разполагане на ядрени оръжия и укритие за специализирани поделения. Загадъчна и тайнствена, „великата подземна стена“ развихри въображението на журналистите и незабавно се превърна в символичен ядрен аналог на „бисерната огърлица“ – военноморските бази, разположени от Пекин в азиатски води (7).

В отговор на това съобщение американските привърженици на ядреното разоръжаване, като Ханс Кристенсен от Федерацията на американските учени, обвиниха Пентагона, че е в основата на това проучване, с помощта на Карбър, който подобно на Фишър и на журналиста Уилиам Герц е в челната редица на разобличителите, натрапващи китайската „опасност“. Военните обориха завишените оценки (8). Скандалът отекна и в политическата област. На 14 октомври 2011 г. представителят на републиканците Майкъл Търнър размаха пред Конгреса въпроса за този „неизвестен“ подземен лабиринт: *„Точно в момента, когато полагаме усилия за прозрачност в ядрената област, Китай хвърля допълнителна сянка върху своята система“*, заяви той. Европейската преса, която „откри“ проучването от Джорджтаун, представи от своя страна тази *„поразителна мрежа от тунели“* като изненада (9). Индийските вестници реагираха в хор. В началото на 2013 г. Барак Обама, притискан от всички страни, поръча на Пентагона да представи доклад по въпроса до 15 август т.г.

Противно на крайните мнения в американската политическа дискусия и на безкритичните и имитиращи отгласи на европейската журналистика, се оказа, че „великата подземна стена“ не е тайна за никого от години насам. Още на 11 декември 2009 г. ежедневникът *Та Кунг Пао* от Хонконг съобщава подробности за този гигантски обект, който бил мобилизирал в продължение на десет години усилията на десетки хиляди китайски войници. Широката публика в Азия научава, че втора артилерийска дивизия на КНА, отговаряща за стратегическите сили, е решила през 1995 г. да зарови по-дълбоко своите ядрени балистични носители, за да ги направи по-малко уязвими в случай на изненадващ „изпреварващ“ удар, целящ тяхното поразяване. Мрежа от модернизирани тунели вече съществува под предпланините на провинция Хъбей, в североизточната част на страната, на няколкостотин метра дълбочина (10), в район на каньони и стръмни скали, особено подходящ за разполагането на укрита под земята система за ядрен отпор.

Оказа се най-вече, че „разкритието“ произлиза в основата си от държавната китайска телевизия (CCTV), която на 24 март 2008 г. излъчва документален филм и коментира накратко създаването на тази програма за прокопаване на тунели. Като се има предвид строгият контрол, упражняван от китайските властите върху медиите, това съобщение, усърдно регистрирано от военните администрации на Индия, САЩ и Европа, съответства на съвсем официален сигнал. Освен това, за КНА прокопаването на тунели не е цел сама за себе си, а един от начините за утвърждаване на стратегията за „ответен удар“.

Успоредно с това, Пекин преминава от големите стационарни ракети на течно гориво, уязвими в случай на първи неутрализиращ удар, към ракети с твърдо гориво, които могат бързо да се транспортират на мобилни установки, като DF-31A, с обхват 11 000 километра. Мобилни или подземни, ракетите „земя-земя“ остават единствен, поне засега, надежден компонент от китайската ядрена триада (ракети „земя-земя“, бомбардировачи, подводници).

Но ако Китай иска да има престиж на ядрена държава, с която американците да се съобразяват волю-неволю, той знае, че не може да се задоволи единствено с обезпечаване на сигурността на своите средства за „ответен удар“. Нужно е също да поддържа активна позиция по отношение на модернизацията на американската противоракетна отбрана, която би могла да неутрализира теоретичния му капацитет за реагиране. За да се освободи от тази двойна принуда, КНА отдавна разчита на алтернативно бойно поле – космическото пространство.

Страх на американците от декласиране

КОЛКОТО и да се стараем, не бихме намерили хунвейбин ветеран, който все още да скандира с убеждение „Колкото повече спътникът се издига нагоре, толкова повече червеното знаме слиза надолу“, както по времето на Културната революция. Според генерал Сюй Цилян, бивш началник щаб на военновъздушните сили и настоящ заместник-председател на могъщата Централна военна комисия, *„китайските национални интереси се разгръщат и страната вече навлезе в космическата ера“*(11). Въпреки че официално се противопоставя на militаризацията на космоса, Пекин показва очевидно желание да се опълчи срещу американската хегемония. Включително в случай на конфликт, когато при все по-силната зависимост на съвременните оръжия от космическите средства, да се възпрепятства достъпът на противника до космическото пространство, ще бъде приоритетно.

(На стр.6)

*Научен сътрудник, Европейска компания за стратегически проучвания, автор на *La Nouvelle Impuissance américaine* (Новата американска немощ), L'OEuvre, Париж, 2011.

Напрежението на Корейския полуостров отново се покачва

Как да се говори с Пхенян?

Подем в икономиката и армията – това е официалната цел на Ким Чен Ун, лидер на Корейската народнодемократична република. В момента той множи провокациите, а военните маневри на Сеул и Вашингтон в близост до севернокорейските брегове изострят напрежението.

Филип Понс*

ЗА сетен път Корейската народнодемократична република (КНДР) държи света в напрежение: отправя заплахи (да нападне с ядрени оръжия САЩ, да анулира примирието от 1953 г. (1), твърди, че е неизбежна *„втора корейска война“*) и насочва ракетни установки срещу Япония и американската база на остров Гуам. От средата на март севернокорейската пропагандна машина работи на пълни обороти, с помощта на международните медии, които за най-голямо удоволствие на Пхенян й предоставят прекалено внимание, като разпространяват войнствените й тиради, без да се замислят за правдоподобието на отправяните заплахи.

След като при управлението на Джордж У. Буш залагаха на конфронтацията, сега, под ръководството на Барак Обама, САЩ се върнаха към изчакателната си позиция. Не можем да не отбележим неуспеха на тяхната политика, както и на високомерното отношение към Пхенян от страна на сменения през февруари южнокорейски президент Ли Мюн Бак. През последните месеци ситуацията стана много по-сложна, отколкото беше преди петнадесетина години.

Целите на Северна Корея остават същите като през 1998 г., когато тя изстреля ракета-носител на спътник с технологично ниво, равностойно на балистична ракета с далечен обсег, която прелетя над Япония. Това доведе до промяна в политиката на администрацията на Клинтън и през октомври 2000 г. държавният секретар на САЩ Мадлин Олбрайт извърши посещение в Пхенян. Заговори се даже за възможна визита на американския президент. Впоследствие Буш загърби всичко постигнато от предшественика му.

Последваха три ядрени опита на КНДР през 2006, 2009 и 2013 г., като режимът в Пхенян се обяви за ядрена сила. Северна Корея разполага със запаси от плутоний, развива програма за обогатяване на уран и притежава технология за производство и изстрелване на балистични ракети. На заседание на Централния комитет на Работническата партия на 31 март т. г. Ким Чен Ун заяви : *„Ядрените оръжия не са разменна монета срещу получаване на американски долари, нито средство за натиск при преговори (...). Докато ядрената империалистическа заплаха продължава, КНДР няма да се откаже от този тип въоръжение“*. С подобни изказвания Пхенян вдига високо летвата на бъдещи преговори.

Ким Чен Ун, на около тридесет години, вторият по ред наследник на династията Ким, който дойде на власт след смъртта на баща си през декември 2011 г. (2), показваше доскоро едно по-приветливо лице на тази държава, в която по данни на хуманитарните организации близо двеста хиляди души са интернирани в трудови лагери. Една година след като пое пълната власт в Северна Корея (в качеството си на първи секретар на Работническата партия, първи председател на Националната комисия по отбраната, маршал и главнокомандващ на Народната армия), той неочаквано поведе една твърде агресивна офанзива. През декември 2012 г. изстреля спътник, а през февруари т. г. проведе ядрен опит – действия, остро осъдени от Съвета за сигурност на ООН, който реши да затегне санкциите.

Благодарение на опита, придобит в чужбина (петгодишно гимназиално обучение в Швейцария), Ким безспорно осъзнава по-ясно от старото поколение необходимостта от реформи. Но остава верен на пътя, начертан в края на 90-те години – изграждане на „силна и просперираща страна“, което включва развитие на икономиката и на армията. Като изключим някои лексически нюанси, именно такива бяха амбициите на Япония от периода Мейджи през XIX век (3) („богата страна, силна армия“) в отговор на чуждестранните заплахи. В Северна Корея тези две цели са доста трудни за съчетаване: „просперитетът“ предполага реформи, най-вече отваряне към външния свят, и чуждестранна помощ под формата на технологично сътрудничество и инвестиции. В същото време САЩ и техните съюзници отказват всякакво сътрудничество, докато Пхенян представлява заплаха.

Когато повиши тон, севернокорейският режим промени статуквото – постави под съмнение „стратегическото търпение“ на Вашингтон, предизвика затягане на международните санкции, които задушават страната, и задълбочи изолацията си, въпреки двойствената позиция на Китай, който му оказва икономическа помощ, а същевременно се включва в общия хор на международното му осъждане. Третият ядрен опит е предизвикателство към САЩ и техните съюзници, но е също така акт на утвърждаване на суверенитета спрямо Пекин.

КНДР вече със собствен възпиращ потенциал, се смята за защитена от ядрена атака – една заплаха, която Вашингтон е отправял поне пет пъти досега. Севернокорейските власти афишират успех пред населението, което четвърт век търпи лишения и името на неуязвимостта на страната и гарантиране на независимостта й, издигната до свещен завет. Малко е вероятно Пхенян да се откаже от това оръжие – единствено постижение на управлението на Ким Чен Ир.

Упорството, с което КНДР държи да бъде призната за ядрена сила от останалия свят, и привидното отхвърляне на всякакъв преход към посттоталитарна действителност, се дължат на изключително обострения национализъм. Това явление причислява страната не толкова към историческата рамка на двуполюсния свят, заличена след краха на съветския блок, а по-скоро към тая на посткологиалиизма. Студената война в Европа фактически бе период на мир. В Азия по-специално на Корейския полуостров и във Виетнам, това бе период на въоръжени конфликти, изживявани като продължение на освободителните войни (4). В КНДР официалната пропаганда поддържа свещения завет за „славната борба“ на партизаните, обединени зад Ким Ир Сен, срещу японските окупатори, който обосновава легитимността на севернокорейския режим. Този подход системно подвежда настоящата ситуация под знаменателя на борбата срещу империализма.

След края на СССР характерните за посткологиалиизма идеи – независимост, национален суверенитет и стремеж към международно признание, излизат отново на дневен ред, като поддържат и усилват усещането на местното население, че се намира под непрекъсната обсада (5). Когато Буш причисли КНДР към своята „ос на Злото“ и като нападна впоследствие Ирак, той затвърди у севернокорейците усещането за заплаха. Ядрената мощ на страната завинаги я предпазва от съдбата на Ирак, тръби официалната пропаганда.

А всъщност, геополитическата ситуация е различна: близостта с Китай прави малко вероятна евентуална военна намеса. Пекин всячески се опитва да избегне евентуална дестабилизация, която би могла да доведе до „прибързано“ обединяване на полуострова под опеката на Юг. Това неизбежно би довело до разполагане на американски войски на китайската граница. В случай на военен конфликт КНДР би претърпяла поражение, но с цената на огромни щети в Южна Корея и дори в Япония. В подобно състояние на хаос, какво ще стане с ядрените оръжия и запасите от плутоний, с които разполага Пхенян? Всички тези рискове би трябвало да подтикнат международната общност да намери друг подход към севернокорейския режим, а не да го притиска в ъгъла и да засилва санкциите и бойкота.

(1) Корейската война, която противопоставя Южната и Северната част на полуострова, започва през 1950 г. и приключва през 1953 г. с подписването на примирие. Двете страни в конфликта така и не сключват окончателен мирен договор.

(2) Вж. Bruce Cumings, „La dynastie Kim ou les deux corps du roi“ (Династията Ким или двете тела на един владетел), *Le Monde diplomatique*, февруари 2012.

(3) Периодът Мейджи (1868-1912) бележи началото на политиката на модернизация в страната.

(4) Heonik Kwon, *The Other Cold War* (Другата Студена война), Columbia University Press, Ню Йорк, 2010.

(5) Вж. *„В Северна Корея обществото се пробужда“*, *Монд дипломатик в Дума*, 6 януари 2011.

Le Monde diplomatique
Превод Станимир Делчев

(1) Evan Osnos, „The two lives of Qian Xuesen“ (Двата живота на Цян Сюесън), *The New Yorker*, 3 ноември 2009.

(2) „US worries over China's underground network“ (САЩ се безпокоят заради китайска подземна мрежа), Agence France-Presse, 14 октомври 2011.

(3) Петте постоянни членки на Съвета за сигурност на ООН – Обединеното кралство, Китай, Франция, Русия и САЩ – са единствените държави, разполагащи с атомно оръжие, признати от Договора за неразпространение на ядреното оръжие.

(4) IPFM бе създаден през 2006 г. от цивилни експерти по неразпространение на ядреното оръжие от седемнадесет страни. Негов председател е Рамамурти Раджараман от университета в Ню Делхи.

(5) „Nuclear weapons: Who has what at a glance“ (Ядрени оръжия – кой с какво разполага), Arms Control Association, Washington, DC, ноември 2012.

(6) „Strategic implications of China's underground great wall“ (Стратегически заключения за Великата китайска подземна стена), Asia Arms Control Project, Georgetown University, 26 септември 2013.

(7) Вж. „Китай утвърждава своите си амбиции“, *Монд дипломатик*, септември 2008.

(8) Hans M. Kristensen, „Strategic commander rejects high estimates for Chinese nuclear arsenal“ (Командир от Стратегическото командване на САЩ отхвърля завишените оценки за китайския ядрен арсенал), Strategic Security Blog, 22 август 2012, http://blogs.fas.org.

(9) „Que cache la Chine dans sa „grande muraille souterraine“?“ (Какво крие Китай във „Великата си подземна стена“?), *Le Nouvel Observateur*, Париж, 7 декември 2011.

(10) Arnaud de La Grange, „Les missiles nucléaires chinois à l'abri d'un tunnel secret“ (Китайските ядрени ракети – скрити в таен тунел), *Le Figaro*, Париж, 19 декември 2009.

(11) „China „to put weapons in space“ (Китай „възнамерява да разположи оръжия в космоса“), *South China Morning Post*, Хонконг, 3 ноември 2009.

Бърз напредък на военните технологии в Китай

Амбициите на Пекин нарушават космическото и ядреното статукво

(От стр. 5)

Китай залага на принципа, че преговори се водят само между равни, и е убеден, подобно на Русия, че единствено значими и независими постижения биха му позволили да спре амбициите на Пентагона за преимущество в космоса. Така би било възможно САЩ да бъдат принудени да подпишат ангажимент за военна неутралност на космоса, който би запълнил пропуските на договора за извънатмосферното пространство от 1967 г. През 2001 г. американски доклад, публикуван от Космическата комисия (или комисията „Ръмсфелд“), използва множеството недостатъци на този договор, за да заключи, че нищо не забранява *„разполагането или използването на оръжия в Космоса“*, нито *„употребата на сила от Космоса към Земята“* или *„провеждането на военни операции във и през Космоса“* (12).

Националното управление по въздухоплаване и изследване на космическото пространство (НАСА) отстрани китайците от международната космическа станция и затова те изграждат своя собствена станция „Тянгун“. Тя е отворена за учени от всички страни и ще бъде завършена през 2020 г. Развиват ракета-носител с товароподемност 130 тона и предвиждат мисия до Луната през 2025 г. Мечтаят да изпреварят американците, като изпратят обитаем кораб на Марс през 2030 г. Второто поколение на тяхната спътникова мрежа „Бейдоу-Компас“ скоро ще наброява 35 спътника и ще осигурява същите услуги по геолокализация като GPS, включително за военни цели.

Но страничните ефекти на тази стратегия може би надминаха намеренията на създателите ѝ. Когато Китай разруши един стар метеорологичен спътник FY-1C през януари 2007 г. с помощта на прехващач SC-19, за да покаже способността си да нанася удари в Космоса, той се подложи на критика. САЩ, с подкрепата на много държави, незабавно осъдиха поведението му на *„космически нарушител“*. Посочиха опасността, създавана от отломките на разрушения спътник, както и противоречието на това действие с афишираната от Китай добронамерена политика в областта на Космоса. През януари 2011 г., в най-новата версия на Националната стратегия за космическа сигурност, Вашингтон предупреди: *„САЩ си запазват правото и капацитета да отговорят съгласно законната самоотбрана* [в Космоса], *в случай че възпирането не постигне успех“* (13).

Що се отнася до стратегията, американецът Еврет Долман твърди, че една *„бъдеща война с Китай ще включва битка за контрол на извънатмосферното пространство“*(14). На фона на всичко това остава въпросът за ядреното оръжие. Американските спътници за ранно предупреждение за изстреляни балистични ракети, се превръщат отсега нататък в евентуална мишена на китайските оръжия. А без тези спътници, организацията и командването на американските стратегически ядрени сили ще бъдат напълно разстроени.

Към тези страхове на американците се прибавя тегнещото чувство за технологично декласиране в бъдеще. Кой си спомня все още, че комунистическите ракети „Дълъг поход“ изведоха в орбита двадесетина търговски спътника преди ембаргото на Вашингтон върху продажбата на космически компоненти за Пекин през 90-те години? НАСА оставяше китайците да работят, като все още ги гледаше отвисоко. Но атомният часовник се придвижи напред. Макар технологичният аванс на САЩ да е все още огромен, наблюдаваме бързо наваксване на изоставането. Обезпокоен от това, един американски инженер от Масачузетския технологичен институт моделира през 2008 г. условията на космическа война между двете страни… и заключи успокоен, че китайците със сигурност ще я загубят (15). Независимо от това, докато китайската Бяла книга за космоса от 2011 г. споменава само пет „основни направления“, като всичките са граждански (научно и мирно развитие, новаторство, автономия и отваряне към света), практиката показва, че същата година, от деветнадесет китайски изстрелвания, осемнадесет бяха в полза на отбраната.

През 2012 г. бяха изстреляни в орбита тридесетина спътника от всякакъв тип, от които няколко миниатюрни: телекомуникационни („Чжунсин 10“), навигационни, наблюдателни, разузнавателни, релейни за данни („Тянлян 1“). Предвидена е програма за изстрелване на предупредителни спътници, а във Вънчан, на остров Хайнан, се изгражда нов космодрум. Междувременно американската лунна програма бе анулирана от Обама през февруари 2010 г. Според Грегъри Кулаки от Съюза на загрижените учени, американците трябва да се простят с *„изтърканата идея* [че в космическата област] *китайците се нуждаят от нас повече, отколкото ние от тях* (16)“.

Колкото и да ни се струва трескава и атавистична, възбудата на някои американски журналисти пред възможното издигане на „равностоен съперник“ от световна величина не трябва да скрива, че китайският възход в космическо-ядрената област поставя обективно известен брой въпроси. Всички наблюдатели са единодушни, че Китай е единственият член на P5, който понастоящем увеличава броя на ядрените си глави. Но до каква степен? Битката на цифрите е в разгара си и някои експерти твърдят, че става дума за максимум 1800 бойни глави. Както признават самите специалисти по неразпространението, важното не е да се питаме дали Китай модернизира своя арсенал – той го прави – а да не бъдем дезинформирани за темповете на тази модернизация.

Ясно е, че предвид китайските ядрени амбиции, стратегическото равновесие в P5 ще се промени. Обединеното кралство твърди, че вече притежава по-малко от 160 бойни глави в оперативна готовност (17). Франция, която извърши 50-процентно намаление на броя на своите ядрени глави след края на Студената война, намали двойно бюджета, посветен на ядреното възпиране и запазва около стотина бойни глави (18). Само за десет години, опирайки се на това, което можем да наречем „ядрено-космическа симбиоза“, Пекин преодоля етапа на технологичния паритет с двете европейски ядрени сили, което може би представляваше негова средносрочна цел, за да се постави в позицията на несиметричен диалог с американците.

Да се изготви нов договор

ВКРАЙНА сметка, ако си припомним дефорираната диалектика на Студената война, не можем изцяло да изключим възможността Вашингтон и Пекин да се въвлекат в надпревара, сходна с тази, която накара СССР и САЩ, противно на всякакъв разум, да трупат бойни глави в силози, за да поддържат „равновесието на страха“. Твърди се, че през 60-те години Вашингтон поддържал до 31 000 оперативно готови за изстрелване глави…

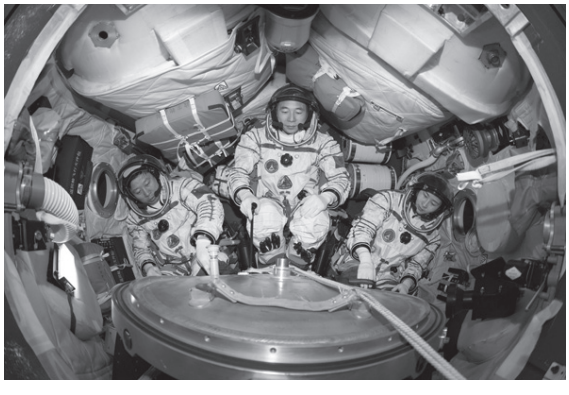
Този максималистки подход към ядреното възпиране е противоположен на френския принцип на стриктната достатъчност (по логиката, че „само веднъж се умира“) – догма на „рационална неразумност“, която решихме, че Китай негласно е възприел от 1964 г. насам. Та нали и през 2009 г. президентът Ху Цинтао заяви пред ООН, че Китай *„потвърждава тържествено твърдата си решимост да провежда отбранителна ядрена стратегия“*?(19)

На 12 февруари 2013 г. президентът Обама съобщи за ново намаление на американския ядрен арсенал, който към 2020 г. ще бъде сведен до по-малко от 1000 бойни глави, срещу 1700 понастоящем. Но ще устои ли тази минимална концепция за стратегическа застраховка живот, в случай че китайският напредък се потвърди? Ще бъдем ли относително свидетели на налудничави тези, подобни на изказаните от Херман Кан – основател през 1961 г. на института „Хъдсън“, който твърдеше, че складирането на бойни глави не е абсурдно, тъй като в термоядрената война било възможно да има *„победител“*? (20)

Тревожените реакции на съседите на Китай също ще играят определена роля в развоя на събитията. На първо време японците на теория могат да трансформират своята нова космическа ракета на твърдо гориво „Епсилон“, чийто пръв полет е предвиден за тази година, в балистична ракета с дълъг обсег на действие. Виетнам не крие космическите си амбиции. Индия напредва в областта на антиспътниковите средства (за разрушаване на спътници).

Решението може да бъде само политическо. Да се възстанови действието на Договора за ограничаване на противоракетните системи (ПРО) от 1972 г., денонсиран едностранно от администрацията Буш през 2002 г.? Подобно решение би било оправдано, като този път в преговорите бъде включен и Китай. Дискусиите ще са трудни, но китайските власти ще бъдат принудени да разгледат предложение от подобна величина, ако се съди по официалните декларации, които те постоянно повтарят относно задължителните условия за световно ядрено разоръжаване (21). Докато се стигне дотам, поне на хартия, от планините на Хъбей до геостационарната орбита, логиката за паралелна модернизация на ядрените и космическите арсенали изглежда клони към трайно разбъркване на стратегическия баланс в Източна Азия.

Оливие Зажек
Le Monde diplomatique
Превод Станимир Делчев

(12) „Report of the commission to assess United States national security space management and organization“ (Доклад на комисията за оценка на управлението и организацията на космическите дейности във връзка с националната сигурност на САЩ), 11 януари 2001. Тези заключения бяха определени като прекомерно агресивни в следващи доклади на Департамента по отбраната.

(13) Национална стратегия за космическа сигурност, януари 2011.

(14) Everett C. Dolman, „New frontiers, old realities“ (Нови граници, стари реалности), „Strategic Studies Quarterly“, vol. 6, № 1, Вашингтон, DC, 2012.

(15) Noah Shachtman, „How China loses the coming space war“ (Как Китай губи потенциална космическа война), *Wired*, San Francisco, 1 октомври 2008.

(16) Jeff Foust, „Space challenges for 2011“ (Космически предизвикателства за 2011 г.), 3 януари 2011, www.thespacereview.com.

(17) Доклад на Националната одиторска служба от 5 ноември 2008 г. относно бъдещето на британското ядрено възпиране.

(18) „Разоръжаване, неразпространение на ядрено оръжие и сигурност на Франция“, информационен доклад на Сената № 332, 24 февруари 2010. Като се отчитат и складовите наличности за поддръжка, Франция притежава около 300 ядрени бойни глави.

(19) Ху Цзинтао, „Work together to build a safer world for all“ (Да работим заедно, за да изградим по-сигурен свят за всички), изявление на срещата на върха на Съвета за сигурност на ООН по въпроса за неразпространението и съкращаването на ядреното оръжие, Ню Йорк, 24 септември 2009.

(20) Herman Kahn, *On Thermonuclear War* (Относно термоядрената война), Princeton University Press, 1960.

(21) „Становище на китайската делегация относно ядреното разоръжаване при разискванията по темата в Първия комитет на 67-мо заседание на Общото събрание на ООН“, 19 октомври 2012.

Как да се излезе от кризата?

Друг икономически модел е възможен

Хуан Торес е със сигурност най-известният икономист за испанските социални движения. Неговите лекции и статии се следят с интерес. Централната му идея е да постави икономиката в услуга на гражданството. Испания се гърчи. Кризата, която Хуан Торес определя като измама, унищожава социално-икономическия модел. С орязването на социалните средства испанската икономика е изправена пред сриване. Поради това, заедно с Висенс Наваро и Алберто Гарсон, той публикува книгата „Има алтернативи“ (изд. Секитур, Мадрид, 2012), в която прави сто и петнадесет конкретни предложения за създаване на заетост и социално благоденствие в Испания. Журналистката Нале Онтиверос разговаря с него в кабинета му във Факултета по икономика в Севиля.

Нале Онтиверос и Хуан Торес

Нале Онтиверос: – Какво е икономическото положение в Испания?

Хуан Торес: – Испанската икономика върви зле. Причината е, че от страна на правителството няма отговор. Като тежко болен, на когото не се прилага лечение, или пък лечението, което му се прилага, не действа. Испанската икономика има две големи заболявания: едното е от структурен характер – работният модел, на който се е основавала дейността ѝ през последните години се е взривил и не може да продължава. Ето защо е нужно да се сменят основите. Второ, двигателите, които могат да дадат ход на промяна от този тип, са спрели. Тези два двигателя са финансирането, практически на нулата, и търсенето, образуването на доходи, които да позволят на предприемаческата дейност да създава заетост и активност. Съчетанието на тези две болести е драматично. Към това се прибавя и обратният ефект на рецептите, написани от европейския лекар – от тях болестите се обострят. А от друга страна испанският лекар е единствено загрижен да уреди електоралните проблеми и не е в състояние да се противопостави нито на Европа, нито на олигархичните групи, които се облагодетелстват от кризата.

Н.О. – В САЩ рецептите дават по-добър резултат. Бихме ли могли да възприемем американския модел?

Х.Т. – Тази криза показа, че е налице един същностен проблем: неолибералният капиталистически модел е изчерпан, сам по себе си той поражда кризи и няма изход вътре в самата система. Истина е обаче, че има палиативни мерки, които позволяват поне на основните механизми да работят. Действително, ние виждаме, че в САЩ, макар и да страдат от същото структурно ендемично заболяване, се прилага политика, която позволява да се противостои по-добре на кризата. Въпреки това не мисля, че Европа трябва да се сравнява със САЩ. Подобре би било споменатото сравнение да се направи с бързоразвиващите се страни, които провеждат много поразумна политика срещу глобалната хекатомба, която представлява кризата.

Н.О. – Кои страни имате предвид?

Х.Т. – В по-голяма степен тези в Латинска Америка, например Бразилия (страни, управлявани с прогресивни мерки), или някоя от азиатските страни, които са ни по-непознати, но прилагат продуктивен модел, който дава по-добри резултати.

Н.О. – Съществува ли различен модел, некапиталистически, който да действа, или трябва да променяме отвътре самата капиталистическа система?

Х.Т. – Историята показва, че икономическите системи не се сменят чрез строго редуване и пълна подмяна, а новите системи възникват вътре в старите и се налагат постепенно с течение на времето, на базата на много конфликти и вътрешни напрежения. Преходът от феодализъм към капитализъм е отнел векове. Би било напълно утопично или лишено от основание да мислим, че колкото и да е изчерпана капиталистическата система или колкото и малко да са решенията, които е в състояние да предложи, тя ще бъде лесно заменена за един ден от социалистическа система, при това – изцяло. Вече наблюдаваме различни практики, които предполагат различен начин на организация на живота. Държавното здравеопазване, държавното образование, някои данъчни практики, обществената и кооперативната собственост са постижения на система, която се заражда в старата. Очевидно е обаче, че има конюнктурни политически факти и обстоятелства, които ускоряват този преход и създават политическите и властовите условия, улесняващи и благоприятстващи структурните промени. С други думи, промени в най-дълбоките корени на обществото.

Н.О. – Държавата на благоденствието, която имахме, ускорено се влошава. Ще трябва ли да се откажем от нея?

Х.Т. – Малко обществени промени са напълно необратими. Но е истина, че някои крачки назад е много трудно да бъдат върнати обратно. Постижения, които са коствали огромни усилия по пътя, са се изгубвали за дни, а връщането им после отнема много повече време. Това усложнява социалната борба. И трябва да ни кара да имаме предвид, че нищо не е консолидирано, защото агресията може да стане толкова мощна, че да доведе обществата до истински немислими ситуации, до социална изостаналост. Аз искам да бъда оптимист, в смисъл, че испанското общество, народните класи, ще бъдат в състояние да спрат скоро този срив. Историята ни показва също, че могат да се направят крачки назад, чието възстановяване да не отнеме много години.

Н.О. – Правителството оправдава промяната на социалния модел с липсата на икономически ресурси. Това вярно ли е?

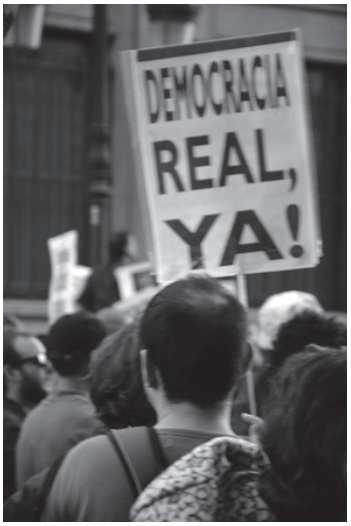
Х.Т. – Испанското правителство прилага добре обмислен политически проект, отговарящ на интересите на олигархични групи, които през последните години не се чувстваха добре извън протекцията на франкизма. Бяха освирепели, че трябва да съжителстват със социалните права на трудовите класи, завоювани през последните години. Управляващата крайна десница прилага на практика политическия проект, който при тази конюнктура се съчетава съвършено с проекта, който големите финансови групи се опитват да наложат на цяла Европа. Орязванията на публичните разходи са чудесно оправдание, например, за приватизация и развитие на частното образование и на частното здравеопазване, обвързани с групировки и отделни лица, които забогатяха през епохата на Франко. Получава се едно единомислие, едно съвпадение на интереси, което прави трудна борбата с тях. И поради това с всеки изминал ден става все по-належащо окончателното им обуздаване.

Н.О. – Размерът на безработицата в Испания е неудържим. Какви мерки би трябвало да вземе правителството, за да създаде работни места?

Х.Т. – Убеден съм, че с друга икономическа политика могат да се създадат повече заетост и повече приходи за държавата. Но съм напълно убеден също, че не е лесно в настоящата капиталистическата среда. Това не означава, че не може да се направи нищо. Може да продължи напредъкът в заетостта, като се решат двата основни проблема, споменати по-горе: финансирането на икономиката и приходите и търсенето. Финансирането би било изпълнимо, ако не се действа единствено за облагодетелстване на големите финансови групи, големите банки, които искат да разрешат своята декапитализация, като си запазят по-голяма част от пазара. Би могло да се правят национализации, без да се прибягва до Европейската централна банка, ако имахме публични кредитни организации; трябва да се създават кредитни кооперативи за финансиране на малките и средните предприятия, депозитна банка. С други думи, има няколко формули, които биха позволили финансирането да потече отново към икономиката. Но те не се прилагат. А би било възможно увеличение на приходите и оттам на търсенето, ако се даде ход и на мерки като следните: сериозна и дълбока данъчна реформа, пакт за доходите, който да постави спирачка на извънредното неравенство между заплатите и капиталовите доходи. И най-вече – подкрепа и даване на ход на нов тип дейности в икономическите сектори, които не работят, защото нямат финансиране, нито достатъчно стимули. Но има и други мерки във връзка с националния суверенитет, които трябва да бъдат поставени на масата възможно най-скоро, а това са нашите отношения с Валутния съюз и особено проблемът за дълга. Испания има достатъчна тежест в Европейския съюз (ЕС), за да повдигне въпроса за огромната загуба, произтичаща от това, че не разполагаме с автентична Централна банка в Европа и трябва да се финансираме от частните банки.

(На стр. 8)

LE MONDE diplomatique
българско издание

Как да се излезе от кризата?

Друг икономически модел е възможен

(От стр.7)

Н.О. – Вие призовавате да се създаде в Испания една валута за вътрешно ползване, паралелна на еврото?

Х.Т. – Става въпрос за валута, допълваща еврото, която няма да го измести във вътрешния обмен. Не казвам, че тази мярка би била лесна и че сама по себе си ще разреши проблемите на паричния поток, но би съдействала да се очертаят границите на факта, че сме част от зле проектиран Валутен съюз. Или проектиран така, че да се облагодетелстват определени полюси в Европейския съюз. Тази формула заслужава да се обсъди, защото има важни предимства. Но нека е ясно, че няма да бъде заместваща, а допълваща. Ако заговорим за заместваща, ще разговаряме за друго нещо. Ако не се вземе тази мярка, страхувам се, че единственият изход за испанската икономика ще бъде излизането ѝ от Валутния съюз.

Н.О. – Каква ще бъде икономическата цена на излизането на Испания от Валутния съюз?

Х.Т. – Много висока. Но би трябвало да се съпостави с това, което се предполага, че ѝ коства да бъде част от един стратегически зле построен Валутен съюз. Съюз, водещ испанската икономика към криза, която ако продължи така, навярно ще бъде без прецедент от десетилетия насам.

Н.О. – Можем ли да живеем извън еврото?

Х.Т. – Да, както други европейски страни. И то доста добре, дори бих се осмелил да кажа, че по-добре от някои европейски икономики. Да се твърди, че няма живот извън еврото, не е аргумент. Няма никакво основание. Много страни са в такава ситуация и функционират перфектно. Но това би изисквало различен начин за разбиране на валутните и финансовите въпроси, на политическия живот, националните интереси, действието на институциите и постигането на споразумения между управляващите и гражданството.

Н.О. – Голяма част от бюджетните приходи са предназначени за изплащане на дълга. Може ли да се спре плащането?

Х.Т. – Дългът, който има Испания и който продължава да се трупа, ще достигне ниво, когато ще бъде неизплатим. Няма да може да се изплати дори с цената на един социален и икономически конфликт с извънреден мащаб. Ето защо рано или късно ще се сблъскаме с този проблем. Част от испанския дълг е напълно незаконна – началото му се корени в една привилегия, предоставена на частни банки, без да е било необходимо. ЕЦБ можеше чудесно да разреши проблема за финансирането на държавите, без да създаде инфлация и без настоящия проблем. Ако още от 1989 г. бюджетното салдо на испанската държава беше финансирано с 1% от една Централна банка, публичният дълг на Испания щеше да бъде 14%, а не настоящите почти 90%. Стана така, че оттогава страната е изплатила под формата на лихви 4,3 пъти дължимото през 1989 г.

Фактът, че дългът се финансира не с кредити от Европейската централна банка, а с кредити с високи лихви от частните банки, е вкарал държавата в огромна допълнителна задлъжнялост. Ако през тази 2013 г. не трябваше да се платят 40 млрд. евро лихви, нямаше да е нужно да се правят никакви орязвания. Поради това смятам, че това е незаконен дълг. И не само за Испания, а за цяла Европа, защото това са почти 300 млрд. евро, които всяка година европейските държави изплащат на частните банки под формата на лихви и по абсурден начин. Това, което го прави незаконен, е, че е подписан дълг с лихви, които не е трябвало да съществуват. И освен това трябва да се има предвид, че договорите с тези механизми, са изготвени тайно, без социален дебат. В коя медия сме слушали разисквания за модела на финансиране на държавите или за ролята на ЕЦБ? Кога са били питани испанците или европейците дали предпочитат да плащат тези лихви на частните банки или на ЕЦБ? Говорим за кражба, за колосална измама спрямо гражданството, затова то има правото и дори задължението да я спре и да се вдигне срещу тази толкова незаконна ситуация.

Н.О. – Кои са „Господарите на света“?

Х.Т. – Господари на света сме гражданите. Но тези, които се считат за „Господари на света“ са едно много добре познато малцинство: големите банки, големите финансови групировки, големите мултинационални корпорации, които държат цялата власт и използват правителствата и институциите по свое желание. Виждаме го всеки ден, нали? Един изпълнителен директор на банката „Сантандер“ беше окончателно осъден от правосъдието, но бе помилван от правителството на Родригес Сапатеро. Помилването бе преразгледано от Върховния съд, който се произнесе против него, което задължава директора да се оттегли от поста си, както определя правилникът на Испанската банка, след което новото правителство – този път на Рахой, се намеси, за да нареди на Испанската банка да преразгледа правилника си, за да може така той да продължи да върши същата работа, въпреки че е престъпник. Това показва кой командва, а също липсата на демокрация и твърдост в една страна, където банкерите могат да си правят каквото си пожелаят, за да печелят повече пари, тъй като, ако бъдат осъдени, могат да прегазят волята на съда, без да им мигне окото.

Н.О. – Евентуалното разкриване пред обществото на вътрешни документи за незаконно финансиране и черни каси на политиците от Народната партия дали ще делегитимира сегашното правителство?

Х.Т. – Правителството на Рахой загуби своята легитимност от момента, в който наруши, така да се каже, предизборния си договор с гражданството. Можеше да се предвиди, че това навярно ще се случи, защото в опозиция той действаше с демагогия и обещания, за които се знаеше, че са неизпълними. Това, което се случи, а и продължава да се случва е, че дясната Народна партия се утвърждава като „партия на лъжата, измамата и фалшификацията“. А това е учудващо, защото веднъж вече ѝ се случи и можеше да си вземе поука. Тогава се доказа, че лъжата струва скъпо (включително в страна като Испания) и може би отново ще ѝ струва скъпо. В Испания присъстваме на окончателното падане на Режима на прехода. Народната партия, Социалистическата партия, както и „Конвергенция и съюз“ са на изчезване. То може да трае шест месеца, година или пет години. Това, което няма да преживеем отново, е системата, такава, каквато се наложи по време на прехода, и ще видим раждането на нова политическа институционност от пепелта ѝ. Естествено, това няма да стане от само себе си, а ще зависи от натиска на другите политически сили и най-вече на гражданството. Но нямам никакви съмнения, че Народната партия догаря в пепелта на собствените си лъжи.

Н.О. – С какви инструменти разполагат гражданите, за да се сдобият с власт и да променят структурите на властта?

Х.Т. – Гражданите са в трудна позиция. Лесно е да се каже, че гражданството не реагира достатъчно. Трябва да се разбере, че хората стават сутрин и трябва да се справят с живота. Но няма друг лек, освен да реагираме и да спрем всичко това. Единственият начин да избегнем разрухата и агресията е гражданското неподчинение, за да сложим край на тази политика. Трябва да излезем на улицата, да убеждаваме хората, да ги информираме и да им покажем всички възможни начини на несъгласие, неуважение, непокорност, отхвърляне и осъждане. И същевременно да напълним парламентите с възможно най-голям брой граждани с идеята да саботират мирно тази толкова страшна агресия, на която сме подложени. За съжаление някои движения на възмущение и ответ, като 15М, с които съм си сътрудничил, допуснаха грешката да не се трансформират в институционно присъствие. А то е по-ефективен и материален начин да се предотвратят мерките, които потъпкаха правата на гражданите и влошиха живота им. Това трябва да бъде преодоляно час по-скоро. Трябва да се окупира Конгресът. Трябва да се окупират парламентите. Не може все да се свиква протести за окупиране само на околността на сградите – те трябва да се напълнят с нова вълна жени и мъже, готови да правят политика по друг начин, готови за нова форма на представителство на гражданите. Готови да създават закони, да действат и да управляват от друга гледна точка за промяна на това обществото, което е така прогнило. Ако не сторим това, каруцата няма да потегли.

LE MONDE DIPLOMATIQUE – *испанско издание*
Превод Таня Маринкова

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ
Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ
Редактори
Дора Чичкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Pierre RIMBERT
Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори:
François HONTI (1954–1972),
Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)
За контакт с българската редакция:
София –1000
бул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg;
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 30 май 2013 г.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 16 МАЙ 2013

КАТАСТРОФАТА, КОЯТО ПРЕДСТОИ ДА ПРЕОДОЛЕЕМ

Прескъпият ток - наследство от ГЕРБ

Само за три години бившата власт присъедини 128 пъти повече соларни, 2 пъти повече водни и 2 пъти повече вятърни мощности от Тройната коалиция

Светла ВАСИЛЕВА

На лъжата краката са къси, а носът - дълъг. Уродливата "външност" на този феномен и негативният му морален знак обаче не бяха достатъчно възпиращ мотив за политиците от ГЕРБ. Нито за Д. Добрев, нито за Д. Червенкондев. Още по-малко за Б. Борисов. Настървеният ентусиазъм, с който те разказваха притчи, обясняващи как Тройната коалиция е виновна за скока в цената на тока през 2012 г., беше повече оправдание и емоционална индулгенция за хаоса, създаден от тях, отколкото анализ, основан на факти. Опит за маскиране на катастрофирала управленска немощ и капитулирала компетентност, търсене на опори в турбуленцията на сриващата се пред очите им енергетика. Невъзможност за контрол върху събития, предизвикани от собствената им недалновидна политика, лобистки натиск и желание за инкасиране на мигновени ползи с гарантиран и продължаващ във времето финансов позитив.

Дори и при липсваща официална информация за количеството на включените в електроенергийната система ВЕИ централи - нарочени за главен виновник за повишените цени на тока, при оскъдица на данни и несъгласуваност между институциите, за гражданите на България беше ясно, че бумът на "зелени" мощности се случи през 2012 г. Колкото и свенливо да премълчават приноса си за тази ескалация, днес ГЕРБ нямат основание да се правят на скромни. Нито да отричат участието си. Заради два неопровержими факта.

Първо. Според Наредба №6 от 9.06.2004 г. за присъединяване на производители и потребители на електрическа енергия към преносната и разпределителните мрежи, инвеститори, които имат предварителни договори за присъединяване на обектите им, са длъжни до две години да подпишат окончателен договор. Това означава, че въведените в експлоатация в пиковата 2012 г. ВЕИ централи са подписали предварителни договори с НЕК или ЕРП не по-рано от 2010 г., когато вече управляваше ГЕРБ. Случилото се миналата година е резултат единствено на управленските "усилия" и апетити на гражданите за европейско развитие.

Второ. В отговор на заявление на ДУМА за достъп до обществена информация, изпълнителният директор на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР) в деня след изборите - 13 май 2013 г., ни предостави актуални данни за ВЕИ централите по вид на възобновяемия източник (ВИ), от който се генерира електроенергия, и по година на въвеждане в експлоатация (виж таблицата). Това са енергийните обекти, на които агенцията издава гаранции за произход на произведения от тях ток, т.е. работещите съобразно изискванията на държавата. Уточнението е важно, тъй като в момента собствениците на над 100 соларни инсталации все още водят дела в съда срещу Дирекцията за национален строителен контрол (ДНСК), която им е отнела разрешенията за ползване на обектите в опит да подкрепи паническите действия на правителството на ГЕРБ за справяне с възникналите дисбаланси в системата.

Тези мощности са построени по време на мандата на ГЕРБ

и е въпрос на време да се добавят "замразените" сега 200-300 МВт към мрежата.

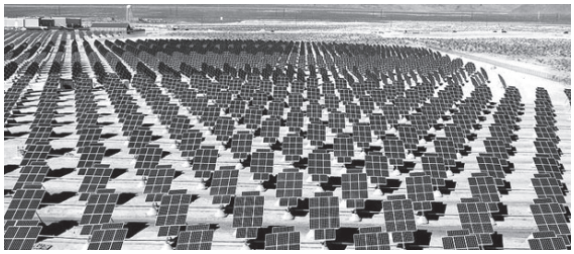
От предоставената ни информация става ясно, че за времето на управление на Тройната коалиция - 2005-2009 г., към електроенергийната система на страната са присъединени вятърни централи с мощност 199.23 МВт, водни - 66.64 МВт и слънчеви - 7.56 МВт. Това са данни за 5-годишен период за целите календарни години. От 2010 г. до началото на 2013 г., по време на мандата на ГЕРБ, в експлоатация са въведени 476.71 МВт вятърни, 150.53 МВт водни и 964.49 МВт соларни централи. Казано по друг начин - гражданите за европейско развитие допуснаха 2.39 пъти повече вятър, 2.25 пъти повече вода и 127.65 пъти повече слънце като възобновяеми източници, чиято енергия се плаща по преференциални цени и се изкупува задължително в обема, в който е произведена.

Сумарно за целия си мандат Тройната коалиция присъединява 273.74 МВт "зелени" мощности. ГЕРБ включва 5.89 пъти повече - 1613.09 МВт. За пет календарни години Тройната коалиция въвежда в експлоатация 205 ВЕИ централи, докато при ГЕРБ за малко повече от три години заработват 1283, което е 6.25 пъти повече. Ето защо токът поскъпна, та доведе до улични протести.

Благодарение на "пионерския" устрем на Бойко Борисов и сие България постави

два рекорда. Ненужни и глупави

Първи рекорд. Изпълни и преизпълни с 8 г. предсрочно заложеното в националните планове, които предвиждаха в страната да има изградени 303 МВт соларни централи към 2020 г. Тази шеметна бързина има двойно негативен ефект. От една страна, плащаме висока цена за технология, която бурно се развива, но днес все още е много скъпа. От друга, вместо година или две, ще плащаме цели осем години за "зелената" катастрофа на бившите управляващи.

КОЛИЧЕСТВО ВЪВЕДЕНИ ОБЕКТИ ПО ГОДИНИ И ПО ВИД НА ВЕИ

Вид ВИ	Вятър	Вода	Слънце	Смети-щен газ	Биомаса	Отпадни води	Общо
До 2000		85					85
2000 г.		4					4
2001 г.		5					5
2002 г.		5					5
2003 г.		6					6
2004 г.	4	11					15
2005 г.	3	10					13
2006 г.	16	12	1				29
2007 г.	10	13				1	24
2008 г.	42	6	11				59
2009 г.	36	15	29				80
2010 г.	35	15	49				99
2011 г.	11	20	171	1	1	1	205
2012 г.	19	19	917		4		959
2013 г.*	1	1	18				20
Общо	177	227	1196	1	5	2	1608

Количество въведени обекти по години и по вид на възобновяемия източник на енергия

Източник: Агенцията за устойчиво енергийно развитие

Резултатите от тази "амбиция" са близки до апокалипсиса. Пряко:

- за собствениците на ВЕИ централи, чиито приходи административно са ограничени от м. септември миналата година от ДКЕВР чрез ежемесечната цена за достъп до мрежите и от електроенергийния системен оператор (ЕСО) чрез спиране или намаляване на произвеждания от тях ток;
- за ЕСО, който трудно балансира системата и едва я предпазва от срив поради огромния брой залпово присъединени ВЕИ мощности;
- за българските потребители (около 50% енергийно бедни), които плащат грешките на управляващите, плащат растящите "зелени" добавки в цената на тока, а заедно с тях и цената за разполагаемост (това са онези мощности, които не работят, но са в готовност да се включат веднага, щом ВЕИ централите спрат).

Косвено:

- за мините, които са в престой и генерират загуби, и за миньорите, които могат да останат на улицата, губейки работата си;
- за АЕЦ, чиято мощност и евтина енергия се понижават принудително, за да могат да работят централите с ВИ;
- за износа на ток, поради растящата "зелена" добавка в цената, превръщаща го в неконкурентна стока на регионалния пазар.

Втори рекорд. При регистриран минимален товар на електроенергийната ни система по време на великденските празници от 2000 МВт, в страната има инсталирани само в мандата на ГЕРБ над 1600 МВт ВЕИ мощности от общо около 4000 МВт.

Такова съотношение между потребление и "зелени" централи няма никъде в Европа

което прави намирането на консенсусни решения почти невъзможно

Преди предстоящия регулаторен преглед на енергийните дружества във връзка с определяне на цени и квоти енергия за регулирания пазар държавната НЕК поиска от ДКЕВР астрономическите 177% увеличение на добавката за "зелена" енергия. Заявки за по-високи цени аргументираха и ЕСО и частните ЕРП. Колапсът на икономиката, фалитите на стотици фирми, свитото потребление, безработицата и ескалиращата бедност родиха нашенски енергиен парадокс. Увеличаването на цените на тока би довело до още по-голям спад в потреблението и приходите - дори при днешните нива, за които си мислим, че вече няма повече накъде - което пък ще влоши допълнително състоянието на отрасъла. Ако цената расте още, излизането на хората на улицата и възобновяването на протестите изглежда лесно предвидимо. Проблемът е във все по-голямото разтваряне на ножицата. Между сметката, която потребителите максимално могат да платят, и минимума, който енергийните дружества очакват като цени.

Деликатната политическа и социална ситуация в страната "изкуши" и служебния министър на енергетиката А. Василев, подобно на негови предшественици, почти да обещае, че от 1-ви юли няма да има повишение на цените на тока за бита. Изкуственото им поставяне във "фризера" обаче обикновено се връща като бумеранг върху главите на потребителите, които имат задължението да плащат сметката, но не и правото да участват поне като наблюдатели в процеса на формирането й. Дори ДКЕВР и енергетиците да намерят резерви в системата (за сметка на "спестени" инвестиции и отложени ремонти), "гениалното" управление на ГЕРБ, което остави наследство от ВЕИ мощности, съизмерими със закритите малки блокове на АЕЦ, ни гарантира години наред плащане на "зелена" енергия до позеленяване.

Бъдещото програмно правителство ще трябва да търси нетрадиционни решения, за да спаси хората от тази катастрофа. Примерно - покриване на сумите за зелена енергия не през цените, а да речем, от приходите от парникови емисии; чрез намаляване на таксите за пренос и достъп, които сега у нас са най-високите в ЕС.

ВЪВЕДЕНИ ВЕИ МОЩНОСТИ ПО ВИД И ПО ГОДИНИ

Вид ВИ	Вятър	Вода	Слънце	Смети-щен газ	Био-маса	Отпад-ни води	Общо
До 2000	0	2064,72	0	0	0	0	2064,72
2000 г.	0	1,11	0	0	0	0	1,11
2001 г.	0	1,19	0	0	0	0	1,19
2002 г.	0	9,02	0	0	0	0	9,02
2003 г.	0	8,21	0	0	0	0	8,21
2004 г.	1,58	11,83	0	0	0	0	13,41
2005 г.	1,01	11,63	0	0	0	0	12,64
2006 г.	16,88	12,03	0,02	0	0	0	28,93
2007 г.	7,15	23,84	0	0	0	0,29	31,28
2008 г.	90,39	6,47	0,45	0	0	0	97,31
2009 г.	83,81	12,68	7,09	0	0	0	103,58
2010 г.	298,41	18,95	23,21	0	0	0	340,57
2011 г.	22,8	21,89	157,88	0,83	1,5	3,19	208,09
2012 г.	153,5	106,69	782,09	0	15,83	0	1058,11
2013 г.*	2	3	1,32	0	0	0	6,32
Общо	677,53	2313,26	972,06	0,83	17,33	3,48	3984,49

* Данните за 2013 г. са към 26.04.2013 г. и се отнасят само за енергиини обекти, на които са издадени гаранции за произход на енергия от възобновяеми източници

Защо един габровец гласува с бюлетина №5

Коалиция за България е доказала, че знае как да вдигне икономиката на крака и да повиши доходите на хората

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Ангел Ангелов, ГАБРОВО

Като стар габровец съм се научил от живота да не вярвам на голи обещания. След като се запознах, доколкото можах, с "изборните оферти" на политическите сили и направих своите тънки габровски сметки, гласувах с бюлетина №5 и се доверих на Коалиция за България по следните съображения:

Първо, при управлението на правителството на Тройната коалиция, в която участва и Коалиция за България, за 4 години бяха постигнати значителни успехи в икономическото развитие на страната и повишени доходите на хората. Направени бяха инвестиции за милиарди левове. Увеличеното производство напълни държавната хазна и даде възможност на правителството да увеличи работните заплати, редовно да индексира пенсиите и да скъта във валутния резерв повече от 8 млрд. лева. Няма да забравя и коледните добавки към пенсиите. През декември 2008 г. получихме по 150 лв. коледна добавка. За мен и съпругата ми това бяха 300 лв. Те ни стигнаха не само да си платим тока и водата, но и да си доставим голяма радост, като зарадваме внуците и правнуците си с подаръци за Коледа.

Второ. Гласувах с бюлетина №5, защото Коалиция за България обеща да създаде 250 хил. нови работни места. Това означава, че ще се увеличи производството и отново ще започне да се пълни държавната хазна. Има ли пари в хазната, ще се постигнат за 4 години обещаните 450 лв. минимална заплата и 80% увеличение на пенсиите. Аз вярвам твърдо, че щом като Коалиция за България направи всичко това в периода 2005-2009 г., ще успее да го направи и през 2013-2017 г. Вярвам също, че отново ще има и коледни добавки.

Трето. Гласувах с бюлетина №5, защото Коалиция за България предложи за бъдещ министър-председател Пламен Орешарски. Като министър на финансите в правителството на Тройната коалиция той доказа, че е един от най-добрите български финансисти днес. Важното е, че поема ангажимента да ускори икономическото развитие на страната и да увеличи нашите доходи.

Четвърто. Гласувах с бюлетина №5, защото водачът на листата на Коалиция за България в Габровска област Йордан Стойков е с много добра образователна и професионална подготовка, доказал се е с досегашната си работа като стопански ръководител и администратор и ще бъде полезен в Народното събрание.

Избори 2013

Интересува ни да работите за България

Снимка Мариета ТОМОВА

Какво казаха избирателите на тези избори.

1. Че хората повече не искат ГЕРБ дори да помирисва властта - това е първият категоричен факт. Само 1/6 част от всички избиратели подкрепя кликата на Борисов и Цветанов.

2. Че хората не искат повече еднопартийно управление или управление на малцинството.

3. Че бъдещото правителство трябва да може да разчита на широка парламентарна, но и на извънпарламентарна подкрепа - неслучайно 25% от хората са дали гласа си за формации, които не успяха да минат 4%. Това са реални гласове, които трябва да бъдат чути и представени в бъдещото управление. Без Яне Янев, разбира се!

4. Големият процент негласували също е показателен - тези хора не само че нямат доверие в ГЕРБ. Те нямат доверие в механизмите, по които работеше досега политическата ни система и институциите. Тези хора просто не вярват, че демокрацията у нас работи и може да дава плодове.

Близо 50% от българите не вярват в демократичното устройство като ефективна форма на управление. Това е критична маса от хора и ако тяхното мнение не се промени чрез бързи и решителни действия, последствията могат да станат непредвидими. Защото това са хора, които в огромната си част са докарани до мизерия и до предела на своето търпение. И това не означава нищо друго освен революционна ситуация от класически ленински тип - когато масите не искат повече да бъдат управлявани така, а властта не е в състояние да управлява повече така.

Предстои ни да видим доколко водещите ни политици - Станишев, Местан и Сидеров, са готови да осъзнаят цялата сериозност на ситуацията и да надмогнат личните си и партийни пристрастия или обремененост. Предстои ни да видим как новоявяващите се лидери на мнения, като В. Симеонов, М. Кунева, Касим Дал и др., ще успеят правилно да прочетат вота на българите и на избирателите си. Защото днес се оказва решаващо важен един призив на покойния д-р Петър Дертлиев - "Да управляваме с потенциала на цялата нация!" Не осъзнават ли тази категорична потребност всички политици, те рано или късно ще станат вкупом непотребни! Защото българите на 12 май им казаха ясно:"Не ни интересуват личните ви битки, вражди, приятелства или победи! Интересува ни да работите ефективно за България!"

Александър НЕДЕЛЧЕВ, Русе

Предстоящо

Изборите като начало на предизвестения край на ГЕРБ

Победата на Борисов през 2009 г. беше без сериозна програма. Първите стъпки в парламента бяха лобистки за узаконяване желанията на Фидосова и други подобни. Започнаха фаловете с кадровите назначения, някои без висше образование, което показваше липса на сериозен кадрови резерв. В услуга на задокеанските си покровители ГЕРБ игнорираха сериозни проекти в областта на енергетиката, туризма, автомобилостроенето. Започнаха и продължиха до падането им от власт показните рязания на ленти на магистрали.

За финансов министър беше наложено лице, чиято главна задача беше съсипване на дребния и средния бизнес. Безработицата достигна 400 000 души, десетки хиляди фирми се закриха, никакъв икономически растеж, никакво повишаване на заплати и особено на пенсии, като обикновеният пенсионер беше оставен на 150 лв., а някои инвалиди на около 100 лв.

Независимо от обещанията на Цветанов за борба с престъпността, на практика на много места службите бяха в сърдружие с нея, а битовата се засили неимоверно много, защото Бойко и сие въобще не им беше до простосмъртния българин. Техните грижи за бързо забогатяване доведоха до разбиване на държавността. Близо 4 млрд. лв. от резерва бяха похарчени за съмнителни начинания.

Тези факти водеха до забрава, до парвенюшка идилия, че ще продължи безметежното им престъпно поведение спрямо народа... Но тези политически лумпени забравиха нещо, че гладът ще изкара гражданите на улицата. За моя радост чашата на търпението преля, което доведе до свалянето им от власт от хората, борещи се за насъщния.

Независимо от някои услужливи социоложки, давали голяма преднина на ГЕРБ, на бял свят излязоха прочутите незаконни СРС-та, интервютата на Емил Димитров, Иван Петров, Мирослав Найденов, разкриващи извършвани престъпления, които са минимална част от айсберга от закононарушения на ГЕРБ, които неистово се стремят към нов мандат, без да имат дори минимална социално-икономическа програма. Главната цел на Бойко, Цецо и сие е да получат депутатски мандат, защото изпитват неистов страх от извършените престъпления спрямо българския народ.

Въпрос на време е да отидат в политическото небитие, както много техни предшественици, но и също да носят както морална, така и наказателна отговорност за престъпните си действия и геноцида над българския народ.

Ст.н.с. д-р Васил Хр. ВАСИЛЕВ

Настояще

Каква искам да бъде БСП

Като редови член на БСП искам да изразя своето мнение в левия вестник "Дума". БСП в близко бъдеще трябва със своето поведение, отношение и политика във всички области на обществения живот да покаже, че е основна политическа сила.

Обикновените трудови хора, пенсионерите и други обществени слоеве да почувстват отношението на БСП към темата за доходите, здравеопазването, пенсионната система, образованието, културата, към корените на българщината, държавността, изтичането на мозъци от страната, раждаемостта и др. Проблемите по тези въпроси са отишли далеч в отрицателно отношение и не трябва да си правим илюзии, че лесно могат да се върнат към изходна позиция. Ако хората почувстват положителното в политиката на БСП, повярват в нея, то те ще дадат доверие и време за нейната реализация.

БСП е призвана да обединява лявото пространство. Партиите и обществените организации от това пространство са неин естествен съюзник. Това, което сплотява тези партии, е много повече и по-съществено от онова, което ги разединява.

В условия на свободна пазарна икономика, на потребителско информационно общество, когато най-бедните слоеве търсят лявата идеология, голямо значение придобиват средствата за масова информация, защитаващи социалните ценности. Такова е вестник "Дума". Смятам, че полезно би било да има и телевизионен канал с подобно предназначение.

Създаване на условия за увереност в обществото и редовите членове на БСП, че нейните ръководни органи от всички нива работят в интерес на каузата, лежаща във фундамента на идеологическите основи на партията. Тези органи да превърнат цялата партия в активни агитатори и пропагандатори на мероприятията, провеждани от нея.

Тончо БЯЛКОВ

ЛЮТВИ МЕСТАН:

Моделът на управление на ГЕРБ е отречен

Време е за намирането на нова формула, която да включва интелектуалния потенциал на цялата нация, заяви лидерът на ДПС в интервю за БНТ

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Какво ще се случи след изборите? Какви са шансовете този парламент да състави правителство?

- След изборите трябва да се свърши онова, което всъщност поискаха българските граждани с вота си на 12 май. Ние сме длъжни да прочетем вярно този вот. Има няколко извода.

Първият е, че моделът на управление ГЕРБ е отречен. Фактът, че ГЕРБ изглеждат първа политическа сила, не променя тази оценка. Използвам може би леко странния израз "изглеждат първи" не само защото загубиха близо 600 хил. избиратели, а най-вече защото трябва да се направи един малко по-прецизен анализ на структурата на вота за ГЕРБ. На изборите през 2009 г. тази партия получи мощна, дори бих казал искрена подкрепа, защото българското общество беше в едно своеобразно опиянение от поредния свой месия, който ще реши вместо нас проблемите ни...

Вместо да пребори корупцията и престъпността, те просто бяха припознати в услуга на новата управляваща партия. Замразени бяха пенсиите за сметка на щедро раздадени бонуси за хората от централната изпълнителна власт, приближени на управляващата партия. Да не говорим за изграждането на еднопартийния модел на властта в своеобразен авторитарен модел.

ГЕРБ са първата партия след 1997 г., която реализира тотална чистка на всички кадри, назначени от предишни управляващи мнозинства. Става въпрос за висикообразовани кадри, които бяха заменени, включително и в бордовете на държавните дружества с принципал държавата, или в които държавата има дялово участие, с едни силовици с наименования на едни или други животни или с Калинки...

В конкретния случай победителят в изборите не е победителят, защото в лицето на ГЕРБ имаме тотално нелегитимен от гледна точка на възможността да се управлява страната политически субект. ГЕРБ са в тотална изолация, в заслужена изолация, и практически верният прочит на вота на българските граждани предполага да се търси формула за съставяне на правителство извън доскоро управлявалата партия.

Възможно ли е да се стигне до такава конфигурация, при положение, че съществува математически паритет в НС, че политическите сили имат изключително конфликтни наслоявания една срещу друга?

- Разбира се, че трябва да се намери изход от тази ситуация. Сега е време за надпартийни усилия, не е време нито за еднопартийни кабинети, нито за коалиционни съглашения. Сега е време за намирането на друга, нова формула за управление на страната, която да включва интелектуалния потенциал на цялата нация.

Ние избираме правителство на интелекта пред правителство на интуитивното начало. Първият мандат ще бъде полуген от ГЕРБ и най-вероятно пред нас отново ще бъде изправена корпулентната фигура на г-н Бойко Борисов като кандидат за министър-председател. Само че той вече има излъчването на човек от миналото, от политическото минало на България.

От другата страна има вече номинация за възможен премиер на експертно-политическо правителство на България в лицето на г-н Орешарски. Аз избирам интелекта пред интуицията. Избирам първото лице множествено число "ние", което е в устата на г-н Орешарски, а не "аз" - аз построих магистрали, аз ви направих детските градини, аз - метрото. Защото нито един министър-председател не прави това с бащините си пари. Избирам емоционалната хладност, рационото на г-н Орешарски пред изблиците на егото, защото България се нуждае от умни решения.

България се нуждае от управление на министър-председател интелектуалец, защото вече със закани, с емоционални усилия в името на националния интерес. Няма да се включим в каквато и да е коалиционна формула от традиционен тип. Имаме ясното съзнание, че еднопартийният кабинет ще има достатъчно кратък живот, както и класическата коалиция.

Вече имах възможност да заявя абсолютно категорично, за да разсея всякакви спекулации, че коалиция между ДПС и "Атака" в каквато и да е форма означава тотално изграждане на политиката. Нашият избирател има много солидна, много здрава ценностна система и абсолютно никой няма право да прави експерименти с душевността на избирателя си.

Неслучайно нямаме пред себе си кандидатурата на г-н Сергей Станишев за министър-председател. Доколкото ми е известно, г-н Пламен Орешарски не е член на БСП. Той е политик с много интересна биография, десен по своя генезис, но... и като министър на финансите доказа, че е експерт, който може да носи отговорност, без да се изхвърля, подчинявайки всички свои действия на една много ясна визия за управление на страната. Точно от това има нужда и българският бизнес - да има пред себе си уравновесен, емоционално хладен, ако щете, министър-председател, чийто действия ще бъдат предвидими. Бизнесът се нуждае от много ясни правила, нуждае се да бъде освободен от партийния рекет и мога да кажа, че предприемачеството има своето парламентарно представителство в лицето на ДПС. И съм сигурен, че ще има своя коректен партньор в лицето на един евентуален министър-председател, който ще се казва Пламен Орешарски.

> **Избирам интелекта на Орешарски пред интуицията на Борисов**

ни напъни няма да можем да изведем страната от тежката социално-икономическа криза. Има нужда да се възстанови и доверието в демократичните институции, не само в персоните.

С какво самочувствие ДПС би управлявало с БСП, при положение че не всички рани от времето на Тройната коалиция са затворени? Сериозна част от червения електорат дори не питае особено топли чувства към вашето движение.

- Съвършено естествено. И в ДПС има много силно настроение срещу БСП, не трябва да се гледа само едната посока на негативните настроения и точно тук е политическата зрялост да се положат надпартий-

На стр. 24

Мисия Брюксел

Защо Комисията не поздрави Борисов?

Георги ГОТЕВ

Зададох този въпрос на обедния брифинг вчера. Нормално е, когато в страна членка има избори, Барозу да поздрави победителя. Формално погледнато, изборите са спечелени от ГЕРБ на Бойко Борисов, когото Барозу познава добре. Но защо поздравления няма?

Говорителката Пиа Хансен в понеделник каза, че Комисията ще излезе със заявление, когато излязат официалните резултати. Те излязоха рано сутринта, но този път Пиа каза, че изявлението ще дойде, когато се състави правителство.

Отдавна забелязвам, че ледът се пука в Европейската комисия. Същата, която направи изключително много, за да крепи режима на Борисов. Нека спомена само, че му спести редовния доклад, който щеше да излезе малко преди несъстоялите се редовни избори.

Даже лозунгът на кампанията на Борисов "Имаме воля" е взет от обтекаемите доклади на Комисията по механизма за наблюдение и проверка, която по липса на напредък отбелязваше, че правителството на Борисов имало воля.

Защо България беше разтресена от скандал за подслушванията? Една от причините е, че при предишния скандал "Ало, Ваньо - Мишо Бирата" Комисията не реагира. А скандалът беше огромен, защото самият Борисов си призна, че записът, в който нарежда на шефа на митниците да не закача бизнесмен, е истински.

Широко затворените очи на комисията за безобразията в България до голяма степен се обясняват с ролята на еврокомисар Кристалина Георгиева. Известно ми е, че тя е сред най-популярните личности в България. Името ѝ в Брюксел също е много добро, гледа си ресора отлично. Но като политическо назначение на ГЕРБ тя пази като орлица да няма критика към Борисов нито в доклад, нито в устата на говорител.

Вивиан Рединг, която отговаря за основните свободи като заместник-председател на Комисията, направи опит да каже нещо критично за последния скандал с подслушванията, но българската ѝ говорителка тутакси ѝ поднесе лист какво трябва да каже, след което дойде да обясни, че Рединг не е казала това, което е казала. А тя каза, че "цял свят гледа скандала с подслушванията в България".

Така че ледът се пука. В Комисията разбират, че тези избори могат да ѝ нанесат най-страшния удар - да ѝ развалят лятната почивка. Пак България, индиректно, им развали рахата през август 2010 г., по време на кампанията на Саркози срещу ромите. Още не са се възстановили от удара, а сега се подготвя нов...

За Комисията най-голямата загадка е главният прокурор Сотир Цацаров. Назначаването му беше посрещнато с лошото предусещане, че ще забатачи още повече обвинението. Изведнъж обаче в негово лице Комисията вижда съюзник за изпълнението на основната цел на мониторинга. А тя е това срамно наблюдение да отпадне, защото България е станала нормална държава.

Комисията ще наблюдава с повишен интерес вота за свалянето на имунитета на Цветанов. Досега вървеше купуване на гласове, а в момента се пазаруват депутати. На теория е нормално и трите партии, минус ГЕРБ, тоест 143-ма депутати, да гласуват свалянето на имунитета му. Но ако обаче броят депутати, гласували за свалянето на имунитета, е по-малък, това би означавало, че купуването на депутати е опорочило парламента до степен, до която той няма да може да работи поради тотална липса на доверие.

Но ако 143-ма депутати, и дори повече, свалят имунитета на Цветанов, тогава БСП може да започне смело да работи за създаване на правителство на малцинството или програмно правителство, както го нарекат. Защото разследването на Цветанов от прокуратурата ще бъде пагубно не само за него лично, но за ГЕРБ.

Властта не е самоцел, но е добре парламентът да поработи колкото е необходимо, за да може ГЕРБ да се разпадне до степен, която ще го прати в историята. И тогава нека има предсрочни избори. И от Брюксел се вижда, че пълен мандат би бил нечестен спрямо повече от половината българи, които няма да бъдат представени в това Народно събрание.

И все пак - защо Барозу не поздрави Борисов? Може би защото докато се формира правителство, той и Цветанов ще са примерно на Бахамските острови. Заедно с други двама бабаити, с които си приличат - Братя Галеви.

Голямата ножица в цени и доходи у нас и навън

Общоевропейско правило е равнището на стоките и услугите да е съобразено с минималното възнаграждение

Доц. Йордан СЪЕВ, д-р по икономика

Когато бях в Испания, установих, че там минималната работна заплата е 800 евро. Една чисто нова лека кола "Сеат" може да се купи за 8000 евро, колкото са 10 минимални заплати. За потребен 1 квтч ток се заплаща 11 евроцента. Като направих сметката, се оказа, че с една минимална заплата могат да се потребят 7272 квтч. Един хляб струва 65 евроцента, което означава, че с минималната работна заплата може да се купят 1230 хляба. Килограм кренвирши струва 3,60 евро, поради което с 800 евро може да се купят 222 кг. Билетът за градски транспорт е 1,5 евро и ако цялата минимална работна заплата се изразходва за тази цел, могат да се направят 544 пътувания.

Направих сравнение с Германия. Там минималната заплата е 1200 евро. Като я преизчислих в покупателна способност спрямо цените, се оказа, че с нея за 10 месеца може да се купи лека кола "Фолксваген". А с едномесечна може да се заплатят 7314 квтч, да се купят 236 кг кренвирши, 1283 хляба, 558 билета за градски транспорт.

Подобно положение между минимални трудови доходи и цени съществува във всички страни от ЕС с изключение на Румъния. След това се заех да изчисля какво е съотношението у нас относно същите стоки и услуги. При минимална заплата от 310 лв. наскоро започналата да се произвежда българска лека кола, която струва 15 хил. лв., се равнява на 50 заплати. С българска минимална заплата може да се потребят 1550 квтч,

да се купят 293 хляба, 49 кг кренвирши

и 310 билета за градски транспорт. Оказва се, че разликата в покупателната способност е драстична - 5 пъти по отношение на възможноттта да се купи лека кола, пак толкова относно потреблението на ел. енергия, почти 6 пъти за хляба и кренвиршите. Само при заплащането на градския транспорт е сведена до 1,8.

Замислих се, консултирах се с колеги икономисти и журналисти от Испания, Германия и други страни. Посочих им това странно за мен обстоятелство, че в техните страни, въпреки различието в минималните трудови доходи, има изравнено съотношение между тях и цените на стоките и услугите. Оказа се, че колегите са неподготвени по въпроса и бяха доста изненадани от приведените от мен данни и най-вече сравнения. Организира се импровизирана среща в град Триест, на която след двудневни обсъждания се стигна до заключението, че аз съм открил непознат досега обективно и независимо действащ регулатор, който се базира на възможностите с минимален трудов доход да се поддържа нормално потребление, което осигурява задоволяването с най-необходими стоки и услуги. Същевременно и други колеги направиха проучвания и се оказа, че в Испания нискодоходното съсловие, което получава между 800 и 1000 евро на месец, е 27% от работещите, а в Германия тези със заплата от 1200 до 1500 евро са 29%. Но на тях всъщност се крепи близо 1/3 от пазара на стоки и услуги.

Но при тези цени и съотношение с доходите се осъществява и допълнително преразпределение на паричния поток. Испанска Каталуния - цялата средиземноморска ивица на юг от границата с Франция, е плътно застроена с хотели, ресторанти, увеселителни заведения. Те са с целогодишна заетост. От Германия, Холандия, Белгия, Англия и скандинавските страни идват платежоспособни туристи. С около 24% по-високите си доходи те заплащат стоки и услуги на по-ниски цени в Испания. Но благодарение на това поне в Каталуния няма безработица, а дори се търси работна ръка в ресторантите и хотелите, които, както вече споменахме, работят целогодишно с пълна заетост. За 800 евро работят стотици хиляди чужденци от Китай, Индия, Африка, Южна Америка, Централна и Източна Европа.

Но стигаме до съществения въпрос. Защо само у нас (и в Румъния) няма съответствие между минимални доходи и цени, което да ни доближава до стандарта в ЕС? При това сравненията, които направихме, са при положение, че минималната заплата в Испания и в други страни не се облага и тя е нетен доход, а у нас - брутен, поради което българската минимална заплата е с още по-ниска покупателна възможност.

Следва да се въведе общоевропейското правило, че минималният доход е определящ за средното ценово равнище. При това положение има главно два варианта. Първият е

минималната заплата у нас да се вдигне на поне 800 лв.

което обаче при сега съществуващите условия е невъзможно. Според най-оптимистичните прогнози това може да стане не по-рано от 2020-2022 г. Остава вторият вариант - цените на стоките и услугите да се приведат към минималните трудови доходи, което също е изключително сложно и поради това много малко възможно. Такава политика се провеждаше през 1954-1955 г. от Вълко Червенков, когато сиренето поевтиня до днешни 80 ст. за килограм.

Но това е минало, а ако се върнем към настоящето, когато минималната заплата е 310 лв., стремежът трябва да бъде приближаването на европейското правило - въз основа на нея да се формират цените на основни стоки и услуги. В това отношение има няколко необходими стъпки. Първо, минималният доход трябва да се признае за необлагаем, като по този начин от брутен стане нетен. Но дори на тази база най-евтината нова лека кола трябва да струва 3100 лв., 1 квтч - 2 ст., 1 хляб - 12 ст., 1 кг кренвирши - 40 ст. Така ще се достигне до същото съотношение между минимални доходи и цени с това в ЕС.

Когато заплатите у нас се увеличат двойно, два пъти ще поскъпнат и стоките и услугите, а после съответно тройно, четворно и т.н. Нали част от девиза на ЕС е "Равни във възможностите". Това ни беше надеждата, когато ни приемаха в общността. Засега обаче тя остава все още химерна, а кога реално ще се осъществи, не е известно.

Моделът на управление на ГЕРБ е отречен

От стр. 23

ДПС получи много солидна подкрепа от над 400 хил. избиратели, които издържаха на изключително силен натиск както вътре в страната, така и отвън. Аз не просто благодаря за този вот, изразявам своето възхищение от стоицизма на нашите избиратели, за които ценностите се оказаха по-силни от страха, който им се внушаваше през последните 4 години.

☐ *Кое победи в тези избори? Казвате, че ГЕРБ само изглежда победител в тези избори. Да не би вие да имате самочувствието, че победихте в тези избори?*

- Не, ДПС издържа на най-тежкото си изпитание. Това са първите избори, на които се явяваме като опозиция. Това са избори, в които ДПС отстояваше и своята идентичност на светска, неетническа, национална партия с европейска легитимация. Аз съм изключително доволен от резултата и може би вие сте най-подходящият събеседник, с който трябва да се сподели, че има един много важен резултат за ДПС...

☐ *Защо да съм...*

- ... Че тези 36, евентуални 37 мандата, не са продукт на автобусите, ще го потвърдите ли, бяхте в Кърджали?

☐ *Да, категорично да. Със сигурност.*

- Благодаря ви. Нашите зрители вече чуват, че има български журналист, който потвърждава, че на парламентарни избори 2013 г. ДПС получи своето парламентарно представителство без автобусите от Р Турция. Надявам се, че вече сме погребали мита за автобусите. Убеден съм, че съвсем скоро ще погребем още един мит за ДПС като за някаква пособена, затворена етническа партия. Заявявам, това е най-отворената партия. Ще се види от състава и на парламентарната ни група. Това не означава, че ще правим отстъп от своя неотменим приоритет да отстояваме правата и свободите на всички български граждани, в т.ч. и техните етнокултурни права. Без това е немислима и самата демокрация.

☐ *Отворихте темата за Кърджали. ДПС загуби там два мандата на тези избори, нещо, което не се е случвало досега...*

- Искам искрено да ви благодаря за този въпрос. А какво ще кажете например, ако застъпя тезата, че ДПС направи грандиозен пробив, като взе 3 мандата в столицата? Чудесно звучи, нали.

☐ *Абсолютно сте прав, да.*

- И двете тези са еднакво верни, и недотам верни. Всичко е продукт на новата методика за разпределение на мандатите. Вече бях изразил резерви към новата методика за разпределение на мандатите, защото тя разширява географията на парламентарното представителство на партиите. Системата Д'Онт и предишното разпределение на мандатите поощряваха най-силните райони на партиите, а такъв безспорно е Кърджали за ДПС, което правеше възможно с 53 000 гласа да реализираме 5 от 5 мандата в Кърджали. Г-н Стефан Данаилов например с цели 18 000 не можа да реализира нито един мандат. Сега новата методика взима от силните райони на партиите и прехвърля преходните остатъци в други избирателни райони. В резултат ние имаме страхотно разширение на географията си. За първи път имаме мандат във Враца, само че той е реален, зад този мандат стоят близо 9000 гласа, това наистина е реално разширение на партията. Но ще ви изненадам, ако ви кажа, че имаме мандат и във Видин. Само че зад този мандат стоят 474 гласа. Да ви попитам, ние пробихме ли бастиона на червените във Видин?

☐ *Формално погледнато, да.*

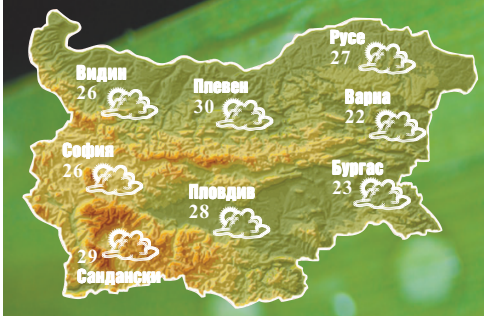
- Ако това е вярно..., и те са пробили бастиона на ДПС в Кърджали. Освен това зад трите ни мандата в София стоят общо 5000-6000 гласа. Така че трябва да бъдем малко по-предпазливи в оценките си кой, къде, какво е пробил.

☐ *Преди още да започне работа този парламент, в този момент какво ви се струва по-вероятно - скорошни предсрочни избори, много спешни, или ново правителство?*

- Бих искал да кажа какво трябва да се случи. Бързо съставяне на отговорно правителство, защото най-лошият сценарий за България е да се върви към още едни избори. Колкото и трудна да изглежда задачата за съставяне на стабилно правителство, ние ще се справим с тази задача. Длъжни сме.

Със съкращения

ВРЕМЕТО

Времето ще продължи да се затопля. В сутрешните часове все още ще е слънчево. Преди обяд от югозапад облачността ще започне да се увеличава, предимно средна и висока. По-късно през деня главно в западната част от страната на места краткотрайно ще превали. Вятърът в повечето места ще е слаб, в най-източните райони от юг, югоизток - до умерен. Максималните температури ще са между 25 и 30 градуса, в София - 26 градуса.

Изгледи за

17 максимални **23°/30°**

18 максимални **23°/32°**

В петък отново ще остане облачно време, но температурите ще продължат да се увеличават. Максималните ще достигнат до 30 градуса, а минималните - до 14 градуса. В събота температурите ще се задържат почти същите, отново ще остане облачно. Вятърът ще утихне.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор **Юрий Борисов**
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.10 Денят започва в библиотеката
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо: Зелената линейка
11.00 Денят отблизо с Мария
11.30 Бързо, лесно, вкусно
12.00 По света и у нас
12.35 Малки истории
13.00 Апартаментът с Марта Вачкова /токшоу/
14.00 Сен Тропе - /281 епизод/
15.10 Конър под прикритие - тв филм /33 епизод/
15.50 Частен случай- публицистична рубрика с водещи Владо Береану и Мая Димитрова
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Ретро следобед: „Мелодия на годината 1983“
17.05 Дързост и красота - тв филм /3164 епизод/
17.30 Още от деня - информационно-коментарен блок с водещи Милена Цветанска, Поли Златарева и Даниел Чипев
18.00 По света и у нас
18.10 Зелена светлина
18.15 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.30 Още от деня - информационно предаване
18.55 Страх да обичаш - тв филм /11 епизод/
19.55 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Неделите - /9 епизод/
22.00 Песенен конкурс „Евровизия 2013“ - втора полуфинална вечер, пряко предаване от Малмьо /Швеция/ - с участието на България
00.00 Мотоспорт екстра
00.30 Ретро следобед: „Мелодия на годината 1983“/п/
01.15 Апартаментът с Марта Вачкова /токшоу/п/

bTV

05.00 „Кухнята на Звездев“ /п./
05.30 „Престъпления и страсти“ /п./ - сериал, еп. 44
06.30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Преди обед“ - дневно токшоу
11.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Диво сърце“ - сериал, еп. 54
15.00 Призракът на Елена“ - сериал, еп. 76
16.00 „Престъпления и страсти“ - сериал, еп. 45
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещи Цветанка Ризова и Димитър Цонев
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Революция Z“ - сериал, с. 2, еп. 11
21.00 „Магаданс предизвикателството“ - танцувално шоу
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Без пукната пара“ - сериал, еп. 23
00.00 „Извън играта“ - сериал, с. 3, еп. 15
00.50 „В дълбоки води“ - сериал, еп. 3

NOVA TELEVISION

05.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ /п/
06.00 „Господари на ефира“ - забавно предаване /п/
06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 „Любов и наказание“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Цената на славата“ - сериен филм
15.00 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 10 сезон
16.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
17.00 „Черешката на тортата: Ти си звездата“ - тв шоу
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Пълна лудница“ - комедийно тв шоу
21.00 „Етажна собственост“ - сериен филм, 4 сезон
22.00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
22.30 „От местопрестъплението“ - сериен филм, 13 сезон
23.30 Новините на Нова
23.45 „Рокфелер плаза 30“ - сериен филм, 4 сезон
00.45 „Сделка или не“ - телевизионна игра /п/
01.45 „Черешката на тортата: Ти си звездата“ - тв шоу /п/

БНТ 1

05.00 Новини
05.05 „Добро утро“
08.00 Новини
08.15 „Добро утро“
09.00 „Контролна покупка“
09.30 „Живей здравословно“
10.25 „Да разбереш. Да простиш“
11.00 Новини
11.15 „Модна присъда“
12.10 Сериал: „Търговски център“
13.00 Още новини
13.20 „Време за обяд!“
14.00 Новини
14.20 Сериал: „Търговски център“
15.15 „Докато още не е късно“
16.05 „Искам развод“
17.00 Вечерни новини
17.40 „Да разбереш. Да простиш“
18.10 „Хайде да се оженим“
19.05 „Нека говорят“
20.00 Време
20.30 Сериал: „Красавицата“
22.45 „Следата“
23.25 „Политика“
00.20 Нощни новини
00.35 „Хайде да се оженим“
01.25 „Искам развод“
02.15 „Народна медицина“
03.10 Сериал: „Търговски център“
04.00 Новини
04.05 „Модна присъда“

ОВЕН

Запазете присъствие на духа и не се оставяйте да ви владеят емоциите. Срочността на делата ви изисква това.

21 март - 20 април

ТЕЛЕЦ

С подкрепата на човек от обкръжението ви по-добре ще разберете същността на предстоящите промени.

21 април - 21 май

БЛИЗНАЦИ

Ще жънете успехи, ако днес ви предстоят изпити и други лични изяви. Ще впечатлявате с високата си подготвеност.

22 май - 21 юни

РАК

Ако изпитате затруднения в работата си, не се притеснявайте да потърсите подкрепа. Новини ще зарадват други от вас.

22 юни - 23 юли

ЛЪВ

Денят ви ще е натоварен с много задачи. В плановете ви влизат и идеи, които обмисляте в последно време.

23 юли - 23 август

ДЕВА

Ще се насочите към решаване на въпроси, свързани с бизнеса. Разумни и предвидливи, няма да прибързвате в решенията си.

24 август - 23 септември

ВЕЗНИ

Не злоупотребявайте с власт, ако се изкушите, ще съжалявате. Запазете доброто си име и покажете щедрост на характера си.

24 септември - 23 октомври

СКОРПИОН

Уверени и далновидни сте. Ще подхождате прагматично, като насочвате чуждите решения в своя полза.

24 октомври - 22 ноември

СТРЕЛЕЦ

Без особено желание ще се отнесете към работата си, но така е от доста време. Причините са различни при всеки.

23 ноември - 21 декември

КОЗИРОГ

Ще преодолеете всичко, което ви пречи. Застъпничеството ви за някого ще ви постави в неблагоприятна ситуация.

22 декември - 20 януари

ВОДОЛЕЙ

Имайки професионално отношение към проблемите, създавате добро впечатление за себе си и това ви кара да се стараете.

21 януари - 19 февруари

РИБИ

Новото ви привлича и като хора на прогреса ще се стремите да го приложите на практика. Обстоятелствата са благоприятни.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 16 МАЙ 2013

Очаквайте

РИСУНКИ И ЖИВОПИС НА СТОЯН СОТИРОВ В СТОЛИЧНА ГАЛЕРИЯ

Нощта на музеите предизвиква ентусиасти

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Европейската нощ на музеите предлага безплатен достъп до експозиции и сценични изпълнения

"Нощ на музеите и галериите" ще се състои традиционно и тази година на 18 май в София и по-големите градове. В инициативата се включват регионалните музеи, галерии и културни институции в София, Пловдив, Варна, Смолян, Пазарджик, Стара Загора, Кюстендил, Чипровци, Русе, Плевен, Сливен, Благоевград, Монтана, Перник, Троян. Събитието се организира от Френския културен институт в България и Министерството на културата с партньорството на фондация "EasyArt".

За втора поредна година Vivacom е основен партньор на Европейската нощ на музеите, която предлага безплатен достъп до над 30 постоянни и временни изложби и различни музикални и сценични изпълнения. Най-активните участници, които са посетили поне 20 от местата в програмата, ще получат специална награда - USB. За целта е необходимо да съберат печати на специалната карта на Нощта на музеите, която може да бъде изтеглена онлайн от сайта на Vivacom или да се вземе на хартия в Телефонната палата, научи ДУМА от Ралица Захариева.

Проявата в столицата започва официално в 18 ч. и ще продължи до 00.00 ч. Софийската градска художествена галерия отваря врати в 10 до 1 ч. с изложбите - Другото око: "Горгони в депото или Апокалипсис сега"; "Послания от светлина"; "Арени - един живот между много малките пластики и живописта" по повод 90 г. от рождението на Пенко Бончев. От 18 ч. е началото на концерта на камерен ансамбъл "Софийски солисти". Програмата ще продължи с "Еньовден" - мултимедиен пърформанс, и "Фотография за всички" - улична работилница за фотография, съобщи Петър Димов, пиар на СГХГ.

Националният музей на българското изобразително изкуство, пл. "Княз Александър I" 1, предлага от 19 до 00.00 ч. ретроспективна изложба на Георги Баев, непознати творби на Ярослав Вешин, както и документални филми. От 20 ч. започва танцовият спектакъл на студио "Vaya" с хореографка Ваня Рошкова. Следва камерна музика: Пенка Петкова (виолончело) и Силвия Стоянова (пиано).

Институтът за етнология и фолклористика с етнографски музей при БАН участва в Нощта с изложбите "120 години Народен музей", "Записани в книгата на живота". Блажно наддумване с участието на Николай Кенаров и Илия Атанасов е с начален час 19. Националният археологически институт с музей включва в програмата си прожекция на филма "Късноантична Сердика - опит за тримерна възстановка", древноримска кухня и рецепти и изложба "Коприна и сребро".

Изложбата "Измерения на храбростта" може да се види в Националния военноисторически музей. От 19 до 20 ч. гвардейският представителен духов оркестър ще изпълни концерт.

Съюзът на българските художници също отваря врати за Нощта на музеите и галериите на 18 май. От 20 ч. на втория етаж в галерията на СБХ на улица "Шипка" 6 започва хепънинг, който ще представи финалните проекти от уъркшопа "Окупирай себе си". Темата за освобождаването ще бъде интерпретирана като постмодерна опера с участието на някои от най-интересните експериментатори и нойз музиканти, видео артисти и художници визионери.

В "Нощ на музеите" от 19 до 23 ч. галерия "Sariev Contemporary", Пловдив, ще представи изложбата "Half-Life" на Стефан Николаев. Тя предлага нови произведения и знакови за творчеството му творби.

Награди ще получат най-активните участници в европейската инициатива

Животът като кабаре представя „Сентиментал Суингърс"

Вера, Деси и Рони ще преобразят "София лайв клуб" на 18 май в истинско кабаре. Това са трите очарователни дами от "Сентиментал Суингърс", които върнат по следите на кабарето и неговите златни години. Вера, Деси и Рони ще празнуват рождения ден на "София лайв клуб" с вълнуващ спектакъл, заедно с техните вдъхновители от "Михаил Йосифов секстет". Началото е в 22.30 ч.

Сценографията е на Ева Вентова. Организаторите предупреждават, че ще има само 50 седящи места, за всички останали - голямо пространство за танци. Конферансието - актьорът Данаил Обретенов, ще ви отведе назад във времето на бурлеск-спектаклите, с екстравагантните си превъплъщения. Той ще бъде гид в музикалното пътешествие, а специалната хореография е в ръцете на Ани Тодорова-Дамова.

Препоръчителният дрескод е от 20-те и 30-те г. на XX век. Всеки, който желае да завърши своя стайлинг подобаващо, е поканен в 20.30 ч. в клуба. Тогава се отварят вратите на кабаретния будоар, където фризьори, водени от коафьорката Десислава Гроздева, ще подарят на желаещите ретро прическа, стилизирана с висок клас професионална козметика за коса.

Билетите за шоуто са 12 лв. (на предварителна продажба от касите на Евентим или онлайн на Eventim.bg); 15 лв. на място преди спектакъла и 50 лв. седящи места, научи ДУМА от Весела Венчева.

„Йоцов кларинет секстет" гостува в Първо студио на БНР

От най-големите композитори в класическата музика, до най-големите имена в поп музиката, през популярни игриви мелодии, зареждащи с настроение. Всичко това ще ви поднесат музикантите от "Йоцов кларинет секстет" и неговият основател Борислав Йоцов, чийто неподправен стил и умение да омайва слушателя, ще плени сетивата на 20 май от 19.30 ч. в Първо студио на БНР. Входът е свободен.

Създаден преди малко повече от година, секстетът бързо набира скорост и се превръща в една от най-предпочитаните инструментални формации в страната. "Виновник" за това е Боби Йоцов. Световнопризнатият кларинетист кани свои талантливи студенти и към този момент в "Йоцов кларинет секстет" свирят - Цветелина Найденова, Фарадж Акбаров, Мартин Котрулев, Венелин Пиперов и Явор Гайдов. Именно Боби Йоцов е неизменният шести, който сплотява и вдъхновява групата, научи ДУМА от Елена Грибнева.

Нов спектакъл на Явор Гърдев с премиера в Младежкия театър

Младежкият театър "Николай Бинев" и продуцентска къща "Bright Light Entertainment" представят своя първи съвместен театрален проект с режисьор Явор Гърдев и автор Итън Коен - "Почти представление".

Три едноактни сатирични текста са обединени в спектакъла "Почти представление". Авторът им е едната половина от звездното дуо братя Коен - Итън Коен, носител на четири "Оскара".

Премиерата на "Почти представление" ще бъде на 18, 19, 29 и 30 май на голямата сцена на Младежкия театър. Продуцентът на проекта Асения Стайкова, заедно с режисьора Явор Гърдев са поканили артистите Георги Стайков, Михаил Билалов, Анастасия Лютова, Иван Несторов, Станка Калчева, Искра Донова и младите Николай Йовин, Юлиян Петров, Елена Телбис, както и децата Виктория Лакова и Мартин Лаков. Сценографията и проекта за плакат са на Чавдар Гюзелев, костюмографията и светлинния дизайн на Даниела Олег Ляхова, музиката и фотографията на Калин Николов.

В трите текста на Итън Коен, които се поставят за първи път в България, темата е адът на земята и след това. В "Чакане" мъж се изправя срещу несигурно бъдеще на несигурно място, което прилича на обикновена чакалня за рая или ада. В "Четири пейки" се сблъскваме със срещата между добронамерен тексасец и англичанин от тайните служби. В "Дебат" нетърпящият възражения старозаветен Бог обижда новия Бог на любовта. Всички обрати и промени на гледната точка - в това дори се включват и зрителите - водят до конфликти, които са не помалко смешни от първоначалния дебат. Спектакълът не се препоръчва за деца под 16 г., съобщават от театъра.

кратки

Седмица на отворените врати в библиотека „Гео Милев"

Регионалната библиотека "Гео Милев" в Монтана обяви седмица на отворените врати, съобщи директорката ѝ Анелия Иванова. Деца и възрастни могат да разгледат залите с книги, читалните, детския отдел и да използват целия фонд безплатно. Всеки, който пожелае да стане читател на библиотеката, получава абонаментна карта без такса. Той ще може да ползва услугите и до края на годината. Библиотеката притежава най-големия книжен фонд в областта - над 200 000 тома. В отдел "Изкуство" се предлагат ноти, картини, грамофонни плочи, аудио и видеокасети, компактдискове. Библиотеката предлага и услуги с компютри и музикална техника, съобщи БТА.

Музикални празници „Златната Диана" в Ямбол

Започнаха ежегодните музикални празници "Златната Диана" в Ямбол. Проявата бе открита с концерт на домакините - камерният ансамбъл "Дианополис" с диригент Илиана Илиева. Изпълнени бяха произведения на Пучини, Верди, Бизе, Моцарт, Сен-санс и Дворжак с участието на певците Цветомира Гицова, Таня Иванова, Даниела Дякова, Георги Динев. Държавната опера в Стара Загора представя на ямболска сцена мюзикъла "Здравейте, аз съм ваш`та леля" от Оскар Фелцман. Музикалните празници ще завършат с джаз концерт на Васил Петров и Ангел Заберски-син в художествената галерия "Жорж Папазов".

Хит на Георги Христов в ефир след 20 години

След 20 години забрана песента "Не съжалявайте" на Георги Христов се появява в нова версия, съобщи за ДУМА Габриела Руменова, пиар на звездата. Композицията е една от първите авторски песни на певеца. През 1992 г. тя се състезава в предпоследното издание на песенния конкурс "Мелодия на годината", излъчван по БНТ. Избрана е от българската публика за "Мелодия на годината`92", но авторите на текста и аранжимента забраняват излъчването ѝ в ефир. Две десетилетия покъсно Георги Христов и авторът на текста Петър Москов си стиснаха ръцете, а Светослав Заров направи новия ѝ аранжимент. Новата версия на "Не съжалявайте" е включена в най-новия албум на певеца "Златни балади". Христов се готви за голям концерт в рамките на Празниците в долината на розите и тракийските царе`2013 в Казанлък. Междувременно мениджърите на певеца организират летните му концерти във Варна и Бургас.

Мария Венцеславова в ролята на Тоска

Мария Венцеславова - глас и красота

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Мария Венцеславова беше сред големите сопрани в съвременния български оперен театър. Мащабен глас, безспорна музикалност, интелигентност, красавица на сцената, артистка с присъствие и самочувствие на истинска примадона, с излъчване, с качества, каквито рядко се срещат днес. Мисля, че големият й формат бе за големите сцени и преди всичко за Вагнер. Но съдбата я свърза трайно с Русенската опера, на която тя даде младостта и таланта си.

Родена е на 6 юни 1943 г. под знака на неспокойните и интелигентни Близнаци, в Перник, но израства в София. Завършва Консерваторията. През 1967-а Мария е вече солистка на Русенската опера. Започва веднага с най-трудните роли - Тоска, Лиза от "Дама Пика" на Чайковски, Дездемона в "Отело", Сента в "Летящият холандец", Аида. Тя винаги се е хвърляла в най-дълбоките води. Покъсно ще дойдат Елизабет от "Дон Карлос", Леонора от "Трубадур", Амелия Грималди от "Симон Боканегра", Амелия от "Бал с маски". Първите й сезони са безкраен низ от сполуки. Още в самото начало стана национално известна. В края на 60-те и началото на 70-те Венцеславова работи интензивно, натрупа солиден оперен и концертен репертоар, подготвя се за участие в авторитетни конкурси у нас и в чужбина.

Спомням си добре нейната Тоска от 1971 г. - млада, красива, необуздана, любяща. Тя просто завладяваше публиката със стихийния си гласов темперамент, с красивата си външност, с изразителното си лице. Мисля, че по онова време в България нямаше друга толкова красива, гласовита и темпераментна драматична - просто родена за ролята на примадоната Тоска.

Второто й голямо постижение през началото на 70-те бе Амелия-Мария от "Симон Боканегра". За тази рядко изпълнявана Вердиева опера в Русе имаше четири пълноценни състава солисти. Ролята бе доста трудна вокално, но тя я изпълни уверено и бе наградена от Съюза на музикалните дейци в България.

Поредицата й Вердиеви героини през 60-те и 70-те г. бе впечатляваща - Аида, Елизабет, Леонора, Амелия от "Бал с маски", Амелия-Мария. И може да се съжалява, че по онова време в театъра не се поставиха "Силата на съдбата", "Набуко" и "Сицилиански вечерни" на същия автор именно с Мария. Но се игра шедьовърът му "Макбет". И това се оказа връх в кариерата на примата. Заедно със съпруга си Анастас Анастасов Мария Венцеславова направи разтърсващ с драматизма си дует.

В края на 70-те и началото на 80-те г. Мария направи роли от различни стилове и достигна още два върха в кариерата си - Мария Десислава от едноименната опера, написана за нея (по моя идея) от големия оперен автор Парашкев Хаджиев и поставена първо в Русе през 1978 г. от режисьора Аврам Георгиев и диригента Ромео Райчев. В ролята на Иван Шишман бе Анастас Анастасов. "Олицетворение на вековно предание, символ на българката - горда хубавица, нравствена и умна!" Това написа за нея Розалия Бикс. И другият й голям успех - Царица Мария в мащабната суперпродукция на "Цар Калоян" в Стара Загора. Роля, за която бе наградена и която записа студийно за "Балкантон". Мощно, матирано звучене, пределно драматично и експресивно. Ролята бе свръхтрудна и може би не се отрази благоприятно върху гласа й...

Не бива да пропусна и единствената й Вагнерова роля - Сента от "Летящият холандец" от 1969 г. Сента показа мащаба й като изпълнителка на Вагнер. Мощният й издържлив и пробивен драматичен сопран, одухотворената й сценична външност определиха успеха на образа. Преди беше спечелила Вагнеровата награда на конкурса "Франсиско Виняс" в Барселона и можеше да направи кариера на Запад именно в този репертоар, за който никога няма достатъчно добри гласове. Но Венцеславова предпочете да се върне в България и в Русе, от което спечели Русенската опера, не толкова самата тя.

Музикални конкурси на фондация „Св. Георги Победоносец"

Петра ТАШЕВА

През 1996 г. двама български лекари, които живеят и работят в Балтимор, САЩ, основават фондация "Св. Георги Победоносец". Те са семейство Лазарови - Христина и Георги, скътали в душите си обич към България, към всичко българско и най-вече към незабравимата ни характерна фолклорна музика. Фондацията започва благородната си дейност с парични и материални помощи към детски домове, с внасяне на лекарства, апаратура, с подпомагане на български таланти, с даване на стипендии, с издигането на скулптурни фигури на бележити личности. Така се "преобразява" Пловдив - роднят град на Лазарови, с емблематичните скулптури на известните пловдивчани Цанко Лавренов, Сашо Сладура, отец Камен Вичев и "чешита" Мильо - всички изваяни от талантливите ръце на пловдивския скулптор Данко Данков. Силно въздействащата скулптурна композиция "Християнско смирение и помирение", разположена в гробищния парк на Пловдив, е посветена на починалата съпруга на Лазаров, на близките му и на многото невинно загинали българи. Вече 17 години д-р Лазаров развива широка дарителска дейност, заради която през 2012-а Министерството на културата го удостои с награда, а пловдивската община го провъзгласи за почетен гражданин.

Освен че е известен в света хирург на ръката, д-р Лазаров е още кларинетист и запален меломан. Влюбен е в неравноделните ни фолклорни ритми, които Барток нарече български. Вече 13 години той организира конкурси за нова българска музика с емблематичния такт 7/8. Тази година ще се проведат две изяви - Тринадесети международен конкурс за композиране на симфонично произведение в 7/8 в София и Четвърти национален конкурс за солови вокални и инструменталнии произведения на фолклорна основа "Нова българска музика в "7/8" - Чепеларе, 2013".

Темата на конкурса за композитори за нова симфонична българска музика е "Рапсодия в 7/8". Право на участие имат композитори от всички националности без възрастова граница. Конкурсът е явен, а творбите трябва да са нови, неизпълнявани досега, макар и частично. Могат да участват и автори, номинирани през предишните конкурси. Всеки участник има право да представи само по една творба с времетраене не по-голямо от 20 минути. Подробните творчески изисквания и срокове може да бъдат получени от Нов симфоничен оркестър, организатор на конкурса, на адрес: София 1463, пл. "България" 1 - НДК, етаж 13, НСО - "За конкурса 7/8".

Финалистите ще бъдат класирани от професионално жури в състав - Георги Арнаудов, композитор - председател, Стилиян Киров - САЩ, диригент, и Лора Чекоратова - САЩ, пианистка. Жури, съставено от слушатели, също ще оценява творбите. Наградният фонд е 10 000 щ.д., като ще бъде разпределен така: първа награда - 5000 щ.д., втора - 3000 щ.д., трета - 1000 щ.д., и поощрителна - 500 щ.д. До 15 август трябва да бъдат представени копията от партитурата и звуковия запис на кандидатстващите за конкурса произведения.

Утвърдена традиция и популярност има и Националният конкурс за авторски, вокални и инструментални творби на фолклорна основа. За първи път той се провежда през 2007 г. в Чепеларе със спонсорството на д-р Лазаров и съдействието и организацията на общината на високопланинския живописен град. Конкурсът ще се състои за четвърти път и ще бъде явен. Ще се проведе в два кръга. Първо ще бъдат разгледани и селекционирани постъпилите творби от професионално жури с председател Георги Андреев. Вторият кръг е заключителен концерт на допуснатите произведения в читалището в Чепеларе. Победителите ще бъдат излъчени чрез гласуване на публиката в салона. Участници могат да бъдат композитори и изпълнители - професионалисти или любители. Конкурсът е национален по значение, но не и по националност на кандидатите. Право на участие имат и автори от други страни. Творбите трябва да са нови! Това не е надпяване.

Две са направленията на конкурса: първо - за композиране на солова инструментална пиеса или инструментално произведение за камерен състав от не повече от 5-7 български народни инструменти. Допуска се участието на виола, виолончело, контрабас и ударни инструменти. Второ - солова вокална творба на фолклорна основа и песенна композиция със или без музикален съпровод. Тя може да е дует, трио или за камерен състав от не повече от 5-7 солисти. Участниците осигуряват сами изпълнителите, но могат да привлекат и артисти от Националния ансамбъл "Филип Кутев". Не по-късно от 01.09. авторите трябва да са изпратили партитурите и записите си в Чепеларе. Крайното класиране ще се определи на заключителния концерт-конкурс на 25 октомври в Народното читалище "Родопска искра".

Наградният фонд е 10 000 лв. и ще бъде разпределен в две категории. За солова инструментална творба и инструментално произведение за камерен състав: първа награда - 3000 лв., втора - 1500 лв., трета - 500 лв. Наградите за солова вокална творба и за песенна композиция за камерен състав: първа награда - 3000 лв., втора - 1500 лв. и трета - 500 лв. Подробности за участие в IV национален конкурс за музикални творби на фолклорна основа може да намерите в сайта www.chepelare.org.

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Измина 1 тъжна година без скъпата ни всеотдайна съпруга, майка и баба

ЗОРКА КРЪСТЕВА ПАЛУКОВА

1926-2012

Вие, които я знаете, спомнете си за нея!

От семейството

СКРЪБНА ВЕСТ

С дълбока скръб съобщаваме, че на 12.05.2013 г. ПОЧИНА

ПЕТКО ХРИСТОВ БОЗАРОВ

на 93 г.

Ритуалът ще се извърши на 17.05.2013 г. от 14.00 часа в ритуалната зала на Централните софийски гробища.

От семейството

www.duma.bg

АРТИСТИЧНО ЧЕТЕНЕ НА ПРИКАЗКИ ЗА ДЕЦА С ВХОД СВОБОДЕН

90 души с добри сърца дариха косите си

Каузата на асоциацията „Промени живота си сега” подкрепиха доста хора безвъзмездно да предоставят лекарства и пари

Альона НЕЙКОВА

Близо 90 човека от цялата страна се включиха през изминалата година в кампанията “Дари коса - подари перука!”. Доста хора също така предоставиха безвъзмездно лекарства, специализирана козметика, пари и др. 20 онкоболни получиха перука, благодарение на добрите сърца, отзовали се на инициативата на Асоциацията за превенция на рака “Промени живота си сега” с учредител Вили Боршукова. И понеже една от основните дейности на организацията е свързана с насочването към профилактични прегледи и превенция, до момента са направени над 160 мамографии и колоноскопии. По този начин са предотвратени 25 случая на развитие на рак на дебелото черво.

През годината имаше и няколко значими събития, в които дейността на асоциацията бе подкрепена от обикновени хора и светски личности. Ревю с новите тенденции в прическите с организатор салони “Магама” и “Алцина България” се проведе през ноември 2012 г. Гостите на събитието имаха възможност да се присъединят към благотворителната кауза на организацията на Вили Боршукова за дарява-

Снимка МАГАМА

Тя дари коса!

не на коса за онкоболни. На благотворителния търг бяха продадени 3 перуки и два комплекта картини от “Irini`s home collections”. На специално обособени места можеха да се купят и предмети на изкуството, както и други оригинални вещи.

Благодарение на интереса на медиите и тяхното отразяване на дейността на “Промени живота си сега”, интересът и желанието за помощ се засили и много хора дариха косите си в името на каузата, уточниха за ДУМА от Консултантска къща “От игла до конец”. Асоциацията “Промени живота си сега” ще продължава да работи и занапред, като всеки има възможност да помогне чрез даряване на средства за лечение, популяризиране провеждането на редовни профилактични прегледи, както и с част от естествената си коса.

За съжаление, почти няма българско семейство, което директно или индиректно да не е пострадало или да не е засегнато от онкологични болести. Много хора имат нужда в това състояние не само от финансова, но и от морална помощ. И каузи като “Дари коса - подари перука!” са значима част от нея.

Повече актуална информация и снимки са публикувани на www.facebook.com/asociacia.promenijivotasisega.

Вицове

Лъжица и вилица си говорят:
- Харесва ли ти новият ни нож?
- Лъскав е, но е забележително тъп...

АЛБЕНА СТАВРЕВА, актриса
Проф. ВЛАДИСЛАВ ИКОНОМОВ, сценарист и режисьор
ГРИГОР ДИМИТРОВ, тенисист
ДАНИ МИЛЕВ, композитор
Проф. ДИМИТЪР ДЖЕРОВ, хирург ортопед
ЕРТАН КАРА, икономист
ИВЕЛИН НИКОЛОВ, член на НС на БСП
СТАНИСЛАВ ЯНЕВСКИ, актьор

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

16

Св. преподобни Теодор Освещени (IV). Св. преподобни отци, избити в манастира “Св. Сава”

Теодор е наричан още Освещен, защото единствен в целия манастир имал свещенически сан, бил един от любимите ученици на Пахомий Велики. От ранни години горял от любов към Бога и 14-годишен дошъл в Тавена, желаейки да служи на Господа. Великият подвижник преподобни Пахомий го приел, като видял в него истински призван към монашески живот. И момъкът, укрепен от Божията благодат, с радост понасял всякакви трудове и лишения и от ден на ден преуспявал по пътя на светостта. По-късно - след смъртта на свети Пахомий - Теодор станал игумен на Тавена и другите му обители. Починал около 360 г.

Свалиха скандалния клип на Дейвид Бауи

Новият клип на Дейвид Бауи скандализира интернет пространството, заради което бе свален отвсякъде, с изключение на YouTube, където може да се види само от регистрирани потребители.

“На следващия ден” е първата песен от едноименния, 24-ти студиен албум на британския певец. Тавата съдържа 14 парчета в стил поп-рок, синти поп и кабаретен джаз. Всички песни, с изключение на една, са композиции на Бауи, който е и автор на текстовете.

В клипа към “На следващия ден” участват холивудският актьор Гари Олдман и френската му колежка Марион Котияр. Действието се развива в църква, превърната в бордей. Котияр е в ролята на проститутка, седяща на бара в очакване на клиенти, а Олдман е свещеник, падащ си по “тънката част”. Всеки, влязъл в бордея, целува ръка на собственика - кардинал, който раздава долари вместо нафора. Дейвид Бауи пее, облечен във власеница. По някое време Котияр е поразена от стигмата, дланите й започват да кървят, все едно пробити с пирони, и на зрителя му става ясно, че тя е Исус. Бликащата кръв опръсква Богородица, която обаче не е статуя, а девойка с голи гърди, полуприкрити от прозрачен воал. Героят на Гари Олдман освирепява, превръщайки се в нещо средно между върколак и вампир. Кръвта се лее на потоци и целият пейзаж става червен, а кардиналът продължава да раздава пари.

На фона на цялата тази кървава вакханалия Дейвид Бауи изведнъж зарязва пеенето, обхванат от левитация. Накрая се чува “пук” и музикантът се разтваря във въздуха като Булгаковия Воланд...

КЛАСИРАХА ПРОСТИТЕ НЕЩА, КОИТО НИ ПРАВЯТ ЩАСТЛИВИ

Вкусният десерт оглави класацията с простите неща, които правят хората щастливи. В изследването участваха мъже и жени със средностатистически доходи, които не могат да си позволят скъпоструващи предмети, но знаят как да се радват на живота без излишен лукс.

Резултатите след анкета на 2000 души показват, че хората са най-щастливи, когато сами си подарят нещо или се възнаградят с хубав подарък, отколкото, ако го получат от някой друг. След десерта - номер едно в класацията на неща, които осмислят дните ни, са бонбоните или друго лакомство. Третата позиция е за следобед, в който не правите нищо, а четвърто място заема свободна вечер с чаша вино. Букет цветя, който сами сте си купили, също може да ви накара да се усмихнете. На шесто, седмо и осмо място са четенето на хубава книга, масажът и топлата баня.

Звездите на хип-хопа се събират на една сцена

Най-големите имена на българския хип-хоп излизат на една сцена днес, 16 май, в столицата. Ъпсурт, 100 Кила, Крисko, Ice Cream и No Comment след 22,30 ч. ще взривят Зимния дворец с невиждано парти, което ще се помни дълго време.

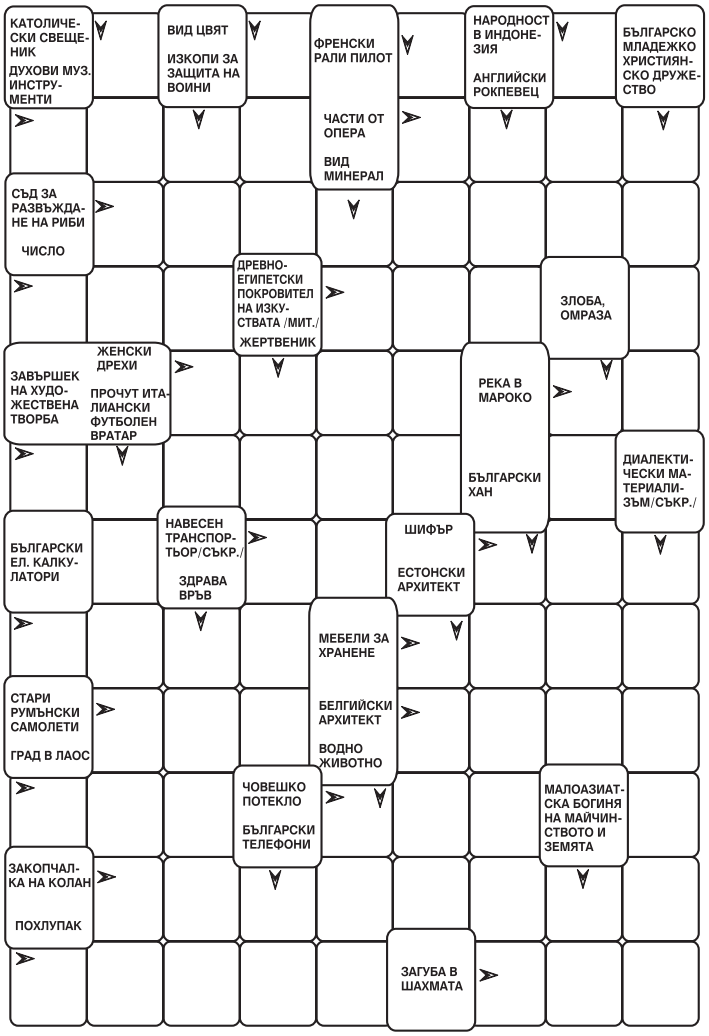
Преди това обаче най-атрактивните младежи от всички университети ще се борят от 20,30 ч. за титлата “Мис и Мистър Студент” на 2013 г. Кандидатите ще трябва да впечатлят журито в 3 различни кръга, като се представят в народни носии, плажно облекло и спортно-елегантни дрехи. През изпитанията ще ги преведе Наско Михайлов, когото всички познават от риалитито “Страх”. Билети за шоуто се продават в мрежата на Eventim срещу 10 лв.

ВИАГРАТА НА ХИМАЛАИТЕ КАРА УЧЕНИЦИТЕ ДА БЯГАТ ОТ ЧАС

Момчетата в селските училища в Непал масово бягат от клас, за да берат гъба, за която се предполага, че е афродизиак, известен като Виаграта от Хималаите. Треската за ярсагумба вълнува не само децата, а и техните бащи и дори учителите. Всички те търсят гъбата, вирееща единствено по някои склонове на Хималаите и в част от Тибетското плато, което граничи с Непал. Афродизиакът се радва на голямо търсене в Азия и най-вече в Китай, където се използва и като лечебно средство срещу някои болести, включително и от туберкулозата. Виаграта на Хималаите расте само през пролетта и беритбата й носи значителни приходи на населението в района. Цената на гъбата надхвърля 11 500 долара (8900 евро) за 450 г, което е по средата между цените на златото и среброто.

СКАНДИ

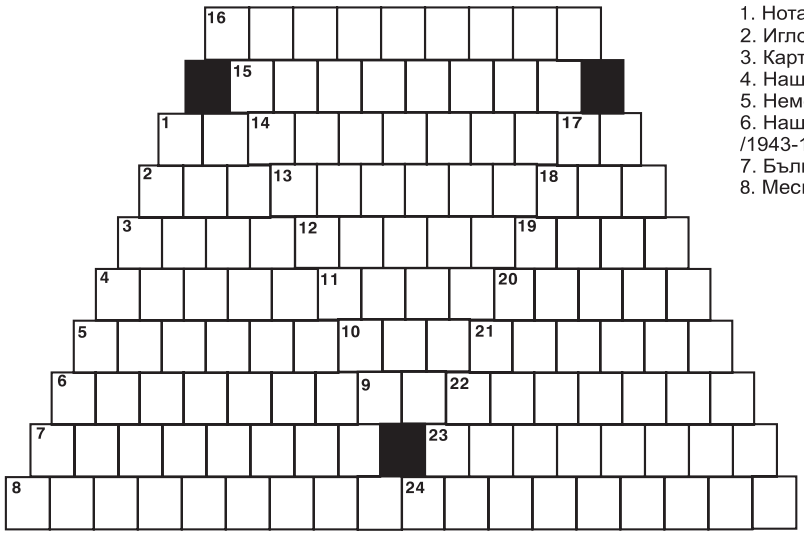
РЕЧНИК: Аплон, Лартиг, Моор, Руу, Хун.

ЦИФРОСЛОВИЦА

Заместете цифрите със съответните им букви!

	4		8		7		5	
1 П	2 О	3 Л	4 К	2 О	5 В	6 Н	7 И	4 К
	8	9	10	11		7	6	10
12	10	13			14	2	8	11
		10	5	2	10	15		7
6	7		10	15	4		9	6
	16	10	17	14	10	15	4	10
4	3	10	14	10		10	9	15
	9	15	10		1	9	15	
7	6	16		8	7	5		10
	7	10	4	2	5		7	8
7	4	18		4	2	19	15	10

ПИРАМИДИ

1. Нота.
2. Иглолистно дърво.
3. Карта за игра.
4. Наш писател-"Илинден".
5. Немски пистолети.
6. Наша тв говорителка /1943-1992/.
7. Български архитект.
8. Местност във Витоша.
9. Гръцка буква.
10. Израстък върху животинска глава.
11. Съобщество от дървета.
12. Релефна форма.
13. Президент на Косово /2002-2006/.
14. Българска манекенка.
15. Жителка на град в Старозагорска област.
16. Наша мореплавателка /1945-2001/.
17. Балетна стъпка.
18. Национална агенция по приходите.
19. Идея за действие
20. Наша планина.
21. Поемане на нещо в устата.
22. Хотел в Приморско.
23. Германска футболна легенда.
24. Американски дипломат /1920-2013/.

РЕЧНИК: Валтеров, Кампелман.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КРАЛ - ИМАНЕ - ДЕН - ОТЕЛО - МАРКИТА - АЙСБЕРГ - КОРОНИ - МАНГО - АРАТ - САБИ - МОРМОНИ - НОР - АМА - СТОКА - ИГЕРА - АОСТА - АЛ - ЕВАЛД - ВАИ - ФСБ - ОЛЕ! - АМОД - МИКУ - АННА - АЛОНИМ - ОШАВ - КРОТАНА - ЕПОПЕИ - РАЛО - АВАЛА - ОТСЕК - РА - АРА - ИТ - ОПАН - ДАМ - ТРУПИ - ЕНИ - РУИНИ - ОМЛЕТ - ПЕРГЕЛИ - УАЙЛАС - СААР - БАЛЕТИСТ

ОТВЕСНО: БРОЙ - АНГЕЛУШЕВ - АРЕС - АТС - БОЕВЕ - АПА - МУРА - ЖЛЕБ - ИРРА - АВОЛА - ИГА - ЛЕМ - АЛАН - ПАРТНЕР - ДИОРАМА - ДАНКЕ - АРИЛ - ГНОМА - МАРИО - ИБ - ЧАМ - ГРАОВО - ТИПО - НА КОМ - САДАТ - СТИМУЛ - ВЕРО - ОСТИ - ЛАРЕ - ЛАЕ - КРАНТА - МОНАКО - ЕЙТ - АДИО, РИО - ФИНАЛ - ПЕТЛИ - ЕТНА - КАСКИ - ОРАН - АС - АНАИТ - АЛБУМИ - АНИКСТ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Две българчета световни шампиони за ученици

Цветан Стоянов и Деница Драгиева са новите надежди за международна слава на българския шахмат

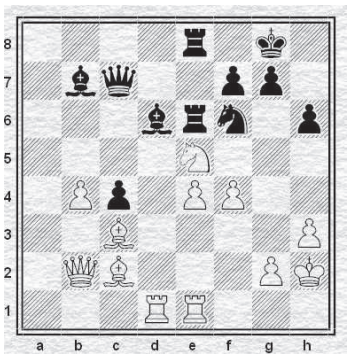
Карякин и Карлсен са много далеч пред Топалов в Норвегия

Младият български шахматист Цветан Стоянов стана световен шампион в категорията ученици до 9 години на първенството, проведено в прочутия курорт Порто Карас, Халкидики, Гърция. Името на момчето нашумя миналия септември, когато победи в демонстративен мач тогавашния премиер Бойко Борисов само за седем минути. Шампионска титла във възрастовата група до 17 г. извоюва и Деница Драгиева.

Цветан, чийто личен треньор е майсторът на спорта Живко Жеков, взе златото с безапелационните 8.5 т. от 9 възможни. Деница, която работи под ръководството на Атанас Колев, финишира с 6 победи и 3 ремита и така изпревари с цяла точка сребърната медалистка. Младата ни надежда е четирикратна шампионка на България за деца до 10 години, а на Балканиадата в Гърция спечели златен медал в отборното състезание.

Междувременно Веселин Топалов се представя колебливо на поредния супертурнир в Норвегия, в който участват 10 топгросмайстори. След 6 кръга той има 5 ремита и едно поражение (от световния шампион Ананд) и заема незавидното осмо място във временното класиране. Начело е Сергей Карякин с 4,5 т., следван от Магнус Карлсен с 4 т. След четири поредни победи, които го превърнаха в едноличен и безапелационен лидер, Карякин претърпя трудно обяснимо фиаско срещу скромно представящия се до този момент лидер в световната ранглиста Карлсен. След като в мителшпила получи позиция с голямо преимущество, руският шахматист неочаквано започна да прави абсолютно лишени от шахматна логика ходове и бързо стигна до първата си нула в турнира.

Сергей Карякин - Магнус Карлсен
1.e4 e5 2.Kf3 Kc6 3.Ob5 a6 4.Oa4 Kf6 5.0-0 Oe7 6.Te1 b5 7.Ob3 d6 8.c3 0-0 9.h3 Kb8 10.d4 Kbd7 11.Kbd2 Ob7 12.Oc2 Te8 13.a4 Of8 14.Od3 c6 15.Дc2 Tc8 16.ab5 ab5 17.b4 Дc7 18.Ob2 Ta8 19.Tad1 Kb6 20.c4 bc4 21.Kc4 Kc4 22.Oc4 h6 23.de5 de5 24.Oc3 Oa6 25.Ob3 c5 26.Дb2 c4 27.Oa4 Te6 28.Ke5 Ob7 29.Oc2 Tae8 30.f4 Od6 31.Цh2

Вероятно това е решаващата грешка на белите. Трудно е да се обясни как на Карякин му е хрумнал подобен ход - черните са строили батарея по диагонала h2-b8, а белият цар доброволно застава под ударите й. Може би руският гросмайстор е разчитал съперникът му да се хване на доста елементарна хватка: 31... Te5? 32.fe5 Te5? 33.Td6! с печалба за белите. 31ЕЦh5 32.g3 f6 33.Kg6 Kf4 34.Td6 Kg6 35.Te6 Te6 36.Od4 f5 37.e5 Ke5 38.Oe5 Дc6 39.Tg1? Единственият шанс на белите да продължат съпротивата в тази трудна позиция беше 39.Oe4 fe4 40.Te3! - и въпреки че черните са доста по-добре, предстои още много борба. 39ЕДd5 40.Of5 Te5 41.Og4 h5 42.Od1 c3 43.Дf2 Tf5 44.Дe3 Дf7 45.g4 Te5 46.Дd4 Дc7 0:1.

Силвио Данаилов: Само аз бях против мачът за световната титла да е в Индия

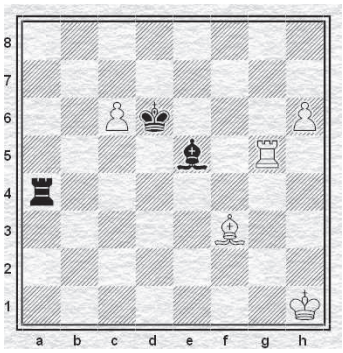
"Решението мачът за световната титла между Виши Ананд и Магнус Карлсен да се проведе в индийския град Ченай беше взето с резултат 23:1 на президентския съвет на ФИДЕ в Баку, като само аз бях против", каза президентът на Европейския шахматен съюз Силвио Данаилов в интервю за най-реномирания рускоезичен шахматен портал Chess-News.ru. Българският мениджър отбеляза, че няма нищо против Индия и че родината на Ананд се справя отлично с организацията на турнири от високо ниво. Неговата принципна отрицателна позиция обаче се дължи на факта, че домакинството беше дадено на Ченай без да се проведе конкурсна процедура и без да бъдат допуснати до разглеждане други кандидати. (Преди гласуването Париж и Норвегия заявиха, че са готови да осигурят по-висок награден фонд за мача, но въпреки това предложенията им не бяха взети предвид, б.а.) "Разбира се, Индия заслужава домакинството, тъй като Ананд е световен шампион вече много години, обяснява Данаилов. - Аз възразявам най-вече срещу недемократичността на процедурата." Българският мениджър напомни, че когато през 2010 г. България бе домакин на мача за титлата между Веселин Топалов и Ананд, страната ни бе избрана след открита процедура. Действително тогава не постъпиха заявки от други страни, но това не променя факта, че имаше прозрачност при избора. "Не знам защо някои си мислят, че българското правителство беше щастливо да даде 4 милиона евро за този двубой?!", риторично пита Данаилов с типичната за него ирония. "Ако от Индия тогава беше постъпило добро предложение, ние нямаше така отчаяно да се опитваме да организираме мача."

По повод предстоящите догодина избори за ръководство на ЕШС и ФИДЕ българският мениджър коментира, че ще издигне отново кандидатурата си за президент на евроцентралата, за да може да продължи започнатото. Главната си задача като ръководител на европейския шах Данаилов вижда в развиването на маркетинга и превръщането на шахмата в продукт за продажба. "Трябва да създадем продукт, който хората да купуват, а спонсорите да подкрепят финансово", разяснява Данаилов. "Това е единственият начин да бъдем независими и да прогресираме. Именно това искам да направя в ЕШС, но 2,5 години се оказаха недостатъчен срок. Непрекъснато мислим и работим върху това и се надявам, че с времето ще се получи", заключи подранилата си предизборна пледоария българинът.

кратки

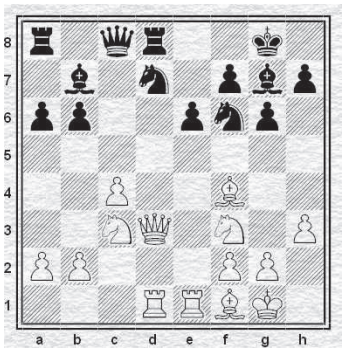
Украинка с пета титла на САЩ

Пета шампионска титла на САЩ спечели Ирина Круш на токущо завършилото женско първенство отвъд океана. С резултат 8 т. от 9 партии родената преди 30 години в Одеса Круш изпревари с половин точка друга етническа украинка - Анна Затонских. Трета на 1,5 т. от победителката остана доскорошната арменка Татев Абрахамян. По-нататък в класирането също следват представителки на емигрантското съсловие в Америка: четвърта е дипломираният инженер по аерокосмонавтика Ирина Зенюк, следвана от натурализираната литовка Камила Багинскайте, бившата румънска националка Сабина Фошор и др. При мъжете бившият претендент за световната корона Гата Камски взе четвърта национална титла, след като победи в тайбрек Александро Рамирес. Двамата финишираха с по 6,5 т. от 9 кръга и според регламента трябваше да решат съдбата на златото в мини мач от две ускорени партии. След като и двете срещи завършиха наравно, се стигна до трета, решителна партия, т. нар. "армагедон", но по американски правила. Първо съперниците тайно един от друг написаха на хартия по колко минути биха искали да имат за партията. Камски отбеляза "20", а Рамирес - "19,45". В резултат на това Рамирес получи исканите 19,45 мин. заедно с черните фигури, като ремито се признаваше за негов успех. Камски имаше цели 45 минути и белите фигури, но и задължението да победи на всяка цена. Той се справи отлично със задачата: не започна да форсира събитията в дебюта, а постепенно накара съперника си да греши. Битката завърши с неособено сложен, но изящен удар:

51.Te5! Це5 52.c7 1:0.

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Ушенина победи Ифан с черните в Женева

Четири месеца преди мача за световната женска титла настоящата й притежателка Анна Ушенина победи претендентката и бивша световна шампионка Хоу Ифан в партията им от етапа на женската Гран при надпревара на ФИДЕ в Женева. Двете се срещнаха в осмия кръг на турнира, като имащата черните фигури украинка се възползва максимално от неубедителната игра на съперничката си в момент, когато китайката подцени свръзката на дамата си.

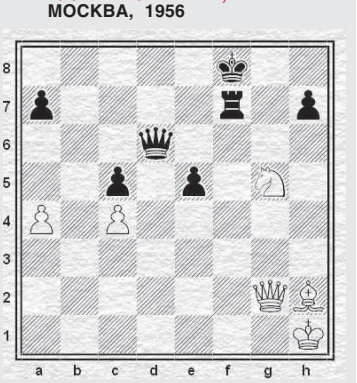
ХОУ ИФАН - А. УШЕНИНА

18.Ka4?! Белите трябваше да отстъпят с дамата на e3 или e2, запазвайки леко преимущество. 18...b5! 19.cb5 ab5 20.Tc1 Kc5 21.Дb5 Ta4 22.Tc5 Да8 23.Oc7 Tc8 24.Ke5 Ta2 25.Kc4 Kd5 26.Og3 Oc6 27.Дb3 Od4 28.Kd6 Tb2 29.Дc4 Oc5 30.Дc5 Tcb8 31.Ke4 Tb1 32.Te2 Tf1 33.Цh2 Tbb1 34.Oe5 Th1 35.Цg3 The1 36.Ta2 Да2 37.Дc6 Да3 38.f3 Te4 39.Od6 Дd6 40.Дd6 Teb4 0:1.

Задача

ПЕТРОСЯН - СИМАГИН, МОСКВА, 1956

Царете и на двете страни са изложени на риск, така че бързината е от решаващо значение. Петросян е наясно със ситуацията и действа без да губи време.

БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Отговор:

1.Да8+ Цg7 (1. ...Це7 2.Дa7+ с лесна печалба за белите) 2.Oc6:e5+! Дe5: 3.Дh8+!! Ц:h8 4.K:f7+ Цg7 5.K:e5 1:0.

Капитанът на Левски Христо Йовов се мъчи да укроти топката пред очите на двама халфове на Берое. Ветеранът получи втори жълт картон още преди почивката и бе изгонен. С 10 души "сините" успяха да завършат 3:3 в редовното време на финала за Купата на България в Ловеч след голове на Илиан Йорданов (24), Жоао Силва (81) и Гари Родригес (87). За старозагорци 2 пъти се разписа Елио Мартинс (16 и 28) и 1 - капитанът Георги Андонов. Продълженията завършиха след редакционото приключване на вестника

Локо Сф да изпадне, искат фенове

"Железните бригади" настояват шефовете да напуснат клуба

Фенове на Локо Сф пожелаха клубът да изпадне от "А" група. Привържениците от фракция "Железни бригади" настояват всички ръководни органи да напуснат "Надежда". Те искат Локо да започне "на чисто" заради несполуките през последните години.

"От години си повтаряме къде с тъга, къде с надежда, че Локомотив стигна дъното, че по-зле не може да бъде. Но Николайчо Гигов и гравитиращата около него клика лешояди продължиха с младежки ентусиазъм да копаят и да достигат недостижими дълбочини. Единствената им цел е да дават някаква възможност за публична изява на основния виновник Николайчо Гигов и да хранят тази шайка, начело с Георги Марков, Чавдар Цветков и "новото попълнение" Емил Велев. След онова 0:1 с Пирин ГД Локомотив морално изпадна в "Б" група. Най-вероятно ще останем в "А" със сензационни резултати - победа в Бургас, поне равенство като гост на Ловеч и, при необходимост, успех и срещу ЦСКА. Благодарение на тактическия гений на треньора и постигналото пълна мобилизация в отбора ръководство. После това ръководство "ще вземе мерки" и през следващия сезон Локомотив отново ще е сред челниците в българския футбол. Само че тази идилична картинка на нас не ни харесва. По-добре в "Б" група, отколкото Локомотив с Гиговци, Чавовци, Рендета и Кокали!

Кайчо, взе достатъчно от Локомотив, крайно време е да си ходиш. „Универсалното ренде Бьорнер" за около 2 години като "изпълнителен директор" доказа само едно - че не става за изпълнителен директор и на кофа за боклук. За цяло десетилетие пък Чавдар Цветков и с толкова не можа да бъде запомнен. Чавко, върви да работиш легенда на Славия някъде другаде.

Това са част от причините и тези са хората, заради които болшинството от нас не искат онази идиличната картинка. Ние я гледаме близо 20 г., в които споменатите "вземат мерки" за догодина. Предпочитаме да видим Локомотив без тях, ако ще и в "Б" група, но с школа, с дух. Затова ви молим любезно, от сърце - хванете се за ръчички и дим да ви няма", съобщават феновете с декларация, озаглавена "Гигов, Чаво и Ренде - всичко да се измете!".

И ЛЮБИМЕЦ ДОКОСВА "А" ГРУПА

Отборът на Любимец продължи настъплението си към дебют в "А" група, след като надигра Банско като гост в мач от 24-тия кръг на втория ешелон. Тимът на Веско Великов продължи с добрите си игри и събира 50 т., колкото има и вече осигурилият си място в елита Нефтохимик. На теория все още и друг тим от пловдивския регион - Раковски, има шанс за място в А група, тъй като е с 44 т., а двата отбора ще се срещнат помежду си в последния кръг. Към срещата между Банско и Любимец имаше голям интерес. На трибуните бяха помощник-треньорът на младежкия национален отбор Александър Димитров и бившият шеф на съдийската комисия Георги Камишев. През първото полувреме гостите показаха 100% ефективност и с 3 удара вкараха 3 гола за 24 минути. Антон Огнянов (5) откри след грешка в отбраната на домакините. Йордан Лечов (14) изравни с глава след корнер. Янко Ангелов (25) отново изведе Любимец след асистенция на бившия играч на домакините Самир Аесс. Най-любопитната ситуация бе в 30-ата минута, когато вместо дузпа главният съдия Георги Йорданов, отсъди странен двоен фаул в наказателното поле на гостите. При изпълнението му ударът на Наков бе блокиран с ръка от бранител на Любимец, но Йорданов замълча, а в последвалата контраатака най-ниският на терена, 160-сантиметровият Иван Минчев, вкара с глава за 1:3. През второто полувреме в игра се включиха Войнов и Георгиев и домакините натиснаха. Голмайсторът на "Б" групата Благой Наков (67) вкара 14-ото си попадение за сезона и намали на 2:3. 3 минути по-късно Георги Чакъров от Любимец получи втори жълт картон и остави съотборниците си с човек по-малко. До края на срещата се игра само пред вратата на гостите, но вратарят им Диан Вълков направи блестящи спасявания.

Лукас Подолски (вдясно) от Арсенал открива резултата при победата над Уигън с 4:1 в мач от Висшата лига на Англия. Германският национал се разписа в 11-ата и 68-ата мин., а другите попадения нанизаха Тио Уолкот (63) и Аарън Рамзи (71). Почетно за гостите вкара Шон Малоуни (45). Така Уигън стана 3-ият отбор, който изпада от елита, а Арсенал е на победа от 4-ото място, даващо право на участие в плейофите на Шампионската лига. Освен това Уигън стана първият отбор на Острова, който печели Купата на Англия и изпада в един сезон

гледайте

ФУТБОЛ
ПО НОВА СПОРТ
18.00 Астън Вила - Челси (п)
22.00 Манчестър Сити - Уигън (п)

резултати

„Б" ГРУПА, XXIV КРЪГ

Видима - Септември 2:1; Нефтохимик - Калиакра 2:1; Раковски - Чавдар Етр 1:0; Банско - Любимец 2:3; Светкавица - Спартак Пл 4:1; Спартак Вн - Пирин 0:2; Шумен - Сливен 3:0 (сл.)

КЛАСИРАНЕ

1. НЕФТОХИМИК	24	15	5	4	44:20	50
2. ЛЮБИМЕЦ	24	16	2	6	41:24	50
3. Раковски	24	12	8	4	35:26	44
4. Светкавица	24	11	8	5	30:19	41
5. Банско	24	11	7	6	37:24	40
6. Спартак Пл	24	11	7	6	31:23	40
7. Чавдар Етр	24	11	4	9	29:26	37
8. Спартак Вн	24	9	7	8	23:17	34
9. Пирин Рз	24	8	8	8	32:26	32
10. Калиакра	24	8	6	10	30:30	30
11. Шумен	24	8	5	11	30:41	29
12. Видима	24	6	5	13	28:31	23
13. Септември	24	4	3	17	18:36	15
14. Сливен	24	0	1	23	4:69	2

XXV кръг, 19 май (неделя), 18.00: Спартак Пл - Калиакра; Чавдар Етр - Светкавица; Пирин Рз - Раковски; Любимец - Спартак Вн; Септември - Банско; Шумен - Видима; Нефтохимик почива.

кратки

Президентът на УЕФА Мишел Платини (вляво), президентът на Холандската футболна асоциация Микаел ван Праагх и бившият холандски национал Патрик Клуйверт откриха Деня на тревните корени в Амстердам преди финала за Лига Европа между Челси и Бенфика, който се игра снощи на "Амстердам Арена". Кампанията "Grassroots" е финансирана от УЕФА и има за цел да привлече децата и подрастващите към футбола

Бразилия без Роналдиньо и Кака на Купата на Конфедерациите

Селекционерът на бразилския национален отбор по футбол Луис Фелипе Сколари изненадващо не включи легендарните нападатели Кака и Роналдиньо в списъка от 23 играчи за турнира за Купата на Конфедерациите, който ще се състои от 15 до 30 юни в Бразилия. Състезанието е репетиция за световното първенство догодина, което е пак в Бразилия. Под ръководството на "Биг Фил" "Селесао" има само 1 победа от 5 мача и още 3 равни и 1 загуба. ***Избраниците на Сколари:*** *вратари: Жулио Сезар (КПР), Диего Кавалиери (Флуминензе), Джеферсон (Ботафого); защитници: Тиаго Силва (ПСЖ), Ревер (Атлетико Минейро), Давид Луис (Челси), Данте (Байерн), Даниел Алвеш (Барселона), Жеан (Флуминензе), Марсело (Реал М), Филипе Луис (Атлетико М); халфове: Фернандо (Гремио), Ернанес (Лацио), Луис Густаво (Байерн), Паулиньо (Коринтианс), Оскар (Челси), Жадсон (Сао Паоло); нападатели: Лукас (ПСЖ), Хълк (Зенит), Бернард (Атлетико Минейро), Леандро Дамиао (Интер), Фред (Флуминензе), Неймар (Сантош).*

www.duma.bg

Локо Сф да изпадне, искат фенове

Стр. 31

4 от 4 за нашите сумисти в Токио

Калоян Махлянов-Котоошу и Даниел Иванов-Аоияма записаха победи и в IV кръг на летния турнир "Нацу башьо" в токийския храм на сумото "Кокугикан". В оспорвана схватка първият европейски "одзеки" пребори сдалия второто по ранг звание в сумойерархията естонец Баруто. Левентът от Джулюница спечели сблъсъка между европейските топ сумисти като избута балтиеца от 4,5-метровия глинен кръг с любимата си хватка "йорикири". Котоошу е поставен в положение "кадобан", защото заради травма се отказа на турнира през март и сега трябва да запише 8 победи, за да запази ранга си "одзеки".

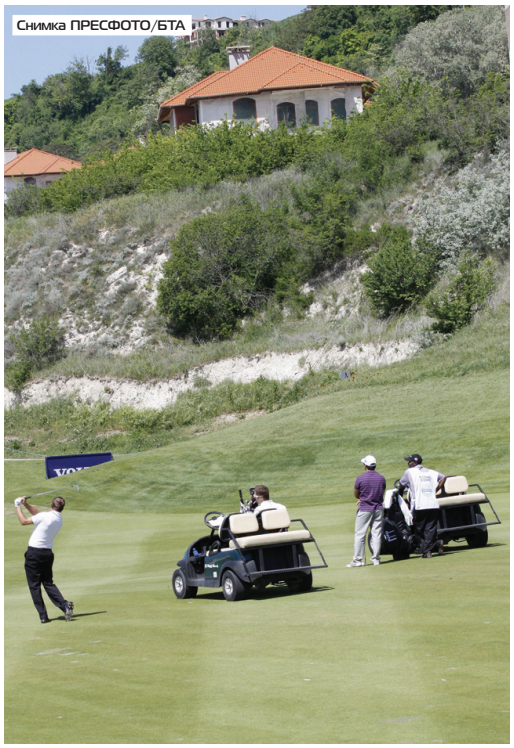
Аоияма също остана непобеден на "Нацу башьо", като събори на пясъка японеца Такаясу с похвата "хикиотоши".

Монголските "йокодзуни" отново не допуснаха изненада. Без проблеми Хакухо пребори Китатайки, а Харумафуджи повали грузинеца Точиношин, демонстрирайки зрелищната техника "шитатенаге". Днес Котоошу ще спори с японеца Мьогирю, който има само една победа, но сензационно надигра монголския "Велик шампион" Харумафуджи във втория ден на турнира. Аоияма пък ще се бори с друг японец - Такарафуджи, който не познава вкуса на победата.

Чепаринов задмина Георгиев в Легница

Иван Чепаринов единствен от българите постигна победа в IX кръг на 14-ото европейско открито индивидуално първенство по шахмат. С белите фигури асеновградският гросмайстор се наложи над Марко Тратар (Словения) и с 5.0 т. се изкачи 120-и в класирането. С черните фигури пък Кирил Георгиев отстъпи на Стелиос Халкиас (Гър) и с 4.5 т. се свлече 150-и. Поражение претърпя и третият ни представител Огнян Захариев, който с белите фигури отстъпи на Ян Махан (Чех) и е 274-и с 2.0 т. от 286 участници. Лидер е Александър Мойсеенко (Укр) със 7.5 т., пред Евгений Алексеев (Рус) и Константин Лупулеску (Рум) по 7, и др. В X кръг снощи Чепаринов игра с черните срещу ГМ Орест Грицак (Укр). Георгиев беше с белите срещу ГМ Иван Букавшин (Рус), а Захариев с черните срещу Петер Волф (Гер).

Още шахмат – стр. 30

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Ден преди старта на Световния Volvo мач плей шампионат 2013 на голф комплекса "Тракийски скали" край Каварна се състоя турнир за смесени двойки на професионалисти и аматьори. Сред аматьорите бе и легендарният български футболист Красимир Балъков

Русия и САЩ се срещат отново

Снимка БГНЕС

Датчанинът Оливер Лауридсен се бие на леда с Габриел Ландеског в мача от група А на световното първенство по хокей на лед в Стокхолм, спечелен от Швеция с 4:2

Чехия и Словакия на 1/4 финал

Словакия и Чехия станаха последните два участници на четвъртфиналите на Световното първенство, а Австрия и Словения изпаднаха в дивизия 1 след последните мачове в групите. Словаците отнесоха осигурилия си участие тим на САЩ с 4:1, а чехите разгромиха Норвегия със 7:0 в пряк спор за последната виза. Американците можеха и да оглавят група В при победа, но загубиха и отново ще срещнат Русия на четвъртфинален мегасблъсък.

Двете велики сили вече се срещнаха на това първенство в група Б и "Сборная" победи с 5:3 в Хелзинки, където ще играят и тази вечер. Специално на световни първенства руснаците имат предимство, но ако се броят всички мачове - включително на Олимпийски игри и на Световна купа на 6-те водещи нации, то САЩ има 8 победи срещу 7 за Русия и 2 равенства. Последният успех на САЩ пък е през 2004 г. в турнир за Световната купа.

Домакинът Финландия зае 1-ата позиция в група Б, след като се наложи с 3:2 над Латвия в последната си среща. Анти Пилстрьом вкара 2 пъти за домакините. В другия мач от групата срещу олимпийските вицешампиони от Ванкувър 2010 словаците откриха още в 15-ата секунда с гол на Бранко Радивоевич, който пресече пас назад към вратаря Бен Бишъп, излязъл извън зоната си, за да отиграе шайбата. След това попадения вкараха още Мартин Бартек, Рене Видерни и Марко Дано. Вратарят на Словакия Растислав Стана спаси 20 шута, като капитулира единствено при удара на Дани Кристо през втората третина. Германия се наложи с 3:2 над Франция след продължения в група В и стопи шансовете на "петлите" да продължат. Швеция пък надви с 4:2 Дания в протоколен мач без значение за крайното класиране.

Водната топка се дави заради дълг от 2006 г.

Мони ГЕОРГИЕВ

БФ по водна топка е пред ликвидация заради отказ от финансиране от страна на Министерството на физическото възпитание и спорта (МФВС) през настоящата година. Централата не е получила нито лев от предвидения бюджет от 210 000 лв. Причината е претенции на спортното министерство за непогасен дълг в размер на 167 634 лв. от 2006 г. Тогава сумата е била отпусната и е вложена в ремонта на басейн "Дианабад", където се подготвят столичните клубове и националните гарнитури.

"На 18 април получихме уведомително писмо от министър Петър Стойчев, че няма да ни отпусне пари, докато не си покрием "задълженията". Те са в размер на 86 202 лв., почти толкова е и лихвата. Нямаме представа в каква ремонтна дейност са вложени, не са отишли в джоба на никой от нас", обясни председателят на БФВТ Алексей Лащилин и допълни, че парите са били изискуеми до 2010 г., но казусът може да се реши само по съдебен път и федерацията ще се съобрази с решението на съда. Спорът обаче не бил причина да се спира финансирането, но това възпрепятства участието на националните ни отбори на международни турнири, както и не позволява провеждането на вътрешни първенства.

гледайте

ПО БНТ 2
ХОКЕЙ НА ЛЕД
12.55 и 21.10 СП в Хелзинки
ПО РИНГ
ГОЛФ
14.00 Турнир в Каварна
ПО ЕВРОСПОРТ
ТЕНИС НА МАСА
11.45, 15.15 и 18.30 СП в Париж
КОЛОЕЗДЕНЕ
Обиколка на Норвегия
17.00 Конгсберг - Скиен (II eman)
Обиколка на Калифорния
00.15 Санта Барбара - Авила бийч (V eman)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КОЛОЕЗДЕНЕ
Джиро д'Италия
15.15 Лонгароне - Тревизо (XII eman)
ПО ФИЛМ +
ТЕНИС
13.00 Турнир в Рим (мъже)

кратки

Алексиев аут за спаринги в Сърбия

Новият капитан на волейболистите Тодор Алексиев няма да вземе участие в първите контроли на националите преди Световната лига. Днес тимът на Камило Плачи заминава за Белград, за да играе два мача със Сърбия. Алексиев обаче ще остане в София, за да работи индивидуално за подсилване на мускулатурата около едното коляно. Посрещачът на руския Газпром е усещал болка още по време на сезона, но като цяло състоянието му не е притеснително.

Още 3-ма наши на 1/8 финал в Пловдив

Още трима и общо 6-има български тенисисти се класираха за 1/8 финалите на турнира за мъже от календара на ITF Carlsberg Cup (награден фонд $10 000). Националът за Купа „Дейвис" Александър Лазов, който е под №3 в основната схема, записа най-убедителната победа. Втората ракета на страната се наложи с 6:0, 6:1 над влезлия като „щастлив губещ" Тони Нейков. В най-дългия двубой за деня квалификантът Андреас Нейков се наложи над участвалия с „уайлд кард" Фотос Фотиадес (Кип) с 3:6, 6:3, 7:5 след повече от три часа игра. Друг преминал през пресявките - Динко Халачев, спечелил домашния двубой с Димитър Петров с 6:2, 6:2. Загуби претърпяха участващите с „уайлд кард" Серафим Грозев 2:6, 6:3, 3:6 от Слободан Йевтич (Сърб), и Фердун Шевкедов - от Степан Хотулев (Рус) с 3:6, 0:6.

Порт Варна остава спонсор на Черно море

Пристанище "Варна" остава спонсор на баскетболния клуб Черно море порт Варна и през следващия сезон, обяви изпълнителният му директор Даниил Папазов.

Хонда се завръща във Ф1

Японската корпорация "Хонда мотор" взе окончателно решение да се завърне във Формула 1 през сезон 2015, след като през 2008 година се оттегли от най-престижната автомобилна надпревара. Японците ще се завърнат във Формула 1 с двигател на Макларън, с който записаха успехи между 1988 и 1991 г. Това обаче може и да се промени, след като през сезон 2014 бъде въведен 6-цилиндров двигател с V-образна конфигурация при общ обем от 1600 куб. см